

BAGIMSIZLIK
DEMOKRASİ
SOSYALİZM
MÜCADELESİNDE

Yeni ÇÖZÜM

Aylık Siyasal Dergi 2000 TL (Kdv Dahil) Yıl: 3 Sayı: 29

Acı ve İskencenin En **Cezaevlerimi**
Güneyde **'Satılanlar' vatan to** **Sert plan**
İskence var **'sektörün başlattı** **a de Uvusturuc**
Teröre karşı **İşçi** **Öğünlasıyo**
paketi ha **Örgütün başk** **desteklemek için yetki peşin**
Güneyde **CIA** **istivo**
sinir **alk öde**
bo **foran deste**
İsret **40**
Var **de öldürülen**
2 AYL **karşı komando kullanma yetki**
Yüz **mülki am**
olisin "Ça **Deret ve münaz mülki yetki**
çıkılması **Çalışma**
Ankar **İci vurd**
İğren **ardüle**
İstanbul Devrimci **emindim**
12 Eylül a **Kopenhag Borsası 45 dakika tıkalı edildi**
adaletsizli **İşki yedirme" eyle**
İYK, **İnşaat**

**12 EYLÜL DEVAM EDİYOR
TEKVOL DEVRİMCİ MÜCADELE**

KASIM '89

ÇÖZÜM'den

Merhaba;

Gündem oldukça sıcak ve hareketli günle-
re gebe gözüküyor. Oligarşinin krizi ve açma-
zı bir yandan alabildiğine yoğunlaşırken, siya-
sal mücadele süreci de hız kazanıyor. ANAP
iktidarının % 20'lerin altına düşen oy potansi-
yelinden sonra Özal'ın kendi seçim yasaları-
na dayanarak kendini Cumhurbaşkanı seçtir-
mesi geçtiğimiz ayın gündemini kaplayan bir
konu oldu. Halkımızın gözünün içine baka-
ka sergilenen bu seçim aldatmacası sömürü
ve baskıyı daha uygun ve elverişli bir zemin-
de sürdürme manevralarının ötesinde bir an-
lam taşımamaktadır. Tüm bunların yanı sıra
halkımızın her geçen gün biraz daha artan se-
faleti, öte yandan sömürüye, baskıya yönelik
politikaların çözümsüzlüğü halkın haklı müca-
delesini her gün bir adım daha ileriye götür-
mekte, saltanat sahiplerinin koltukları sallan-
maktadır. Oligarşinin bu açmazı ancak dev-
rimci mücadelenin doldurabileceği bir boşlu-
ğu Türkiye'nin gündeminde her geçen gün da-
ha fazla büyümektedir.

Orta sayfalarımızda, geçen sayımızda ilk
bölümünü yayınladığımız "Çözüm Sosyalizm-

dedir" yazısının devamı yer alıyor.

Reformizmin 1970'lerden bu yana elden
bırakmadığı THKP-C saldırganlığını sayfala-
rında yeniden hortlatan Emek Dergisi'nin 9.
sayısında yayınlanan T.Töre imzalı yazıya bir
yanıtımız var: "Gerçekler Emek Yazarının Ha-
yallerinden Güçlüdür". Bugün Türkiye gerçekli-
ğinde yadsınamayacak bir olgu; M-L'e ve
onun ülkemiz somutuna yaratıcı bir zenginlik
uyarlanmasının önüne geçmeyi hedefleyen
her türlü revizyonist-opportunizist görüş THKP-C
tezlerine saldırmadan edememiştir. THKP-C'ye
saldırmadan, onun tezleri çarpıtıl-
madan, speküle edilmeden M-L'in evrensel
tezleri yadsınamaz, rövize edilemez. Emek
Dergisi'nin çabası da bu zeminde değerlendiril-
melidir.

Son günlerde sol basında "Legal Parti"
arayışlarını da içine alan "birlik" konusu, bir dizi
teorik sorunda tartışma şeklinde çerçevelendi.
Birlik sorununa bakış açımızı yeniden
özetleyen bir metni sayfalarımıza aldık. Halk-
tan, mücadeleden, mücadelenin canlı, sıcak
pratiğinden ve onun bugünkü sorunlarından
kopuk birlik çabalarının hiçbir yere varamaya-
cağını bir kez daha vurguluyoruz. Sorunu teo-
rik tartışmaların girift labirentlerinde çözmeyi
hedefleyen her anlayış, sınıf mücadelesinden
uzaklaşacak, devrimci mücadelenin ihtiyaçla-
rına cevap veremeyecek, dar entellektüel tar-

tışmalara sıkışıp kalacaktır.

Ülkemiz tarihinde gerçek bir dönüm nokta-
sı oluşturan Dev-Genç'in 20. kuruluş yıldönü-
mü coşkuyla kutlandı. Dev-Genç'in mücadele
geleneginin yaşatılması, bugüne hakim kılın-
ması, gençlik mücadelesinin sorunlarının ol-
duğu kadar, genelde mücadelenin sorunları-
nın aşılmasında da itici güç olacaktır diyor ve
Dev-Genç'i selamlıyoruz.

Emperyalizme karşı savaş narası, dünya
halklarının susmayan silahı Ernesto Che Gue-
vara. O'nun mirasını anlamak, O'nu yaşat-
mak, devrim yapmakta gözükpeklilik, devrimi ko-
rumada sosyalist insana dayanan sarsılmaz
özgüven demektir.

Son sayımızın toplatılmasıyla dergimizin
tüm sayılarının 2/3'ü toplatılmış bulunuyor. Ar-
tık DGM'ler, olayın en basit prosedürünü, hu-
kuki biçimlerini tamamen unutarak "otomatiğe
bağlanmış" durumda. Yazı İşleri Müdürlüğe
verilen cezalar 40 yılı aştı. Her sayıda buna
onlarca yıl ekleniyor... Ancak bunlarla devrimci
sol güçleri yıldıracaklarını, "toplatılmayacak bir
dergi" hedefine yöneltebileceklerini sanı-
yorlarsa yanılıyorlar... Devrimci yayın çizimizi
tavizsiz sürdüreceğiz. Genel teorik, siyasi
değerlendirmelerin yanı sıra ülkemizdeki geli-
melere ilişkin somut haber ve yorum yazıları
yine sayfalarımızda yer alıyor.

Aralıkta buluşmak dileğiyle...

İÇİNDEKİLER

Fırar Eylemi ve Polisin Şovu	4-5
20. Yılda Daha Güçlü Daha Kitlesele Mücadelelere	6-8
Merkezi Öğrenci Derneklerinin Kurulması Artık Ertelenemez Bir Görevdir.....	9-11
Sınıflar Mücadelesinde İnsiyatif Oligarşinin Değil Bizlerin Olmalıdır	12-14
Haber/Yorum	15-31
Sosyalizmin Sorunlarının Çözümü Sosyalizmdir	32-46
Gerçekler Emek Yazarının Hayalinden Güdüdür	47-58
"Sosyalist" Bireylerin Birlik Çağrıları ve Açmazları	59-63
Ernesto'ya Bin Selam.....	64

Sahibi: Metin Yavuz

Yz.İş.Md.: Erdoğan Yasar Kopan

Basım: İlicak A.Ş. Film: Delta

Grafik

Yönetim ve Yazışma Adresi: Binbirdirek

Malı. Terzihane Sok. Kaleağası İşhâni No: 11

Kat: 1 Tel:516 24 14 SULTANAHMET/İST.

Yurt içi Abone: 6 Aylık 10 000.1 Yıllık 20 000 TL.

Yurt dışı Abone: 60 DM.

BÜROLARIMIZ:

Adana Bürosu: Cemal Gürsel Cad. A.Hikmet

İşhâni No:4/5

Ankara Bürosu: Marmara Sk. Kirmir Ap. No:

12/17 SİHHİYE

Bursa Bürosu: Tahtakale Celebiler Cad. Akarsu

İpekçi İş Sarayı Kat: 2/89

Elazığ Bürosu: 1. Harput Cad. Korkmaz İşhâni

Kat:2 PK: 24

Eskişehir Bürosu: Esnaf Sarayı Kat: 1 B-59

İzmir Bürosu: Fevzipaşa Bulvarı 1367. Sk.

Köseoğlu İşhâni No: 605-606 Kat: 6 Basmane

Kars Bürosu: Kazımkarabekir İşhâni. Kat:2

No:233

Kocaeli Bürosu: Hafız Şerid Sk. Demirsoy İşhâni

Kat:4

Kocaeli Gebze Bürosu: Hacı Halil Mah. 1218

Yasemin Sok. Yunus Emre İşhâni Kat:8 No:3

Gebze İZMİT

Samsun Bürosu: 19 Mayıs Mh. Talimhane Cd.

Bozluolcaı İşhâni No: 5/6

Amsterdam Bürosu: Boekhandelagerzicht

Albertcuypstraat No: 10 Hollanda

Basel Bürosu: Pfefinger Str. 59 4053 Basel

İsviçre

Franfurt Bürosu: Postlaggerkarte Nr: 013388 B

6000 Frankfurt 90 Almanya

Paris Bürosu: 38 Rue Dhautville 2 Eme

Etage/No Bureau: 201 75010 Paris/FRANCE

geçici bir kısmı "iyileştirme" lerle oy potansiyelini yükseltme yollarını arayacaktır. Herşeye rağmen seçimi kaybetmesi halinde ise 7 yıllık Cumhurbaşkanlığında Özal'ın kaybedeceği bir şey yoktur.

Türkiye halkı, cuntaları, sivil faşist iktidarları, hemen tümünü görmüş ve deneyleriyle hiçbirinin çözüm olmadığını, tüm iktidar kurumlarının hergün bir kez daha çürüdüğünü görmektedir. Ama çaresiz ve biraz da şaşkıncıdır. Devrimci alternatifin yeterince kendini dayatmadığı koşullarda

ginci bir kesittir... Bu aynı zamanda istikrarsızlığın derinleştiğini ve burjuva iktidarların halkın gözünde meşruiyetlerini korumak için önemli bir çaba sarfetmelerini gösteriyor. Her yanıla çürümüş, terörle ayakta durmaya çalışan bir iktidar var.

Özal'ın 7 yıllık Çankaya safahatı oligarşinin hızla çöktüğü yıllar olacaktır. Özal halk desteğini yitirdiğinin farkındadır. Mevcut statü içerisinde hiçbir ekonomik-siyasi politikanın oligarşiye iktidar sağlamaya çağı açıktır... Cuntalar, demokrasilik oyunu defalarca denendi, sonuç daha çok istikrarsızlık, daha çok yozlaşma ve çürüme oldu. 12 Eylül ve Özal dönemi bu sürecin yoğunlaşmış kesitleridir. Bu sürecin daha da derinleşmesini kimse engelleyemez.

Özal'ın Cumhurbaşkanlığı ve denetimindeki hükümetiyle 12 Eylül'ü devam ettirmesi ve politikalarında güven vermesiyle işbirlikçi tekeller ve ABD kısa erimde memnun olmuştur. Ama uzun süreçte istikrarsızlığın daha da derinleşeceğini onlar da görmektedir. Tüm bunlara rağmen, 12 Eylül politikasının deva-

mında çıkarları vardır. Bu politikanın tam anlamıyla tıkanıp noktada ise Demirel veya SHP alternatifiyle demokrasilik oyununun sürmesinde bir sakınca görmemektedirler. Devrimci mücadelenin iktidarı töhmet eder veya gelişkin boyutta olmaması, burjuva muhalefetin kofluğu onlara %14 oy desteğine rağmen Özal'ın Cumhurbaşkanlığı ve iktidarına-şimdilik de olsa karşı çıkmamalarını sağlıyor. Demirel ve SHP'nin olası bir iktidarında Özal'a uyumsuzlukları oligarşi ve ABD için fazla bir sorun yaratmayacaktır. Çünkü Türkiye burjuvazisinin geleneği uzlaşmadır. Bugünden bunun belirtileri görülüyor.

Şu açıktır: Emperyalizmi ve oligarşiyi değişik politikalara zorlayan esas güç devrimci mücadeledir. Bunun olmadığı veya cılızlaştığı noktada bugünkü sonuçlar olağan olacaktır.

Özal yeni bir seçime hazırlanacaktır. Bir yandan AT için çeşitli manevralar yaparken, sivil Cumhurbaşkanı propagandası ile demokrasi kahramanlığına oynayacaktır. Diğer yandan, bazı halk kesimleri lehine

düzene uyum sağlamaktan başka yol bulamamaktadır. Ve burjuva partilerinin peşine den sürüklenmeye devam ediyor. Önümüzdeki yıllar seçimlerin yapıldığı, hükümetlerin değiştiği ve devrimci iç savaşın birlikte süreceği yıllar olacaktır. Oligarşi tüm gücüyle buna hazırlanıyor.

Devrimci alternatifi geliştirmek, güçlendirmek ve halkın tüm kesimlerine örgütlülüğü yayarak ciddi, elle tutulur radikal bir mücadeleyi örgütlemek ve hayata geçirmek kaçınılmaz görevdir. Herşey, her koşulda savaşabilecek, illegal, legal mücadeleyi birleştirebilen, kırdı ve şehirde devrimci şiddet temelindeki bir mücadeleyi hayata geçirecek M-L bir örgüte göre şekillenmek zorundadır... Tüm enerjimizi devrim için harcadığımızda, devrimciliği bir yaşam tarzı haline getirdiğimizde Özal'ın Çankaya'daki 7 yılı oligarşinin en sancılı yılları olacaktır. •

**ÖZAL'IN ÇANKAYA'DAKİ
7 YILIN
DEVİRİM YILLARINA
DÖNÜŞTÜRELİM**

"AMA BİR GÜN MUTLAKA" DEMİŞLERDİ !..

Siyasi tutsakların özgürlük tutkusu 12 Eylül duvarlarını aştı. Onlar "Özgürlük Ellerimizdedir" derken, yanıtlara olan umut ve güvenlerini de üzerine basa basa dile getiriyorlardı. İnanc, kararlılık ve özgürlük bir tutkuya dönüştükten sonra engeller önemini kaybediyordu...

Bir süre önce Sağmalcılar Cezaevindeki siyasi tutsakla/in bulunduğu bölümden dışarıya çıkan bir tünelin bulunması üzerine, siyasi tutsakların "Birgün mutlaka..." diyerek kaleme aldıkları ve basına ilettikleri Devrimci Sol, TKP/ML-TİKKO, MLSPB, TKM/ML imzalı mektup, 25.10.1984 günü, açıklanan firar eylemiyle ve geride bırakılan bir mektupla somut bir gerçeğe dönüştü.

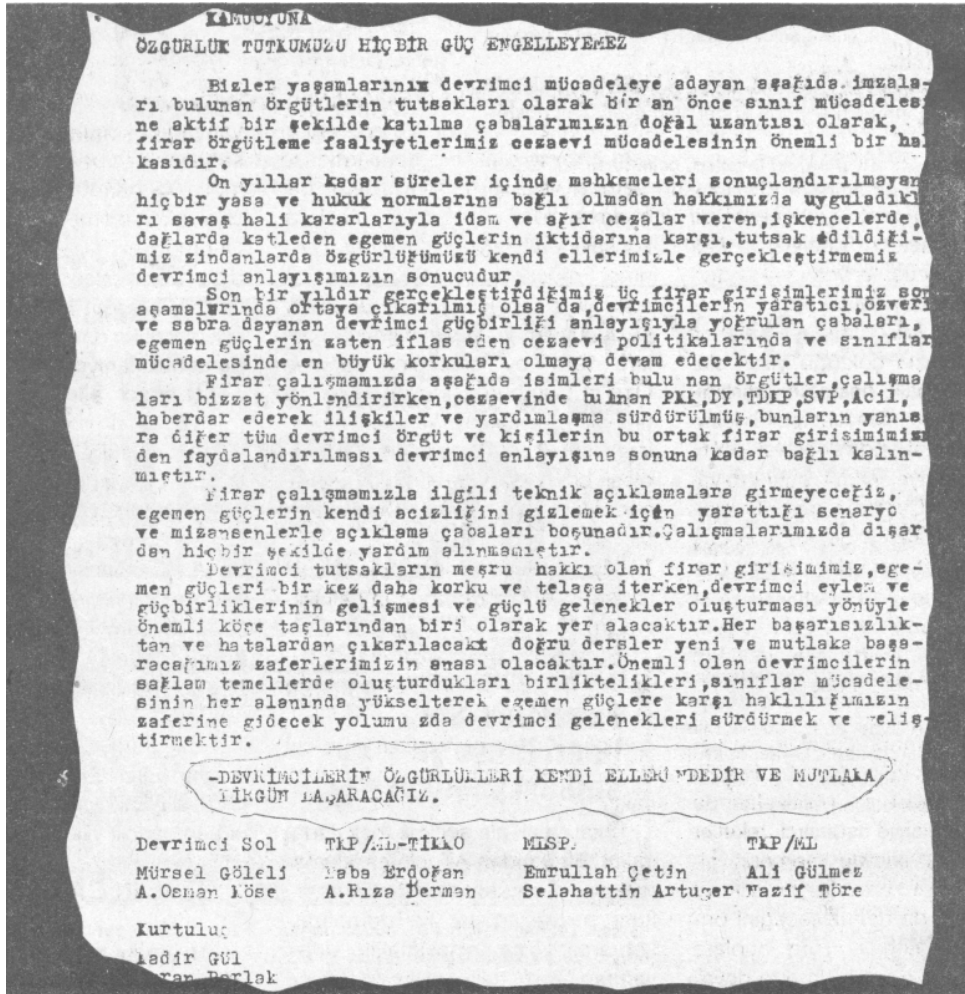
Şimdi bıraktıkları bildiriden geriye tek bir söz kalıyor "Onlar ne söyledilerse yaptılar, ne yaptılarsa savundular"

Evet süreç evriliyor.

Ama haklı olandan yana...

İki siyasi tutsağın firar eyleminden önce ve sonrasındaki gelişmeleri aşağıda yayınlıyoruz.

"ONLAR NE SÖYLEDİLERSE YAPTI, NE YAPTI, NE SAVUNDULAR"

DEVİRİMCİ TUTSAKLARIN ÖZGÜRLÜK TUTKUSU

"OLİGARŞİNİN ZİNDAN DUVARLARINI AŞTIK, AŞACAĞIZ"

1. ORDU KOMUTANLIĞI

2 NO'LU ASKERİ MAHKEMESİ BAŞKANLIĞINA

Baştabya

Bugün, 9 yıla varan tutsaklığımıza son veriyoruz.

Bugün, "bir gün mutlaka yarıp çıkacağız" dediğimiz faşizmin zindanlarından özgürlüğe doğru ilk adı mımızı atıyoruz.

Bugün, oligarşinin tutsaklık zincirini parçalamak onuruna sahip olacağız ve özgürlüğümüzü kendi ellerimizle kazanacağız.

Yıllardır zindanlarda tutulan, Her türlü baskı, işkence ve saldırının hedefi yapılarak siyasi kimlik ve onurlarından soyundurulmaya, siyasi inançlarından vazgeçirilmeye çalışılan devrimcilerin, tutsaklık zincirini parçalayarak özgürlüklerini elde etmelerini en doğal hakları olarak görüyoruz. Faşizme karşı gerçekleştirilen her firar eylemi gibi, bizim eylemimiz de haklı ve meşru bir eylem olacaktır!

Her türlü zorbalığın uygulayıcısı, halka karşı işlenmiş sayısız suçun sahibi, devrimcileri katleden, zindanlara dolduran sömürücü sınıflar; tutsaklığın hiç bitmeyeceği inancını yayarak kendi egemenliklerini değişmez gibi göstermeye çalışmışlardır hep. Oysa tutsaklık geçicidir; değişmez olan insanlığın özgürlük arayışıdır.

Biz, eylemimizle, bir kez daha hiç bir duvarın devrimcilerin özgürlüğü elde etmeleri önünde engel olamayacağını göstermiş olacağız.

Faşizmin kalın duvarları, tel örgüleri, çelik hasırları, özgürlük ateşi karşısında erimeye mahkumdur! Beyinlerini tutsak etmeyenler, inanıyoruz ki, tüm engelleri bir bir aşacaktır!

Ve hiçbir güç devrimcilerin yüreklerinde yanan özgürlük ateşini söndüremeyecektir!

Bugün özgürlüğe doğru ilk adımı atmış olmamız, yarın yeniden tutsak düşmeyeceğimiz, burjuvazinin mahkemelerinde yargılanmayacağımız anlamına gelmiyor elbet. Bir gün yine tutsak düşebilir, zindanlara kapatılabilir, faşizmin mahkemelerinde yargılanabiliriz. Ama bu tutsaklığın geçici olduğu gerçeğini değiştirmeyecektir! Devrimci mücadelede ölümler, yaralanmalar gibi tutsaklık da hep olmuştur, olacaktır! Bu, sınıf savaşının bir yasası, halkın iktidarı ele geçirdiği güne dek devrimcilerin kaçınılmaz yazgısıdır.

Biz 7-8 yıl boyunca meşru görmediğimiz bir hukuk sistemiyle 12 Eylül faşizmi tarafından yargılandık. Mahkemeniz bu yargılamanın aracı oldu. Bugün bu meşru olmayan yargılama-ya, özgürlük eylemimizle, kendi adımıza son veriyoruz.

Bundan sonra, yeniden tutsak edilsek de edilmesek de, bundan önce olduğu gibi, yine halkın özgürlük kavgasının içinde olacağız. Özgürlüğü faşizmin mahkemelerinde ya da çeşitli kurumlarında değil, işkence tezgahlarında, zindanlarda, sokaklarda, dağlarda yani sınıf savaşının sürdüğü her yerde yani bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm kavgasının içinde arayacağız.

Özgürlük kimseye bahsedilmez, özgürlük kazanılır! Biz Özgürlüğü kazanma savaşının içinde olacağız!

Ve halkımız özgürlüğünü kazandığı gün, biz de kendimiz gerçek anlamda özgür hissedeceğiz! •

ÖZGÜRLÜK ELLERİMİZDEDİR!

OLİGARŞİNİN ZİNDAN DUVARLARINI AŞTIK AŞACAĞIZ!

HAKLİYİZ KAZANACAĞIZ!

KAHROLSUN FAŞİZM YAŞASIN MÜCADELEMİZ!

25.10.1989 Dursun KARATAŞ

Bedri YAĞAN

POLİS ŞOV YAPIYOR

Geçtiğimiz günlerde Sağmalcılar Cezaevi'nden iki siyasi tutuklunun kaçmasının ardından siyasi

polis baskı ve gözdağı politikasını alabildiğine yoğunlaştırarak, özellikle İstanbul sokaklarında bir terör havası estirmeye başladı. Geceyarıları çelik yelekti vurucu timler evleri bastılar, insanları toparlayıp toparlayıp işkencehanelere doldurdular.

Kamuoyuna hücre evleri, aranan teröristler şeklinde yansıtılan operasyonların göstermelik olduğunu bir gazeteye açıklama yapan siyasi polis yetkilisi bile itiraf etmek zorunda kaldı. Siyasi polislin yöntemi her zamankinden farklı değildi. Daha önce elde bulunan adresler, her zaman polislin gözü önünde dolaşan insanlar bir bir toplanıp kamuoyunda "iş yapıyoruz" imajı yaratıldıktan sonra, gözetilene alınan "aranan teröristler" de bir

gün sonra serbest bırakılıyordu.

Çaresizlik ve açmaz içinde olan polis, bu çaresizliğini gizlemek için zaten her gün "fiili gözaltına tabi tuttuğu in-

sanları aranan teröristler olarak lanse ediyor ve 14 saat geçmeden de bırakıyordu.

Siyasi polislin şovunu baskı ve terör

aracı haline getirip gözdağı vermek istiyor. Ancak, bu başarısız şov şimdiye kadar olduğu gibi, bundan sonra da amacına ulaşamayacaktır. •

ÇÖZÜM 4

20. YILDA DAHA GÜÇLÜ DAHA KİTLESEL MÜCADELELERE

Dostlar Merhaba!

Bize sevgiyi, paylaşmanın güzelliğini, içtenliğini getirdiniz. Acıda, sevinçte, mücadelede olduğu gibi şenlikte de bir aradayız." diye yakılıyordu coşkunun ilk kıvılcımı. Ellerinde meşaleleriyle sahneye akın ediyordu, kırmızı ve Dev-Genç amblemlili tişörtleriyle Dev-Genç'iler.

Bu gece, halkıyla omuz omuza, faşizme ve emperyalizme karşı ön saflarda mücadele geleneği yaratan ve yaşatanların gecesi idi. Bu gece, mücadelede 20 yıldır gençliği kucaklayanların, gençliğin gecesi idi.

Dev-Genç'in 20. yılında coşku selinin başlangıcıydı "Gelecek Gençliğindir" şöleni. Halkoyunlarıya, müzikleriyle, mizansen ve slayt gösterileriyle süren gecede, Açık Hava Tiyatrosu'nda tüm kitle tek bir vücut, tek bir yumruk ve tek bir nefesti. Hep birlikte haykındı, hep birlikte coşuldu ve halaya duruldu.

Kürt ve Türk gençliğinin bir arada, omuz omuza olduğu gecede, Çerkez gençliği de halkının bağrında yaşam bulan gösterileriyle sahneyi doldurdu. "Biz de Dev-Genç'liyiz" diyordu Çerkez gençliği mesajında.

Bu gecede Dev-Genç ruhu vardı, ortalığı saran ve sarsan. Bu ruh, faşizme ve emperyalizme karşı mücadele geleneğinin yaratıcısı ve yaşatıcısıydı.

Dev-Genç, gençliği yani geleceği temsil etmenin coşkusu yaşıyor 20 yıldır.

Dev-Genç, devrimci bilincin, fedakarlığın ve özverinin adı olmanın onurunu taşıyor.

Dev-Genç, disiplinli çalışmanın, militan savaşçı ruhun simgesi olmasının coşkusuyla hareket ediyor.

20 yıldır Dev-Genç, devrimci moral değerler, devrimci ahlak ve devrimci yaşam ile bütünleşmenin onuruyla mücadelesini sürdürüyor.

Dev-Genç, işçi, köylü ve öğrenci gençliğin örgütlü gücü olarak coşkuyla mücadelenin ön saflarında yerini alıyor.

Dev-Genç, emekçi halkla gençliğin kopmaz mücadele birliğini onurla yaşama geçiriyor.

Kuruluşunun 20.yılında Dev-Genç, daha güçlü, daha örgütlü ve daha kitlesel olarak mücadele anlayışını yaşama geçireceğini en geniş gençlik kitlesine ve halkımıza bir kez daha gösteriyordu.

20. YILA DOĞRU

Dev-Genç, 20.yıl kutlamalarına gelinceye kadar, yaptığı bir çok çalışmalarla, gençliğin gündemini belirleyebileceğini, önümüzdeki dönem daha nitelikli ve daha kitlesel bir gelişim çizgisi göstereceğini ortaya koyuyordu.

Üniversitelerde kayıtların açılışıyla

Devrimci Gençlik Korusu "Gelecek Gençliğindir" şöleninde.

DEV-GENÇ KAMPANYASI

başlayan yoğun pratik süreç, alternatif açılışlarla, har(a)çlara karşı protesto gösterileriyle sürüyor, yurt sorunlarından sıradan akademik sorunlara kadar birçok konuda irili-ufaklı eylemlilikler örgütleniyor ve hayata geçiriliyordu.

Dev-Genç, her dönem ilerici-devrimci değerlere sahip çıkmış ve onların yaşatıcısı olmuştur. Sosyal dayanışma olgusu da bu değerlerden biridir.

Dev-Genç, mücadele tarihi boyunca bu konuda da gelenekler yaratmıştır, Komünler oluşturulmuş, insanların barınması, beslenme, kitap, defter, ders notları vb. birçok konuda kolektif bir çayla sorunlar çözülmeye çalışılmıştır.

Dev-Genç'in militan mücadele geleneği yanında yarattığı böylesi değerler onun kitlelerle kaynaşmasında, kitlelerin güveninin pekişmesinde küçümsemeyecek bir etken olmuştur. Diğer yandan da kitleler arasında dayanışma, yardımlaşma duygularını geliştirerek, düzenin yaratmak istediği kendine güvensiz, toplumdun tecrit edilmiş, faşizmin kuklası haline gelmiş kişiliklerin oluşmasında engelleyici olmuştur.

Dev-Genç, bugün de aynı bilinç ve sorumluluğu taşıyor ve gücü oranında kitleler içerisinde dayanışma ruhunu geliştirecek her türlü faaliyeti yürütüyor.

Bunun en somut örneğini üniversitelerde kayıtlar sırasındaki rehberlik çalışması oluşturmaktadır. Üniversite yaşamıyla daha yeni tanışan insanlar karşılığında Dev-Genç'lileri ve onların sıcak ilgilerini buldular. İnsanların her türlü sorunlarına sahip çıkıldı ve elden geldiğince yardımcı olundu. Böylesi bir insani çaba yeni gelen insanlarda ve ailelerinde büyük bir sempati yaratırken siyasi iktidarın temsilcileri olan poliste ve onların baskısı altındaki rektör ve dekanlarda büyük bir rahatsızlık uyandırdı. Öyle ki, faşizmin kuklası haline gelmiş üniversite yönetimleri tepkilerini açıkça dile getirmekten geri durmadılar. Arkadaşlarımız bizzat rektörler tarafından, polis çağırılmakla, tutuklanmakla tehdit edildi. Kimi rehberlik masaları polis zoruyla kaldırıldı. Kayıt büroları sivili-resmi polislerle dolduruldu. Ne oluyordu? Neden bu kadar rahatsızdılar? Nedeni çok açıktır:

-Nedeni; faşizmdir. Faşizmin insanlık düşmanı olan gerçek yüzüdür.

-Nedeni; siyasi iktidarın devrimcilere yönelik politikasıdır. Bugün bu politikanın odağında devrimcilerin kitlelerle kaynaşmasını engelleme anlayışı vardır.

-Nedeni; bu çalışmanın gerici ve fa-

Üniversite açılışlarında dağıtılan Devrimci Gençlik Dergisi özel sayısı ilgiyle okunurken.

şistlerin örgütlenmesine darbe indirmesidir. Bugün siyasi iktidar özellikle sivil faşist örgütlenmeyi güçlendirmek istiyor.

-Nedeni; sosyal dayanışma ruhunun gelişmesidir. Oysa siyasi iktidar bireysel çıkarları uğruna her türlü alçaklığı yapan insanlar yaratmayı hedefliyor.

Ancak uygulanan baskıların tümü boşa çıkartıldı. Küçümsemeyecek başarılar kazanıldı.

Üniversitelerin açılışı bile daha beklenmeden yüksek öğrenim gençliği, har(a)çların, yurt depozitlerinin arttırılışıyla zam furasına tutuldu. Dev-Genç, "Üniversitelerdeki Ticarethane Mantiği-na Son" şiarıyla har(a)çları, gelen zamların Resmi Gazete'de yayınlandığı gün tavrı olarak kınadı. Yurt depozitlerine getirilen %1000'lik artışa karşı forumlar düzenleyerek, yurtlarda kalan öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun katıldığı imza kampanyası örgütledi.

Üniversitelerin açılışlarını öğrencilerin iradesinden bağımsız, YÖK üniversitelerinde pembe tablolar çizerek organize etmeye çalışan faşist iktidarla işbirliği halinde olanlar Devrimci Gençliğin protestolarıyla, alternatif açılışlarıyla karşılaştı. Ankara, İstanbul'da hemen tüm üniversitelerde alternatif açılışlar düzenleyen Dev-Genç, oportünizmin engelleme çabalarını da boşa çıkardı. Ankara'da Hacettepe Üniversitesi'nin açılışındaki protestoyu bahane eden faşizm, öğrenci gençliği sindirmeye yönelik operasyonlar sürdürse de Dev-Genç ön-

derliğinde kitlelerin karşı duruşuna tanı oldular.

İstanbul Üniversitesi'ni korsan bir şekilde (açılışını önceye alarak) açan faşist cunta şefi Evren, boş duvarlara ve kuklalarına seslendi. Böylece öğrencilerin protestosunu engellediklerini, alternatif açılışın önüne geçtiklerini zannettiler.

Oysa ki öğrenimin başladığı tarih resmi açılış tarihi değildi. Dev-Genç'liler İ.Ü'nin gerçek açılış tarihi olan im'de alternatif açılış savundu. Ama oportünizm okulun açıldığı gün güvenliğin yoğun olacağı endişesiyle açılışı Ekim'e ertelemişti. Bunu burjuva ayak oyunlarına başvurarak İ.Ü demekleri adına lanse ediyordu kitleye.

İ.Ü.demekleri.e haber verilmeden iki anlayışın belirlediği tarih, dernekler koordinasyonun eğilimi olarak yansıtıldı. Kimi dernek kitlelerini bu yolla etkilemeyi başaran oportünizm, 3 dernekte karar aldı. Oysa İ.Ü koordinasyonunda 13 dernek vardı ve bunların çoğuna haber dahi verilmemişti. Bunların içerisinde 2 Ekim'de alternatif açılış kararı olanlar da vardı.

Dernekler platformunda konuyu tartışmaya dahi tahammül edemiyorlardı. Dev-Genç'lilerin, kitlelerin karşısına tek bir açılışla çıkalım, tartışalım, uzlaşma zeminleri yaratalım çağrılarına tek bir yanıtı vardı: "sizinle niye uzlaşalım?"

Dargrupçuluk ve anti-Dev-Genç'lilik içlerini öyle sarmıştı ki, devrimci, demokrat, ilericilerin kitlelerin örgütlülüğü

ÇÖZÜM 6

nü savunmaların, uzlaşma zeminlerini araması gerektiğini unutmuşlardı. Sözde koordinasyon kararıydı; koordinasyon içindeki derneklere haber verilmiyor, haberi olup da 2 Ekim'de olmalı diyenlerle tartışılmıyor ve 4 Ekim dayatılıyordu.

DEV-GENÇ 20 YAŞINDA Dev-Genç mücadelesinde 20 yılını tamamlarken, 20.yılda önüne koyduğu hedeflere ulaşacağını mücadele içinde kanıtlıyor.

20.yıl kutlamalarının ilk adımı olan "Gelecek Gençliğindir" şöleninin ardından Dev-Genç, tüm gençlik kitlesini mücadeleye davet eden şiarını yükseltti. İstanbul'da, Ankara'da, İzmir'de, Bursa'da, Zonguldak'ta, Sakarya'da, Aydın'da, Kütahya'da, Diyarbakır'da ve daha birçok ilde "DEV-GENÇ 20 YAŞINDA" başlıklı el ilanlarıyla Dev-Genç en geniş gençlik kitlesini örgütlü mücadeleye çağırıyordu. Tüm yurtta 40 bin özel sayının dağıtımının yanı sıra 200 bin el ilanının dağıtıldığı ve 25 bin pul yapıştırdığı öğrenildi. Duvar gazeteleriyle, afişlerle, pullarla donatıldı her yer, üniversitelerde sınıf konuşmaları, forumlar, söyleşiler düzenlendi.

Heryerde Dev-Genç'ti konuşulan. Oligarşi elbette buna tahammül edememişti. 20.yıl gecesinde coşku ve kavga ruhu dolu bir kitleyle karşılaşılıyordu ve saldırmaya cesaret edemiyordu. Ancak kitleden kopuk çıkan tek tek insanları gözaltına alabiliyordu.

Burjuva basını da tam bir ağız birliği içerisinde "Çocuklar kullanılıyor" feryatlarıyla oligarşinin fiili saldırısını ideolojik cepheden tamamlıyordu. Dev-Genç'in halkta oluşturduğu sempatiyi, akıllarınca halkın hassas duygularına hitap ederek yok etmeye çalışıyorlardı. Ama TAYAD'lı Çocuklar, Devrimci Gençlik basın açıklamalarıyla onlara gereken yanıtı vermekte gecikmiyordu. Daha sonra GRUP YORUM'un gözal tına alınmasıyla boyutlanan saldırılar, Ankara'da MURT ERDOĞAN'ın polis tarafından alçakça vurulmasıyla doruğa tırmanıyordu. Belli ki oligarşi, kan dökmekten de çekinmiyor, Dev-Genç'in kitleler nezdindeki meşruluğunu, silâhla yoketmeye çalışıyor, Dev-Genç'lilere gözdağı vermeye çalışıyordu. M. Erdoğan'ı alçakça kurşunladıktan üç saat sonra hastaneye götürmeleri, katliamcı yüzlerini bir kez daha açığa çıkarmıştı. "Silahlı çatışma sonucu yakaladık", "ilegal örgüt vb. demagogilerle saldırısına meşruluk kazandırma çabaları kimseyi

Bağımsızlık ve demokrasi savaşçısı M.Erdoğan'ın vuruluşunu protesto ve "katiller bulunsun, hesap sorulsun" şiarıyla başlatılan Açlık Grevinin sona erdiriliş günü gösteriye dönüştü.

ikna etmiyordu.

Bu durum karşısında Dev-Genç, 20.yıl kampanyasını, oligarşinin saldırılarını protestoyu da içeren bir biçime dönüştürerek mücadeleyi daha da yükseltti. Kitlelere; her ne şekilde olursa olsun, bağımsızlık ve demokrasi savaşçılarına kurşun sıkmanın dünyanın en ağır suçu olduğu ve mutlaka hesabının sorulacağı anlatıldı.

Ankara'da polisin tüm baskı ve gözaltılarına rağmen, forumlar, yürüyüşler düzenlendi, Ankara Dev-Genç, oligarşinin tüm saldırı ve baskı cenderesinin ortasında gösterdiği kararlı tutumla oligarşiye Dev-Genç'i asla susturamayacağına haykırarak örnek bir tavır sergiledi.

İstanbul'da yüksek öğrenim gençliğinin mümkün olan en geniş kitleyle bu vahşi saldırıya karşı tavır alınması için çaba sarfeden Dev-Genç, ne yazık ki oportünizmin duyarsızlığı nedeniyle bunu başaramadı. Dernekler platformunda oportünizmin çabasıyla olayın tartışılması saldırdan on gün sonraya bırakılarak içler acısı bir tutum takınılıyordu.

Bu durum karşısında Dev-Genç'liler tek başlarına da kalsalar tüm güçlerini seferber ettiler. İ.Ü.merkez binasında kitlesel bir forum düzenleyerek açlık grevi başlatıldılar. Açlık grevi boyunca birçok yüksekokul ve üniversitelerde forumlar, sınıf konuşmaları düzenleyerek, binlerce bildiri dağıtarak, "bağımsızlık ve demokrasi savaşçısı Murat Erdoğan'ı vuranların bulunması ve cezalandırılması" talebini dile getirdiler,

Oligarşi Dev-Genç'in 20 yıldır kan-can pahasına mücadelesini sürdürdüğünü ve sürdürmeye devam edeceğini bir kez daha anlamıştı. Kan dökerek, baskı ve terör uygulayarak Dev-Genç'in mücadelesini engellemeye yönelik çabaları boşunaydı.

Sınıf mücadelesi kansız yürümüyor. Dev-Genç'liler bunu 20 yıldır çok iyi öğrenmişlerdi. Ve mücadelesini kanları, şehitleri pahasına yükseltmeye bir kez daha and içmişlerdi.

Evet, Dev-Genç'in mücadelesi devrim bayrağı oligarşinin burcuna dikene kadar sürecektir. Dev-Genç dostu ve düşmana bunu bir kez daha ilan ediyor. Çünkü Dev-Genç bu topraklar üzerinde "Kurtuluşa Kadar Savaş" şiarını yükselten M-L Hareketten perspektifini alıyor.

Bugün Dev-Genç emekçi halk gençliğinden ve perspektifinin doğruluğundan aldığı güçle geniş gençlik kitlelerinin sorunlarına sahip çıkarak, faşizme ve emperyalizme karşı mücadelenin ön safalarında yürümeye ve her geçen gün gelişip güçlenmeye devam ediyor.

Dev-Genç, önündeki yolun uzun olduğu, zorluklarla ve fedakarlıklarla dolu olduğunu biliyor. Ama hiçbir gücün onu bu yoldan döndüremeyeceğini bir kez daha vurguluyor. •

DEV-GENÇ YAŞIYOR YAŞAYACAK!

YAŞASIN DEV-GENÇ YAŞASIN MÜCADELEMİZ!

DEV-GENÇ'LİLER MÜCADELENİN ÖNSAFLARINA!

MERKEZİ ÖĞRENCİ DERNEKLERİNİN KURULMASI ARTIK ERTELENEMEZ BİR GÖREVDİR!..

Öğrenci gençlik hareketinin gündemini son bir yıldır giderek yoğunlaşan bir şekilde "merkezi örgütlenme" sorunu ve tartışmaları meşgul ediyor. '85'den bu yana gelişen öğrenci hareketi, henüz daha merkezi demokratik örgütlülüğünü yaratmayı başaramadı. Son bir yıldır, Devrimci-Gençlik'in "Merkezi Öğrenci Gençlik Derneklerini Yaratalım!" önerisiyle bir anlamda yoğunlaşan tartışmalar, geçen zamana karşın bir sonuca varırlamadı. Ya da tartışmaların bir sonuca varırlacağı ve gerekli çözümlerin üretilebileceği bir platformun yaratılması mümkün olamadı.

Gerçekte, öğrenci gençlik hareketi içerisinde yer alan hemen tüm anlayış ya da çevreler süregelen bu tartışmalar etrafında, merkezi örgütlenme sorununa ilişkin düşüncelerini, şu veya bu biçimde ortaya koydular. Ancak ortaya konulan görüşlerin ağırlıklı kesiminin, nesnellikten uzak, kafa bulandırıcı, sübjektif ve adeta öğrenci gençliğin merkezi örgütlenmesini engellemek ya da mümkün olduğunca geciktirmek olduğunu üzümlere belirtmek zorundayız. Yine de bütün bu olumsuz yaklaşımlara karşın öğrenci gençliğin mücadelesinde, gelişen süreç içinde güçlü bir merkezi örgütlülüğün yaratılması ihtiyacı, kendini büyük oranda hissettirdi. Dernekler platformunun sağlıksızlığı ve işlevsizliği düşüncesi devrimci-demokrat öğrenci kitlesinin ağırlıklı kesiminde pratik içinde açıkça görüldü ve paylaşılar hale geldi. Devrimci-Gençlik'in "Merkezi Öğrenci Gençlik Derneği" önerisi, giderek daha fazla benimsenmeye, kabul görmeye başladı.

"Merkezi Öğrenci Gençlik Derneği" önerisinin giderek kitleler tarafından benimsenmesi, bazı anlayışların eski görüşlerinde kısmi değişiklikleri beraber-

de getirmiş olsa da, subjektivizmden kurtuldukları söylenemez. Soruna doğru yaklaşım öncelikle dar grup kaygılarının aşılması, demokratik mücadelenin ve öğrenci gençliğin genel çıkarlarının belirleyiciliğinde ele alınmasıyla mümkündür. Böyle düşünüldüğünde bugüne kadar geçen zamanın ne kadar boşa harcadığı kolayca anlaşılacaktır. Şu basit gerçek bile bunu anlamamız için yeterlidir: Demokrasi mücadelesinde dağılık olan güçleri bir araya toplamak ve örgütlemek bu mücadelenin olmaz koşuludur. Örgütlenme ihtiyacının önüne hiçbir şey geçirilemez. Bunu reddetmek demokrasi mücadelesi ve demokratlığı reddetmektir. Güçlerin dağılıklılığı ve sağlıksızlığı, örgütlenme ihtiyacının reddini değil, tam aksine buna daha büyük bir ciddiyetle yaklaşmayı ve hiç beklemeksizin örgütlenme yönünde pratik adımın atılmasını gerektirir. Kaldı ki bizler, ülkemizin koşulları gereği, fazla uzun tartışma lüksüne de sahip değiliz. Bizler faşizmin, nispi demokrasi unsuruna kağıt üzerinde dahi yer vermeyen ölçüde kurumsallaştırıldığı koşullarda bulunuyoruz. Bu koşullarda hayatın her alanındaki mücadele, nicelik bakımından son derece sınırlı dahi olsa, güçlü bir merkezi örgütlülüğü ve disiplini tartışılmaz bir şekilde zorunlu kılıyor. Öğrenci gençliğin mücadelesi de merkeziğini sağlayabildiği, öğrenci kitle hareketinin bütün gerçek dinamiklerini güçlü, sağlam bir merkezi örgütlülük altında toplayabildiği ölçüde ileriye yönelik adımlar atabilir, kazanımlar elde edebilir ya da elde ettiği kazanımları koruyabilir. Öğrenci gençlik mücadelesinin, politik muhtevasını derinleştirerek geniş kitleli bir karakter kazanabilmesi, bir anlamda böylesi güçlü, etkin bir merkezi örgütlülüğün yaratılmasına bağlıdır. Devrimci Gençlik, daima bu perspek-

title hareket etti. '85'ten bu yana gelişen öğrenci hareketi içerisinde başından beri tutarlılıkla ilkel, disiplinli, bağlayıcı, güçlü bir merkezi örgütlülük gereğini vurguladı ve savundu. Bu doğrultuda hep sürece denk düşen somut öneriler getirdi. Ama getirilen her öneri ve bunların hayat bulması için ortaya konulan çabalar, daha çok soldaki yanlış anlayışların engellemeleriyle karşılaştı.

Öğrenci gençlik örgütlenmesinin ilk ve en ilkel birliğini oluşturan Dernekler Platformu, merkezi örgütlenme doğrultusunda bir başlangıç olarak değerlendirilebilirdi. Devrimci Gençlik bunu dikkate alarak, Dernekler Platformunun, ihtiyaca göre net bir tüzüğe ve bağlayıcılığa sahip olması için çalıştı. Ama çeşitli renklerde statükoculuğun savunusunu yapan anlayışlar, dernekler platformunun şekilsiz, ilkesiz, bağlayıcı olmaktan uzak yapısının hararetili savunucusu kesildiler. Platformların, merkezileştirme doğrultusunda geliştirilmesi bir yana tam aksine gelişen mücadele karşısında etkisiz, sağlıksız, işlevsiz yapılara dönüşmesinin asıl sorumlusu oldular.

Yaklaşık bir yıl önce ise süreci ve gelişen mücadelenin ihtiyaçlarını tahlil eden Devrimci Gençlik gelinen aşan ve yaşanan örgütsel tikanıklık itibarıyla, Dernekler Platformunun artık aşılması gereğini ortaya koydu ve "Merkez öğrenci Gençlik Derneklerini Yaratalım" çağrısında bulundu. Pratik mücadele yükselir ve gelişirken Dernekler Platformu işlevsizleşmişti. Mücadelenin gerisine düşmüş, örgütsel anlamdaki tikanıklığın bariz bir ifadesi olurken, adeta mücadelenin önünde engel hale gelmişti. Dernekler Platformu gibi öğrenci derneklerinin basit ve ilkel bir güç birliğine dayanan bir oluşum, sağlıksızlığı bir yana, en mükemmel işleyişe de kavuşsa, artık gelişen sürecin ve mücadelenin ihtiyacına cevap veremezdi. Bu anlamda aşılmalı, ilkeleri ve net bir tüzüğü olan bağlayıcı ve öğrenci hareketinin bütün dinamiklerini kapsayacak tarzda geniş katılımlı "Merkezi Öğrenci Gençlik Dernekleri" yaratılmalıydı. Merkezi Dernek, Dernekler Platformuna göre çok daha ileri bir örgütlülüğü, basit bir güç ve eylem birliğini değil, öğrenci hareketini güçlü merkezi birliğini ihtiva ediyordu.

Sorun bu kadar açık olmasına rağmen, bir takım anlayış ya da çevrelerin adeta kör bir inatla bu öneriye karşı çıkışmaları, nesnel koşullara uymayan ya da mevcut nesnel koşullarda hiçbir anlamı olmayan önermelerle ortalığı bulandır-

maları ancak aşırı bir subjektivizme açıklanabilir.

Dev-Genç, merkezi örgütlenme gereğini ve "merkezi dernek" önerisini ortaya koyarken, bu öneriye karşı geliştirilen eleştiri ve tezler şu üç başlık altında toplanıyordu:

1-Merkezi örgütlenme için henüz erken, önce birim dernekleri geliştirilip güçlendirilmeli, dernekler platformuna işlerlik kazandırılmalıdır. Merkezi örgütlenme daha ileri bir sürece bırakılmalıdır. (Bu süreci "anfi komiteleri"nin olduğu bir sürece ertelemeyi önerenler bile bulunmaktadır.)

2- "Merkezi dernek" önerisi yanlıştır. Merkezi örgütlenme, birim derneklerinin federatif ya da konfederatif birliği ile oluşturulmalıdır.

3-Biz de "merkezi dernek" önerisini savunuyoruz. Ama Dev-Genç, bunu kitleye dayatıyor, tepeden inme bir tarzda kurmaya çalışıyor. Birçok spekülasyon, yalan yanlış eleştiri-M ve tespitlerle beslenen bu görüşlerin tümü, özünde öğrenci gençlik hareketi-nin merkezi örgütlenmesini pratik olarak yadsımanın ifadesidir. Bu görüşlerin sahiplerinin, lafta merkezi örgütlenmenin gerekliliğini kabul ediyor görünmele-ri birşey değiştirmemektedir. Bir yandan "Biz merkezi örgütlenmeye karşı değiliz" denilirken, diğer yandan acil bir sorun olarak kendisini dayatmış olan merkezi örgütlenme ihtiyacı karşısında bin dereden su getirilmektedir. Şimdi örneğin, "Merkezi örgütlenme nin henüz erken" şeklinde bir yaklaşım ne demek olabilir? Yaşanılan durumda böylesi bir yaklaşımda bulunmak, anar-şistçe laf ebeliği yapmaktan başka birşey değildir.

Öğrenci gençliğin mücadelesi, geldiği aşama itibarıyla merkezi bir örgüt ihtiyacını herşeyden fazla hissettirmektedir. Bunu kavrayamamak örgütsüzlüğü savunmakla eş anlamlıdır, öğrenci kitle hareketinin varolan dinamiklerini bir merkezde toplamak, merkezi, disiplinli, demokratik, kitlesel bir örgütlülük yaratmak birim derneklerinin gelişimine tabi olacak bir olgu olarak ele alınamaz. tersine, böylesi bir merkezi örgütlülük birim derneklerinin gelişip güçlenmesinde, onların önünü açmada önemli bir işte görecektir. Öğrenci hareketinin merkezi-demokratik örgütlenmesini, "sağlıklılaşmış, "gürbüzleşmiş" birim derneklerinin matematiksel bir toplamı ya da mutlak bir şekilde böylesi bir gelişimin sonucu olarak ele almak "bahaneci"li-

ğin ve statükoculuğun düşünsel biçimlenişi olmaktadır. Bu bağlamda getirilen ve merkezi dernek Önerisinin karşısına konulan "anfi komiteleri" önerisi de boş bir öneridir. Birimlerde temelsiz "komiteleşme" anlayışıyla değil, aktif bir çalışmayı hayata geçirecek, kitleselleşmeyi sağlayacak politikaları uygulayabilen birim yönetimleri ve ilkeli-şekli örgütlenmeler oluşturmak anlayışıyla hareket etmek gerekmektedir.

"Merkezi örgütlenme" sorununda, yaşanan süreç itibarıyla, birim derneklerinin oluşturacağı bir federasyon/konfederasyon biçimini savunmak da, tamamiyle ayakları havada bir anlayış olmaktadır. Bu tam da sağlıksızlığı, işlevsizliği temel almaktır. Öğrenci hareketinin ülke genelindeki merkezileşmesini sağlayacak olan federasyon yapısı, güçlü, etkin ve sağlıklı örgütlenmeler olarak il ya da bölge düzeyinde oluşturulan merkezi öğrenci gençlik derneklerinin bir araya gelmesiyle yaratılabilir. Bugün doğru dürüst birim derneklerinden söz edemediğimiz bir ortamda, onların üzerine kurulacak bir federasyon ya boş bir çaba olarak kalacaktır ya da tabela örgütü olmaktan öte işlev görmeyecektir.

Bu yaklaşımı ve merkezi dernek önerisini genel olarak savunduğunu söyleyen bazı anlayışlar da "farklılıklarını göstermek için Devrimci Gençliği "tepeden inmecilikle, "acelecilikle, "kendi derneğini kurmaya çalışmakla suçlayabilmekte ama merkezi derneğin yaratılması noktasında hiçbir pratik faaliyet içerisine girmemektedirler. Bu da ciddiyetsizliklerinin bir ifadesi olarak anlaşılabilir. Dev-Genç'in böyle bir niyeti olsaydı, merkezi dernek olayı çoktan bitmiş olurdu.

Üç başlık altında topladığımız görüşler, çok çeşitli "değerlendirmeler" ve "tespitler" yapılarak yazıldı ve savunuldu. Bunları uzun uzadıya ele alıp cevaplar vermek ayrı bir yazının konusu olabilir. Burada merkezi derneğin oluşumuna ilişkin düşüncelerimizi koymadan önce değinmeye çalıştık.

MERKEZİ ÖĞRENCİ DERNEKLERİNİN KURULUŞU TABANA DAYANMALIDIR...

Merkezi öğrenci gençlik dernekleri, öğrenci gençliğin il ya da bölgeler düzeyinde merkezi, demokratik, kitlesel örgütlülükleri olarak öğrenci hareketi kitlelerinin en geniş, en demokratik ve doğru-dan katılımıyla, aşağıdan yukarı bir şekilde yaratılmak durumundadır.

Bunun yolu, kitlelerin eğilimlerinin ve

iradesinin gerçek anlamıyla yansıdığı bir platformun oluşturulmasıdır. Böylesi bir platform, birimlerde kitlelerin serbest iradesiyle seçilmiş delegelerin bir araya gelmesiyle toplanacak bir merkezi örgütlenme kurultayıdır.

Toplanacak "Merkezi Örgütlenme Kurultayı", merkezi derneğin ilke, program ve tüzüğünü belirleyecek, merkezi derneğin geçici yönetim ve kurucular kurulunu seçecektir. Bu şekilde merkezi öğrenci gençlik derneği, bir merkezi örgütlülük olarak şekillendirilmiş olacaktır.

Kurultay hazırlık çalışmaları, çeşitli birim temsilcilerinden oluşan "kurultay hazırlık komisyonu" aracılığıyla yürütülebilir/Koordinasyonun sağlanması, kurultay tüzüğü ve gündeminin belirlenmesi, delege seçimlerinin denetlenmesi ve diğer hazırlıklar için böylesi bir komisyonun gerekliliği sözkonusudur. Kurultaya katılacak delegelerin seçiminde belirlenecek en uygun yöntem belirli bir oy sayısının esas alınmasıdır.

Devrimci Gençlik, öğrenci gençliğin bugün herşeyden fazla ihtiyacı haline gelen merkezi, demokratik ve kitlesel örgütlülüğün yaratılması noktasında her türlü "tepeden inme", "grupçu" ve "anti-demokratik" yaklaşımları reddetmektedir. Merkezi dernek, kitle hareketinin bütün dinamiklerini yakalayan, kitlelerin eğilimlerinin yansıyabildiği, yönetimin ve işlerin tamamıyla kitlelerin iradesine dayanarak şekillendirildiği bir zeminde oluşturulmak zorundadır. Bu konuda hiçbir kuşkuyla yer bırakılmamalıdır.

Öğrenci hareketinin geliştiği ve yoğunlaştığı iller ya da bölgeler düzeyinde böylesi bir zemin üzerinde yaratılacak merkezi öğrenci gençlik dernekleri, öğrenci gençlik hareketinin ülke genelinde merkezileşmesinin sağlıklı ve güçlü koşullarını oluşturacaktır.

Öğrenci gençliğin merkezi, demokratik ve kitlesel örgütlülüklerini yaratma yönünde çabalarını yoğunlaştıran Devrimci Gençlik, merkezi derneğin oluşturulması için artık beklenmeden somut adımların atılmasından yanadır. Öğrenci gençlik mücadelesinin gelişmesinden yana olan devrimci demokrat tüm duyarlı kesimleri, öğrenci gençliğin merkezi demokratik kitle örgütlerini yaratma çabalarına omuz vermeye çağırıyoruz. •

**Öğrenci Gençlik Hareketinin Örgütsüzlüğüne Son Verelim!
Merkezi Öğrenci Gençlik Derneklerini Yaratalım!**

SENDİKAL HAKLAR

KURULTAYI VE

DEVİRİMCİ TAVIR

Eğit-Der 22, 23, 24 Eylül '89 tarihleri arasında tüm kamu çalışanlarını kapsayan SENDİKAL HAKLAR KURULTAYI düzenledi.

Böyle bir kurultayın düzenlenmesi, olumlu bir işlev görebilir, ülke çapında devrimci-demokrat güçlerin toparlanmasını, somut talepler etrafında mücadelenin yükseltilmesini sağlayabilirdi. Ancak yönetici kesimin kurultay anlayışı ve beklentisi bu değildi. Neyin hedeflendiğinin göstergesi çağrılan konuklar listesi oldu. Kurultaya düzen partileri, gerici-faşist eğitimin uygulayıcısı ve sözcüsü Milli Eğitim Bakanı, san sendika Türk-İş "konuşmacı" olarak çağrılmışlardı.

Reformist-uzlaşmacı yönetimin mevcut güçlerin toparlanıp örgütlendirilmesine ve acil taleplerimiz etrafında kitle sel ve radikal bir mücadeleye sevk edilmesine hizmet edecek bir kurultay anlayışları olmamasının, düzenle diyalog ve uzlaşma amaçlarının açığa vuruluşuydu bu.

Bu oyunu bozan, Kurultayın havasını değiştiren ve verilmeye çalışılan uzlaşmacı mesajları kırıp atan Demokrasi Mücadelesinde Kamu Çalışanları oldu.

Demokrasi Mücadelesinde Kamu Çalışanları, kendi perspektiflerine uygun tutarlı ve örgütlü tavırlarıyla Kurultaya katılan yüzlerce devrimci-demokrat eğitim emekçisinin desteğini ve sempatisini kazandı. Kendi özgücüne ve tabanın desteğine güvenen, gücünü buradan alan tavır, Kurultay gündemini altüst etti ve reformist-uzlaşmacı yöneticilerin tüm hesaplarını bozdu. Gündemlerine Kurultaya katılan tüm eğitim emekçilerinin kayıtsız şartsız uymasını bekleyen yönetim, ne yapacağını, nasıl hareket edeceğini şaşırды.

"Bakanımız" olarak kürsüye çağrılan Avni Akyol'un konuşmasına tavır alan Demokrasi Mücadelesinde Kamu Çalışanları, haklı ve meşru taleplerini haykırarak salonu inletmeye başladılar. "Sen-

dikal Hakkımız Engellenemez" ve "Sendika Hakkımız, Söke Söke Alırız" sloganları salonda patladığında yalnız Bakan ve düzen partileri değil, Eğitim yöneticileri ve düzenleyiciler de afalladılar ve ürktüler.*

Eğit-Der yönetiminin reformist-uzlaşmacı ve pasifist çizgisine bu kararlı ve radikal karşı çıkış, Kurultayın ağır, soğuk, bürokrat havasını değiştirdi. Değişik illerden gelen yüzlerce devrimci-demokrat eğitim emekçisi haklı ve doğru taleplerini dile getiren bu çıkışa destek verdiler, sempati gösterdiler.

Kurultayın ilerleyen günlerinde manzara netleşmeye başladı. Bir tarafta reformist-uzlaşmacı yönetim ve bir avuç destekleyicisi, diğer tarafta tabanla bütünleşen, diğer illerle tanışan demokrasi güçleri... Kitle netleşmeyle birlikte ilk anlardaki suskun ve ürkek tavrını terketmeye, aktivite kazanmaya başladı...

Reformist yönetimin "nasıl bir sendika" sorusuna Türk-İş içinde bir sendika" cevabını verdiği açıktı. Bu bakış açısıyla Kurultaya çağrılan Türk-İş temsilcisi Petrol-İş Başkanı 1 Mayıs kaçını, Münir Ceylan'a da tavır alındı. Kitlenin giderek yükselen protestosuyla kürsüde zorlukla kalabilen M.Ceylan da "Mehmetler Ölmez" sloganlarıyla kürsüden indirildi.

Kürsü eğitim emekçilerinin, kamu çalışanlarının olması gerekirken sürekli düzenin ve reformist-uzlaşmacı çizginin sözcülerinin tekeline terkediince Demokrasi Mücadelesinde Kamu Çalışanları düşüncelerini dile getirmek için büyük zorluklarla, kararlı, ısrarlı tutumlarıyla kürsüye bir temsilci çıkardılar. Devrimci yaklaşımı açık ve net vurgulayan konuşma metni büyük ilgi topladı, coşku yarattı.

Aynı coşku reformist-uzlaşmacı çizgiyi protesto edip toplu olarak dışarı çıkılırken atılan "Kahrolsun Faşizm Yaşasın Mücadelemiz!" sloganlarıyla doruğa

ulaştı.

Kurultayda aktif, doğru ve kararlı tavır alan demokrasi güçleri, hem Kurultayın uzlaşmacı rengini değiştirmiş, yönetimin yüzünü teşhir etmiş, hem de katılan eğitim emekçilerine umut ve cesaret vermiştir.

Kurultay göstermiştir ki, yönetimin amacı düzenle uzlaşan bir sendika kurmak ve bunun Türk-İş içinde olmasını sağlamaktır.

Bu, açık bir reformizmdir. Eğitim emekçilerinin, kamu çalışanlarının sendikası, sınıf ve kitle sendikacılığını ilke olarak savunan ve hayata geçiren bir kuruluş olmalıdır. Bu ise Türk-İş'e üyeliği savunarak yapılamaz! Bizim hedefimiz bağımsız devrimci bir sendika olmalıdır.

Bir diğer yan ise sendikayı eğitim emekçileriyle sınırlama eğilimidir. Hayır, bu aynı koşulları paylaşan emekçi kesimleri bölmektir, güçleri zayıflatmaktır. Bizim talebimiz bağımsız, devrimci bir kamu çalışanları sendikası olmalı, mücadele bu talep etrafında yükseltilmelidir.

Ve yine Kurultay göstermiştir ki, Eğitim-Der'in başına çöreklenen bir avuç uzlaşmacı-reformiste karşı tavır almadan taleplerimiz etrafında kararlı ve sonuç alıcı bir mücadele olanaksızdır. Bizler, Kasım ayı içinde yapılacak Genel Kurula tüm devrimci-demokrat öğretmenleri geniş olarak katılmaya, bu doğrultuda çaba harcamaya, tabanın söz ve karar hakkının hayata geçebileceği ve mücadelenin önünü açacak devrimci bir yönetim için mücadeleyi yükseltmeye çağırıyoruz. •

- SENDİKA HAKKIMIZ ENGELLENEMEZİ
- SENDİKA HAKKIMIZ, SÖKE SÖKE ALIRIZ!
- İCAZETE DEĞİL, GÜCÜMÜZE GÜVENİYORUZ
- GERİCİ-FAŞİST EĞİTİME SON!
- YAŞASIN BAĞIMSIZ DEVİRİMCİ SENDİKA MÜCADELEMİZ!

Demokrasi Mücadelesinde DEVİRİMCİ ÖĞRETMENLER

(*) Öyle ki sloganlarımızdan çok rahatsız olan Eğitim-Der yöneticisi Binali SEFEROĞLU, slogan atan arkadaşlarımızı polise gösterebilmiştir. "Bunlar öğretmen değil", "Bunlar provokatördür" diyerek, gerçek kimliğini açık olarak ortaya koymuştur.

Demokrasi Mücadelesinde Kamu Çalışanları adına Eğitim-Der'in Sendikal Haklar Kurultayı'nda okunan konuşma metnini yayınlıyoruz.

SAYIN KONUKLAR

Biz DMDÖ'ler olarak "Öğretmenler, Bütün Devlet Memurları Ve Sendikal Haklar Kurultayı'nı selamlıyoruz.

Bu kurultay, demokrasi mücadelesinde ileri bir adımdır. Yeter ki, kurultayımızı iyi değerlendirip örgütlenme ve mücadele yolunda olumlu kararlar alarak, bu kararları hayata geçirebilelim. Biz eğitim emekçileri ve tüm devlet memurlarının istemi budur.

Biz artık istiyoruz ki, 12 Eylül faşizminin gaspettiği ekonomik-demokratik hak ve özgürlüklerimize kavuşalım, sahip çıkalım.

İstiyoruz ki, çalışan öğretmenlerin de asil üye olabileceği dernek ve grevli toplu sözleşmeli sendika kurma hakkını elde edelim.

İstiyoruz ki, siyasi iktidar kanun gücünde kararnamelele ekonomik durumumuzu (bir milyondan fazla devlet memuru olmasına rağmen) tepeden inme belirlemesin, biz belirleyelim.

İstiyoruz ki, artık siyasi iktidar bizler üzerindeki keyfi uygulamalara, sürgünlere son versin. Haksızlıklara karşı direnelim.

Evet istiyoruz ki, yoksulluğumuz bitsin, ikinci bir işte çalışmak zorunda kalmayalım. Kültürel-sosyal ihtiyaçlarınızı karşılayacak ekonomik yeterliliğe sahip olalım.

Bizler gerici-faşist eğitime hizmet etmemeyi, topluma, halkımıza olan sorumluluklarımızı ve görevlerimizi korkmadan onurla yerine getirmeyi istiyoruz.

Evet arkadaşlar, bunları istiyoruz. Ama biliyoruz ki, istemek yetmez. Çünkü hak verilmez, alınır. Almak için de mücadele etmek gerekir, her mücadelenin de bir bedeli vardır. İşte biz bu bedeli ödemeye hazır mıyız diye sormalıyız önce kendimize.

Bizler hazırız, çünkü bu konuda önümüzde dünya ve Türkiye'deki sınıflar mücadelesinin koca bir tarihi var. Bu tarihte o denli zengin deney ve tecrübe biriki- mi var ki! İşte yakın tarihimizde bir TÖS, TÖB-DER ve TÖM-DER'in örgütlenme, mücadele geçmişi.

12 Eylül'ün fırtınası kulaklarımızı sağır, karanlığı gözlerimizi kör etmesin. Bizler toplumun kültürel seviyesinden bir adım ilerde olan kesimiz. O halde fırtınaya, karanlığa karşı daha dayanıklı olmak zorundayız.

Mücadele tarihimiz bize bunu öğretiyor, yolumuzu aydınlatıyor.

SAYIN KONUKLAR

Bu kurultayda grevli, toplu sözleşmeli sendikal hakkımızı konuşacağız, haklı sesimizi haykıracağız. Biz DMDÖ'ler ve tüm devlet memurları olarak bu kurultayda tartışmalarımızın, istemlerimizin reformist-uzlaşmacı bir sonuçla noktalanmasını istemiyoruz. Bizler sendikal hakkımızın bağımsız devrimci bir sendika ol-

masını istiyoruz. TÜRK-İŞ çatısı altında değil, bağımsız devrimci sendikal çizgide olmasını istiyoruz. Güvenli, uzlaşma arayan bir çizgide değil, kendi özgücüne güvenen bir çizgide tüm devlet memurlarını kapsayan bağımsız, devrimci bir sendika için mücadele edelim diyoruz.

Evet, bizler EĞİT-DER yöneticilerinin uzlaşmacı-statü-kocu çizgisini reddediyoruz. Çünkü EĞİT-DER şimdi-den 38'i bulan şube sayısı ile bile önemli bir güce ulaşmasına karşın hala siyasi iktidarla uzlaşma peşindedir. Basın toplantıları, mektup gönderme, şölen vb. göstermelik faaliyetlerle öğretmen ve devlet memurlarının mücadelesi yükselmez. Buna örgütlülük denmez, örgütlülük mücadele olmaksızın bir şey ifade etmez. Zaten düzenin istediği de bu: Bir çatı altında bir araya gelebilirsiniz ama bir şey yapmayın, mücadele etmeyin diyor. Politika ile uğraşmayın, çatınızın dışına çıkmayın diyor. Hayır dostlar, örgütlülük bu değildir. Böyle bir örgütlülük 12 Eylül faşizminin istediği statükoculuktur. Yani bulduğunla yetin, haline şükret demektir. Fakat biz bunu istemiyoruz.

Biz hakkımızı, özgürlüklerimizi istiyoruz. Biz sadece fahri üyelikli bir dernek değil, çalışan eğitim emekçilerinin derneğine sahip olmak istiyoruz.

Biz sadece maaşlarımızın yükselmesini değil, bağımsız, demokratik bir Türkiye istiyoruz.

Biz anti-demokratik uygulamalara, baskı, işkence ve cezaevlerinde süren direnişlere sessiz kalan değil, haykırırlar olmak istiyoruz. •

-EĞİTİMDE FIRSAT EŞİTLİĞİ TANINSIN -HERKESE ANADİLİNDE EĞİTİM HAKKI TANINSIN -GERİCİ-FAŞİST EĞİTİMİN YERİNE ÇAĞDAŞ DEMOKRATİK EĞİTİM VERİLSİN

-PARALI EĞİTİM SİSTEMİ KALDIRILMALIDIR -SENDİKALAŞMAMIZI ENGELLEYEN YASALARA HAYIR

-DERNEK KURMA ÖZGÜRLÜĞÜMÜZ KISITLANAMAZ

-YETERLİLİK VE ROTASYON UYGULAMALARI KALDIRILMALIDIR

-EĞİTİM VE EĞİTİM KADROLARI DEMOKRATİKLEŞTİRİLMELİDİR

Demokrasi Mücadelesinde Öğretmenler
Demokrasi Mücadelesinde Memurlar
Demokrasi Mücadelesinde Hekimler Demokrasi
Mücadelesinde Hemşireler Demokrasi
Mücadelesinde Mimar-Mühendisler Demokrasi
Mücadelesinde Belediye Çalışanları Demokrasi
Mücadelesinde PTT Çalışanları

lendirici tavırlara girilmektedir. Ankara'da dergi ve yayınevlerine yönelik saldırının temel esprisini DGM Savcısı Ülkü Coşkun çok kısa ve açık olarak belirtiyor: "Ankara dışına taşısın dergiyi", "Başka yere gitsinler, mahkemede beraat etseler bile yine alırım...". Saldırının özü bu kadar açıkken dergi ve yayınevlerinin çabası ne yazık ki direnme olmamıştır. Parasal sorunlar önemli olsa da taşınmaların tek nedeninin bu olmadığı açıktır.

Bugüne kadar Yeni Aşama, Toplumsal Kurtuluş, Atak, Öğrenci Birliği dergileri ile Simge Yayınevi'nin merkezleri İstanbul'a taşındı. Özgür Gelecek Dergisi ise İstanbul'a git-me kararı aldı.

Bu başarıları elde etmiş bulunan oligarşi hızını alamayarak mevcut dergi bürolarına da saldırılarını başlatmış, yasadışı örgütlerin merkezleri olarak adlandırdıkları bürolardan 100'e yakın insanı gözetime alıp iş-kencelerden geçirmiştir. Belli başarılar elde ettiği de bir gerçektir. Dergi yöneticilerinin bir kısmı uzun süre dergi bürolarını açamamış, genel bir korku havası yaratılmıştır. Öğrenci gençlik mücadelesini de köreltme hedefini seçen karşı-devrim güçleri 70-80 öğrenciyi okulların açılma döneminde 10-15 günle-re varan gözaltında işkenceden geçirmiş, daha sonra salıvermişlerdir. Tek bir öğrencinin tutuklanmaması DAL'a ziyaretin nedenini açıklıkla izah etmektedir. Devrimci sol güçlerin oldukça büyük çabalarına rağmen baskılara karşı ortak radikal mücadele hattı yaratılamamıştır. Oligarşinin pervasızlığına karşın, direnme, mücadele hattını koruma, genişletme perspektif edinilmeyerek, kitlelerin durağanlığın önü açılacağına tersi bir durum devam edegelmiştir. Kendine çeşitli misyonlar yükleyenler kendi aralarındaki dağınıklığı, örgütsüzlüğü kitlelere malederek, kitleler mantığını kendine kalkan edinmişlerdir. Devamlı geri hatta kabul edilen mücadelenin, oligarşinin baskıları karşısında boğulmaya, pasifize olmaya oldukça açık olduğu gerçeği görülememiş, görülmek de istenmemiştir.

"Bütün bu örgütsel ve ideolojik çürümenin panzehirinin mücadele olduğu anlaşılamamış", mücadele kısırlığa terkedilmiştir. Bazı iyi niyetli insanların mahalle-veya bölge-kafasıyla sürece müdahale etme çabası dikkate değer bir adıma yol açmamış, sadece iyi niyetli çabalar olarak kalmıştır.

Bugün mücadelenin boyutunun iyi niyetten çok daha fazla şeyler istediği açıktır.

DEVİRİMCİ SOL GÜÇLERİN DURUMU VE GÖREVLERİ

Devrimci sol güçler Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde toplumsal muhalefete güçleri oranında dinamizm kazandırmaya çalışıyorlar. Devrimci

*Devrimci sol güçler
örgütlülüklerini genişletip
daha nitelikli biçimlere
ulaştırırken sürece müdahale
etmek, kitlelere örgüt ve
mücadele deneyleri
kazandırmak, soldaki
örgütsüzlüğü, yenilgi
psikolojisini kırmayı
sağlayacak çok yönlü
mücadele sürdürmek
göreviyle karşı karşıyadır*

geleneklerin ve kitle hareketi deneylerinin daha zayıf olduğu yerlerde bu gelenekleri yaratma ve temel çarpışma biçimiyle bütünleştirerek mücadelenin çok yönlülüğünü hedeflemektedirler.

Devrimci hareketin örgütlülüğü, müdahalesi, yerleşik gelenekler mücadelenin boyutu ve kararlılığını belirlemede temel kıstaslar oluyor.

Ankara'ya gelince; geçmiş dönemlerin örgütlenme merkezlerinden olmasına nazaran önemli eksiklikler barındırmaktadır. Bir zamanlar bu yörede egemen olan hareketin tamamen dağınıklığı, kendiliğindenliği seçmesi ve bunu hala sürdürmesi, çeşitli grupların kalan dar ilişkilerini tartışma kulüplerine çevirmesi, bunları yapılarının dejenere olma-

sı ile karşı karşıya bırakmıştır. Bu hareketlerin bugünkü durumu tamamen örgütsüzlüğün ifadesi olmakla birlikte, etkileri kendileri ile sınırlı olmamış, tüm ilişkilerini de kat kat dejenerasyon içine itmiştir. Bu politika kadro ve kitle yapılarında karamsar, yarını belirsiz, radikalikleri tüketmiş, örgütlü mücadeleye küsmüş insanlar topluluğu yaratmıştır.

Halkevlerinin yeni yeni açıldığı dönemde, geçmiş dönemde hareketin militan unsurları buralara dolmuş, kendi durumlarını da şöyle konumlandırmışlardır: "Eskiden SHP içindeki çalışma bize yetiyordu. '84-85 SHP'liliği artık cazibesini kaybetti, Halkevlerinin solculuğu daha tatmin edici geliyor bana." Aktarma belki abartılı görülebilir ama ne yazık ki kelimesi kelimesine doğrudur. Genel bir çizgiyi ifade etmektedir.

Yine Ankara'da mücadele etmek isteyen insanlar bir kısım derneklere davet edilmekte, orada kendilerini tüketmelerinin olanakları sunulmaktadır. Bugün dönüp baktığımızda statükocu solun bölgemizde dernekçilikle dergicilik dışında yaptığı hiçbir şey yoktur. Yapılanlar da ortadadır, kısa bir dönem sonra bunlardan da vazgeçilmekte, en gerilere çekilmektedir.

Devrimci sol güçlerin önündeki görevlerin sözü edilen gerçekler ışığında çok yönlü olduğu görülüyor. Devrimci sol güçler örgütlülüklerini genişletip daha nitelikli biçimlere ulaştırırken sürece müdahale etmek, kitlelere örgüt ve mücadele deneyleri kazandırmak, soldaki örgütsüzlüğü, yenilgi psikolojisini kırmayı sağlayacak çok yönlü mücadele sürdürmek göreviyle karşı karşıyadır.

Bugün yürütülen mücadelenin boyutu bölge örgütlülüğüne düşünülürse belirli adımlar atılmıştır. Çeşitli alanlarda örgütlülük zenginleştirilmiştir. Böylece devrimci hareketin müdahaleleri de belirli bir nitelik kazanabilmiştir.

Yaşananlara baktığımızda oligarşinin saldırılarının muhatabının devrimci sol güçler olduğu açığa çıkacaktır. Saldırının ilk olarak Yeni Çözüm ve çalışanlarına yöneltilmesi

hesapsız değildir. Dergi çalışanları defalarca gözaltına alınmış, kitlesel eylemler veya devrimci şiddet eylemleri gündeme geldiğinde 15-20 günlük işkencelere maruz kalınmış, dergi kapatılmak istenmiştir.

Devrimci Gençlik ise mücadele biçimlerinin ilklerini önerdiği ve gerçekleştirdiği için baskıların en büyüğü ile karşılaşmıştır.

Buna rağmen devrimci sol güçler valilik yürüyüşleri, Kızılay yürüyüşü, Mamak korsanı, açlık grevleri ile sürecin önünü açmaya çalışmışlar, baskılara karşı iç bünyelerini niteliklileştirerek sayısız afişleme, pullama, korsan gibi eylemliliklerle kitlesel tavırlar geliştirmişlerdir.

Hiçbir zaman oligarşinin saldırılarına boyun eğmemiş, en ufak operasyonda dergilerini kapatıp gidenlere moral örnek olmaya çalışmışlardır.

Süreç tedrici gelişse de birikimlerden faydalanmış, mahalli çalışmanın bir ayağı olan dernekleşme ve diğer özgül demokratik örgütlenmelerle kitleselliğin olanaklarını genişletecek araçları yaratmışlardır.

Çeşitli dönemlerdeki operasyonlar süreci yavaşlatsa da devrimci sol güçler örgütlülüklerindeki gedikleri kapatarak darbelerin yaralarını sarmışlardır. Bugün mücadeleyi yaygınlaştırırken nitelik kazandırma sorunuyla karşı karşıya bulunmaktadır.

GENEL OLARAK GÖREVLERİMİZ, EŞİKTE BEKLEYEN TEHLİKELER

Genel olarak sol açısından bakıldığında ilk görevler arasında dağınlılığın, örgütsüzlüğün önlenmesi geliyor. Militer unsurlara ve kitlelere kolektif, mücadelecilik ruh aşılanmalı, radikal bir hat çizilmelidir.

Cesaretti adımlar ve kararlılık en büyük garanti olacaktır.

Kalıcı mücadele hattı yaratmak istiyorsak, tüm baskılara göğüs gerecek ideolojik ve deneyle kazanılmış perspektiflere sahip olmak zorunluluğu ile karşı karşıya bulunmaktayız. Mücadelenin yerini, biçimini biz seçmeliyiz. Oligarşinin tüm baskı ve yasaklamaları bizi engelleyici olmamalı, toplumsal meşruiyetin yollarını kendimiz açmalıyız.

Baskı ve pasifikasyonun önüne kararlı bir mücadele ile çıkılmadığı noktada edilgen kalma her zaman eşikteki tehlike olacaktır. Hattımızın kitleleri sarsıcı, örgütleyici olacağını düşünürsek sürekli ileri mücadele hattı yaratılmalı, kitlelere somut ihtiyaçları ve kendi olumlu deneyleri kavratılmak yoluyla başarının önü açılmalıdır.

Oligarşi her ne kadar Ankara'ya çeşitli güçlerini yığsa da bizleri için fazla önemi yoktur. İstanbul'da geçmiş dönemlerde en ufak hak arama dilekçesinin karşılığı işkence ve 2-3 ayı bulan hapislik, cezaevi önündeki oturma protestosunun karşılığı 8-9 aylık hapis ve işkenceydi. Bugün geline nokta düşünür-

Kalıcı mücadele hattı yaratmak istiyorsak, ideolojik ve deneyle kazanılmış perspektiflere sahip olmak zorundayız. Mücadelenin yerini, biçimini biz seçmeliyiz. Oligarşinin tüm baskı ve yasaklamaları bizi engelleyici olmamalı, toplumsal meşruiyetin yollarını kendimiz açmalıyız

sek, başarının anahtarının radikal mücadele hattı ve örgütlülük olduğu apaçık ortadadır.

Bugün Ankara'da kitleleri depolitizasyondan, pasifize olmaktan kurtarma iddiasıyla ortaya çıkanların, 12 Eylül rejiminin baskıları karşısında yılıp geri çekildiğini, onun istediği yerde mücadeleyi sürdürdüğünü düşünürsek yenilgi psikolojisini daha bu çevrelerin kendilerinin üzerinden atamadığı ortaya çıkmaktadır.

Böyle bir tehlikeyle karşı karşıya olan grup ve çevrelerin sürece müdahale etmeleri, bir hat çizebilmele-ri oldukça zordur. Kendimizi aldatmadan varolan gerçeklikle birlikte düşünürsek, acilen perspektifleri yenilemeli, yenilgi psikolojisinden kurtulmalıyız.

Unutulmamalıdır ki, bizler yığın-ğı, yorgunluğu üzerimizden atamadığımız koşullarda kitleleri hareketlendirmemiz güç ve imkansız olacaktır. 12 Eylül sendromundan kurtulamayanlar, sendromu yaşayanların kurtarıcıları olamazlar.

Bugünkü koşullarda devrimci sol güçlerin önünde örgütlülüğü ve mücadeleyi zenginleştirme, yeni olanaklar yaratma sorunu uzanmaktadır. Örgütlülük ve kitleselleşme arttıkça, dar bir hedefte oligarşinin nişangahı olmaktan da kurtulunacaktır. Ayrıca tüm insanlarla siyasal mücadelenin acil görevleri üzerine bıkmadan konuşulmalı, sürece pratik müdahale hızlandırılmalıdır.

Devrimci sol güçler zoru başarmakla karşı karşıyalar. Polisin yoğun baskısı ve oportünizmin örgütsüzlüğü ideolojik geriliği tüm kitleye sirayet etmiştir. Polisin baskısından, pasifizmin ideolojik-pratik etkisinden kitleleri kurtarma çabası, kararlı olduğumuz başlıca işler arasında olacaktır. Bunlarla mücadele ederken yapacaklarımızı örgütlülüğümüzle iyi belirlemeli, dışımızdaki güçlerin ideolojik-politik etkisine kapılmamalıdır. Bugün hantallık, belirli olaylara tavırsızlık, örgütlülüğü iradi olarak yönlendirmedeki zayıflık bunun belirtileridir. Bundan kurtulmak zorunluluktur. Bugün her şart altında örgütlülüğümüze güvenip bunları aşabiliriz. Ayrıca özgüce güveni geliştirmeliyiz ki adımlarımız sağlam, mücadelemiz kararlı olsun. Dışımızdaki soldan etkilenme değil, etkileme fonksiyonuna bu durumda sahip olabiliriz.

Diğer sol anlayışlar tarihsel olarak bir misyon üstlenmek istiyorsa mücadelede iradi, örgütlü yer almanın zorunluluğunu kavramalıdır. Aksi halde kitlelerin uzun süre pasif ve atıl kalmasının sorumluluğunu paylaşacaklardır.

Yarınlar izacetli demokrasinin geleceği günler değildir. Yarınlar devrimci-ilerici güçler ile oligarşi ve onun kolluk kuvvetleri arasında sta-tüyü koruma veya bozma şeklinde cereyan edecektir. Bunu düşünerek mücadeleye daha kararlı, daha örgütlü atılmak zorundayız. •

GÖZALTI-BASKI

Yetmedi

COPLA TECAVÜZ

Yetmedi

KURŞUN

Yetmedi

YETMEYECEK!

Ankara polisince 12 Eylül 'B9'un hemen öncesinde başlatılan ve DEV-GENÇ'in 10. yıl kutlamalarıyla ivme kazanan operasyonlar yüzü yakın kişinin gözaltına alınma-

ısı baskı ve işkenceden geçirilmesi, Murat Erdoğan'ın kurşunla vurularak yaralanma-sı boyutuna ulaştı.

Zulümde sınır tanımayanlar Hacettepe Üniversitesi açılış töreni sırasında söz hakkı isteyen Hatice Balakçı'ya copla tecavüz edecek denli dizginsizleştiler. Demokratik kitle örgütü (DKÖ) yönetici ve üyelerinden sosyalist basma, öğrencilere dek uzanan çok çeşitli kitle gösterileri yanında Ankara'daki hemen hemen tüm DKÖ, sendika, vb. kuruluşların yöneticileri tarafından protesto edilen bu baskılar zinciri hala sürüyor. Ama nereye kadar? Şurası kesin ve yaşananlar gösteriyor ki iktidarın Ankara'daki kol-ları hiçbir zaman bir öncekinden daha cesaretli olamayacaktır.

Ülkemizde günden güne gelişen demokrasi mücadelesi okulların açılmasıyla birlikte ivme kazanırken, bundan rahatsız olan siyasi iktidar her zaman olduğu gibi, baskıyı arttırma yoluna gidiyorlar.

Siyasi polis, bu baskı ve saldırı politikasının sonucunda ortaya çıkan pervasızlığını öğrenci gençliğe olduğu kadar "tehlikeli" gördüğü diğer unsurlara da yöneltiyor. Hak al-ma kavgasının bedellerini ödeyen-ler arasında demokratik kitle örgütleri ve sosyalist basın da katılıyor. Eylül ayının sonlarında yapılan Hacettepe Üniversitesi açılışında öğrencilere söz hakkı tanınmamasına yönelik olarak Devrimci Gençlik önderliğinde geliştirilen protestolar sırasında paniğe kapılan siyasi polis, sekiz öğrenciyle birlikte Ankara muhabirimiz Banu PEKEŞEN'i

de gözaltına aldı. Gerekçesi(!) ise arkadaşımızın yanında basın kartının bulunmayışı ve özellikle polis resmi çektiğinden kuşulanılmasıydı. (Aynı gece yurtlara yapılan baskınlarla gözaltı sayısı arttı.)

Ertesi gün muhabirlerimizden Berdan KERİMGİLLER, Banu PEKEŞEN'in basın kartını iletmek üzere siyasi şubeye gittiğinde polisler kısa süreli bir şaşkınlık yaşadılar. (Öyle ya, onlara göre gözaltı ve işkence riskine rağmen DAL binasının bulunduğu yere gitmek hiç de akıllı kârı değildi.) Ancak anlayamadıkları, belki de hiç anlayamayacakları şey, haklılıklarından aldıkları güçle mücadeleyi sürdüren insanların her koşulda meşruluklarını savunabilecekleriydi.

Şaşkınlıklarını çabucak atlatan işkenceci polisler, ziyaretçi odasında beklemekte olan muhabirimizi, göz-

lerini bağlayarak apar topar sorgu odasına götürdüler... Yeni bir gözaltı yaşıyordu. Bu seferki gerekçe-yse savcılığın muhabirimiz hakkında, TAYAD Genel Kurulu'nda yaptığı konuşmadan ötürü açtığı soruşturmaydı. (Oysa gözaltı süresince muhabirimizin karşılaştığı sorular bu konudan çok, siyasi bir örgütle ilişkilerine(!) yönelik olmuştur.)

Aynı günün akşamı DEMKAD Ankara Şubesi'ni basan bir başka ekip, bir gecede yaptığı konuşmayı gerekçe göstererek şube başkanı Hatice ARIKAN'ı gözaltına aldı.

Gözaltı süresince, örgüt üyesi olduğunu kabul etmesi yönünde fiziki ve psikolojik baskılarla karşılaşan Berdan KERİMGİLLER, 5 gün sonunda DGM'ye çıkarılmıştır. Komünizm ve kürtçülük propagandası yapmakla suçlanan muhabirimiz, savcılık ve mahkeme ifadelerinde konuşma metnini başından sonuna kadar savunmuş ve serbest bırakılmıştır.

B.Kerimgiller, serbest bırakılışından 1 saat sonra dergi bürosuna gelen siyasi polis tarafından tekrar gözaltına alınmış, bu kez farklı bir soruşturma nedeniyle 1 gün daha şubede kalmış ve gözaltındaki diğer insanlarla birlikte DGM'den serbest bırakılmıştır.

Bir hafta boyunca hem muhabirimiz, hem DEMKAD Şube Başka-

nı, hem de üniversite öğrencileri ka-
ba dayak, askı, basınçlı suyla ıslat-
ma gibi sorgulama yöntemlerine ta-
bi tutulmuş, açlık grevi yaptıkları ve
hücrede marş söyledikleri için "ek
muamelelerle" karşılaşmışlardır. Ayırı-
ca gözaltındaki bir kız öğrenciye
copla tecavüz edecek kadar iğrenç-
leşen DAL görevlileri insanlık dışı
karakterlerini bir kez daha sergile-
mişlerdir.

Siyasi polisin tüm baskılarına, ya-
ratmaya çalıştığı terör havasına kar-
şın, mücadelenin günden güne ge-
lişmesi onları bir yandan paniğe
sevkederken bir yandan alabildiği-
ne acizleştiriyor. Bunun son ömekle-
rinden biri 13 Ekim gecesi yine An-
kara'da yaşandı.

DEV-GENÇ'in 20. kuruluş yıldö-
nümü nedeniyle dağıtılan bildiriler
üzerine alarma geçen güvenlik(l)
güçleri sokaklarda serseri kurşun gi-
bi dolaşmaya başladılar. (Amaçları,
göz açtırmamak, DEV-GENÇ'e en-
gel olmak)

...Ve o serseri, kahpe kurşunlar-
dan biri genç bir üniversite öğrenci-
sini buldu.

...Evet, polis, paniğine, korkusu-
na, ellerinin titremesine teslim ol-
muş, dur ihtarı bile yapmadan Veli
Murat ERDOĞAN isimli Hacettepe
Üniversitesi öğrencisini arkadan vur-
muştur.

Okmeydanı'nda, Tuzla'da dev-
rimcileri acımasızca katleden faşist
namlular, benzer bir katliamı Cebe-
ci'de gerçekleştirmeye çalışmışlar,
gözaltıyla, işkenceyle, cezaeviyle bi-
tirmedikleri kavgayı kanla, "kur-
şunla boğma çabası içine girmişler-
dir.

Ateşlenen üç mermiden birinin
ensesine isabet etmesi sonucu ağır
yaralanan V.Murat Erdoğan'ı acil
servise kaldıran gözü dönmüş polis-
ler hastane yetkililerine "Silahlı çatış-
ma sırasında kendimizi koruduk"
şeklinde açıklama(l) yaparak, mina-
reye kılıf uydurmaya çalışmışlar ve
zavallılıklarını bir kez daha gözler
önüne sermişlerdir. Murat Erdoğan
henüz kendine gelemeden, DAL
grubu polisleri tarafından siyasi şu-
beye götürülmüştür.

Aynı gece operasyonlara girişen

siyasi polisin ilk bastığı yerler (ne
hikmetse) dergimiz çalışanlarının ev-
leri olmuştur.

Ankara Temsilcimiz Erol Özbo-
lat'ın oturduğu mahalleyi kuşatan
emniyet görevlileri, adeta bir örgü-
tün "hücre evi"ni basıyordu. Gece-
nin 2.30'unda çelik yelekli giysiler
ve ellerinde akrepler, tomsonlarla
eve dalan polisler yataklarında uyu-
makta olan insanları tartaklayarak
uyandırıp arama bahanesiyle ortalı-
ğı talan ettiler. Evde umduğunu(l)
bulamayan siyasi polis, buna rağ-
men temsilcimizi, kardeşlerini, akra-
balarını ve evde misafir olarak bulu-
nan muhabirlerimizden Berdan Ke-
rimgiller'i ve DEMKAD Ankara Şu-
be Başkanı Hatice Arıkan'ı da yanla-
rına alarak siyasi şubenin yolunu
tuttu. (Böylece 20 gün içinde Kerim-
giller üçüncü, Arıkan ise ikinci gö-
zaltıyı yaşıyorlardı.) Devrimci hareke-
te ulaşamamanın sancısını yaşayan
polisler yasal alanda mücadele
edenlere saldırmaktan başka yap-
cak şey bulamıyor. Amaç ise açık;
çevremizdeki insanları tedirgin ede-
rek demokratik mücadele alanında-
ki kitleselleşmeyi engellemek. Gerçi
bunda ne kadar başarılı oldukları
da ortada. Temsilcimizin evi çevre-
sinde estirilen terör havasına karşı
mahallelinin mücadeleye duyduğu
sempatinin her geçen gün artması
bunun somut örneğidir.

Aynı saatlerde, bu kez muhabirle-
rimizden Uğursel Öztürk'ün evine
kapı kırılarak giriliyor, muhabirimiz
karga tulumba editerak evindeki üç
misafiriyle beraber ekip otolarına
bindiriliyor, işkence merkezine götü-
rülüyordu.

Gözaltında tutulan insanlar bir
hafta boyunca siyasi örgütle ilişkileri
noktasında sorgulanmışlar, bildiri
dağıtımını olayını kabul etmeleri yö-
nünde zorlanmışlardır*. Ancak insan-
ların bu uygulamalara AG ve marş-
larla karşılık vermesi üzerine, işken-
ceci bir kez daha aciz kalmışlar,
arkadaşlarımız çıkarıldıkları DGM
Savcılığı tarafından serbest bırakıl-
mışlardır.

Aynı günlerde keyfi gözaltıları ve
özellikle Murat Erdoğan'ın vuruluşu-
nu protesto amacıyla çeşitli gösteri-

ler düzenlenmiştir.

ODTÜ ve Hacettepe Üniversitele-
rinde binlerce öğrenci sloganlı yürü-
yüş yapmış, diğer okullarda da ben-
zer eylemlerde polisin pervasız tavrı
lanetlenmiştir. Ayrıca Ankara Dev-
rimci Gençlik şehrin en işlek caddelerinden birini ateşe verip trafiği en-
gelleyerek bir korsan gösteri ger-
çekleştirdi. Sloganlar eşliğinde üye-
lerinde "Can Güvenliği, Öğrenim Öz-
gürlüğü, Polis Terörüne Son.
DEV-GENÇ" yazılı pankartı yola
asan DEV-GENÇ'liler hiçbir müda-
hale olmadan dağılmışlardır.

Yaşanan bu yoğun gelişmeler-
den çıkarılması gereken oldukça
önemli dersler vardır.

Demokrasi güçlerinin mücadelesi
yükseldikçe siyasi iktidarın ve
uşaklarının saldırıları yoğunlaşacak-
tır. Ve bu saldırılar, egemen güçle-
rin korkuları nedeniyle kimi zaman
sınırsız boyutlara ulaşacaktır.

Bu noktada devrimci-demokratla-
ra düşen görev artan baskılara, ar-
tan bir mücadele kararlılığıyla karşı
koymaktır. Siyasi iktidarın yaratma-
ya çalıştığı korku ve yılgınlık perde-
sini yırtacak olan, her alanda örgütlü
mücadelenin yerleştirilmesidir.

İktidar temsilcilerinin akıllarından
çıkarmamaları gereken ise uygula-
yacakları şiddetin karşı şiddeti do-
ğuracağı gerçeğidir. *

Y.ÇÖZÜM ANKARA BÜROSU

(*) Yazı yayına hazırlandığı sırada
Ankara'da YEKAD'ı (Yenimahalle Kültür
Araştırma Demeği) basan bir grup polis
demek binasında panik havası yaratma-
ya çalıştı. Duvar yazılarını ve "Gözaltıla-
ra Karşı İmza Kampanyası" metnini in-
dirmeye çalışan polise içeridekiler tara-
fından müdahale edilince demek
başka-nı Kemal OKÇUN ile 14 kişi hiçbir
gerek-çe gösterilmeden Yenimahalle
Emniyet Amirliği'ne götürüldüler.

Burada, özellikle demek başkanın
yönelik fiziki saldırılar sürerken
milletve-killerinin müdahalesi sonucu
insanları siyasi şubeye gönderilip yeni
işkencele-rin yaşanması engellendi.

Gözaltıfara karşı kampanyanın sürdü-
ğü sırada, kısa süreli de olsa bir gözaltı
yaşayan bu arkadaşlar aynı gece ser-
best bırakıldılar.

BASKILARA KARŞI DİRENİŞ TAVRI YÜKSELTİLMELİDİR

Devrimci muhalefet ve kitle hareketi her geçen gün daha da gelişirken oligarşi yarınlarını garantiye almak, halkın radikal bir tarzda gelişen devrimci dinamiklerini yok etmek için azgınca saldırıyor. Son bir yıl değerlendirildiğinde birçok şeyin devrimciler lehine değiştiği, statülerin sarsılmaya başladığı Bursa da bu baskılardan nasibini fazlasıyla alıyor.

Siyasi tutsakların yükselen direnişini desteklemek için açlık grevi, siyah çelenk vb. eylemlere katılmışsanız gözaltına alınıp "Devrimci Sol" üyeliğiyle suçlanabilirsiniz. Devrimci Sol üyesi olma olasılığınız vardır ama "Türkiye Komünist İşçi Hareketi"nin pankartını da siz asmış olabilirsiniz. Ve bunları kabul etmeniz için işkencenin en hayasızıyla karşılaşsınız. Bir gece ansızın eviniz neden siz basılabilir ve siyasi şubenin birkaç günlük zorunlu konduğu da olabilirsiniz.

Uludağ Üniversitesinin açılış gününde, Kenan Evren de bu açılışı onurlandırmışsa (1), siz de Yeni Çözüm Dergisi'nin temsilcisiyseniz eviniz basılıp arkadaşlarınızla birlikte Evren'in güvenliği için gözaltına alınmaktan kurtulamazsınız. Öyle ya, tehlikeli(!) olabilirsiniz. Evren Bursa'dan ayrılana kadar devrimciler dışında hiç kimsenin başı ağrıyamamıştır çünkü. Birgün sokakta yürürken polis arabalarına alınıp tehditlerle de karşılaşabilirsiniz. Tapipler, günlük yaşamın olağan parçası haline gelmiştir zaten vb. vb...

Evet, bu baskılar bizleri şaşırtmıyor. Devrimci muhalefetin lokomotifleri olan devrimci sol güçlerin karşısına bu tür engeller her zaman dikilecektir. Oligarşi, krizinin derinleşmesi ve mücadelenin yükselmesine para-

lel olarak, muhatap gördüğü devrimci sol güçlere yönelecek ve saldırılarını daha da azgınlaştıracaktır.

Üzerimize düşen görev, saldırıları püskürtmek, direniş tohumları ekmektir. Çünkü sürecin aşılabileceği, baskıların bertaraf edilmesini ancak inatçı bir mücadele çizgisi sağlayabilmektedir. Bursalı devrimci sol güçler bu konuda önemli adımlar atmış, şubelere açlık grevi ve ifade verme tavrını, cezaevine direngenliği taşımışlardır. Gelişmeler bu yönüyle olumludur ve bundan sonra alınması gereken tavrın yolunu da aydınlatmaktadır.

Oligarşinin saldırılarını püskürtmenin önemli bir ayağını da keyfi

baskı ve gözaltıların karşısına radikal kitle muhalefeti çıkarabilmek oluşturmaktadır. Bursalı devrimciler bu yönde de bazı olumlu adımlar atmış olmalarına rağmen bu tavır (açlık grevi, basın toplantıları) oldukça yetersizdir ve yeni biçimlerle zenginleştirilip aşılmalıdır. Bu zenginleşme, mücadeleyi sahiplenme bilincinin oluşturulması ve pratiğe geçirilmesi olarak düşünülmeli, bundan önce yaşanan olumlu örneklerden dersler çıkarılmalıdır.

Oportünizmin bu konudaki duyarsızlığı da hesaba katılırsa üzerimize önemli sorumluluklar yüklenmektedir. Başta devrimci unsurlar olmak üzere kitlelere adım adım her yerel, toplumsal sorunda tavır alma alışkanlığı, eylem yeteneği kazandırmak, daha örgütlü mezcilere tutunup sürecin kirini pasını atmak göreviyle karşı karşıyayız. Bunu başarabilecek tek güç olmamızın bilinciyle hareket ederek, daha ileri, daha radikal bir sürece girmenin hazırlıklarını yapmalıyız. •

Y.ÇÖZÜM BURSA BÜROSU

HOZAT'TA BASKILAR SÜRÜYOR

Kürt halkı üzerindeki terör devam ediyor. Tüm bölge halkı, kadını, erkeği, yaşlısı, genci, çocuğuyla bu terörden payını alıyor.

Bu terörün uygulayıcılarından biri de Hozat Jandarma Komutanı Binbaşı Salih Nayır'dır. Hozat'ın köylerindeki operasyonlara bizzat katılarak köy meydanında topladığı halkı muhbirlik yapmaya zorluyor. Bunu başarabilmek için her türlü hakareti, baskı ve zulmü mubah sayıyor.

Çıktığı her operasyonda köy halkını dipçik darbeleri altında köy meydanına topladıktan sonra küfür ve hakaret yağdırıyor, ardından da ölüm tehdidiyle köylüleri korucu olmaya zorluyor. Köylüleri korucu olmaya ikna(!) edemeyince de (ki şimdiye kadar hiçbir başarı elde edememiştir) baskılar daha da yoğunlaşıyor. Namlular hemen köylüye yöneliyor, köyü terketmeleri isteniyor. Terketmezlerse kurşuna dizileceklerdir!

Terörü önlemek için bu da yeterli görünmüyor binbaşıya. Terörist başına 2-3 milyon ödül ve her türlü konfor vaad ediyor. Ayrıca o güne kadar köylülerin işledikleri bütün suçtan da affedecektir! Kısacası, "Ben devletim, ağzımdan çıkan her söz de yasadır" diyor, Salih Nayır. Ya boyun eğecek, muhbirlik yapacaksın ya da köyünü terkedeceksin. Bir üçüncü seçenek daha var: Ölüm!..

Tüm baskı ve teröre rağmen Hozat halkına muhbirlik yaptırmayı başaramayacaklardır! •

Y.ÇÖZÜM ELAZIĞ BÜROSU

SOSYALİST BASINI SUSTURAMAYACAĞINIZ

Gerici-faşist ANAP iktidarının sosyalist basın üzerindeki baskı, sindirme, yıldırma ve hapis cezası politikası tüm hızıyla devam etmektedir. Gün olmuyor ki sosyalist basın çalışanları gözaltına alınmasın, tutuklanmasın ya da ölümler tehdit edilmesin. DGM savcılarının sosyalist basına yönelik amansız bir "cihad" açmış durumdadır.

Bu saldırılardan en fazla nasibini alan ise kuşkusuz dergimizdir. Açılan davaların ve istenilen cezaların içinden biz bile zor çıkıyoruz. Bugüne kadar yayınlanan 28 sayımızdan 19'u hakkında dava açıldı. "Referandum" ve "Kürt Halkı Bir Gerçektir Yok Edilemez" konulu özel sayılarımızdan yazı işleri müdürümüz para, yazarları ise hapis cezaları aldılar. Dergimizin son 6 sayısı üst üste toplatılırken, açılan davalar oldukça süratli (!) şekilde sonuçlanmaktadır. Açılan bu davaların kimisinde yazı işleri müdürümüzün savunması ve yazarının ifadesi alınmadan cezalar verilmekte. DGM savcılarının Kürt sorununa ilişkin yazı yazmamamızı, bu konuda "üstten emir olduğunu" söylerken de aslında hukuk adına hukuk dışılıklarını, yasalar adına yasadışılıklarını açıkça ifade etmektedirler.

Dergimizin 28. sayısı da İstanbul DGM tarafından "ırk mülhazasıyla milli duyguları zayıflatmak amacıyla propaganda yapıldığı" iddia edilerek toplatıldı ve hakkında dava açıldı.

Bunun yanında Devrimci Gençlik Dergisi Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü Gülten Demir ya da Yöneliş Yazı İşleri Müdürü Aytaç Varol örneğinde olduğu gibi "ifadenize başvurulacak" denilerek siyasi şübye gitmek ve işkenceli sorgular sonrasında DGM tarafından tutuklanmak da var.

Gülten Demir niçin tutuklanmıştır? Bunun açıklanabilecek ve somut bir delil olarak gösterilebilecek hiçbir gerekçesi yoktur. Tek gerekçesi var, Gülten Demir, bugün Dev-Genç'in mücadele geleceğini savunan, o geleneğin sesi olmaya çalışan .Devrimci Gençlik Dergisi'nin

budur.sahibi ve yazı işleri müdürüdür. Evet,

Sosyalist yayın organları burjuvaziyi rahatsız ediyor. Ve burjuvazi bu rahatsızlığını, dergi çalışanlarına, temsilcileri ve okuyucularına saldırarak ortaya ki maktadır. Bu saldırıları püskürtme ve burjuvaziyi geriletmenin bir yolu sosyalist basına karşı saldırılarda duyarlı olmak, bu yayınların daha çok em çile buluşmasını sağlamaktır. •

**Sosyalist Basın
Susturulamaz!
Sosyalist Basın Çalışan!
Üzerindeki Baskılara Son!**

ESKİŞEHİR TEMSİLCİMİZE YÖNELİK BASKILAR SÜRÜYOR

Eskişehir demokratik mücadelenin ve hareketliliğin yeni yeni gelişme gös-terdiği bir ilimizdir. Yavaş yavaş kıpırdanışların yaşandığı, hareketliliğin gi-derek artmaya başladığı, öğrenci gençlik bünyesinde gelişmenin gözlemlendiği küçük bir Anadolu ilidir.

Eskişehir polisi ise oldukça cesur, kurnaz(!) ve akıllıdır!.. Herhangi bir "suç" işlenmeye görsün, faileri hemen o saat bulmasıyla ünlüdür. Bir gece mi yapılmış bir yere pankart mı asılmış, birileri yürüyüş yapıp slogan mı atmış, öğrenciler ye-mek boykotu mu yapmış... Hiç önemli değil... Eskişehir'in zehir hafiyeleri birkaç saatte mutlaka "faili" gözaltına alacaklardır. Hiç kuşkunuz olmasın...

Ancak bu "çalışkan" ve "kurnaz" zaptiyelerin tek bir kusuru vardır. Yakaladıkları "failer" her seferinde şubeden, savcılıktan, mahkemeden bırakılmaktadır. Eskişehir polisi en çok buna bozulmakta. Adalet sisteminde büyük bir yozlaşma olduğu-nu ve "reform" gerektiğini öne sürmektedir...

İşte Eskişehir'de bu "şanslı faillerden biri ve herhalde en önemlisi Yeni Çöz-Temsilcisi Bayram Kaya'dır. Şimdiye kadar 10'u epey aşkın gözaltına alınmış, üç kez de kısa tutukluluklar yaşamıştır,

Eskişehir'de herhangi bir gelişme olup da Bayram Kaya'nın gözaltına alınmadığı tek bir olay neredeyse yoktur. Eskişehir'in "değişmez faili"dir...

Bayram Kaya son olarak 19-20 Ekim günlerinde yine "fail" olarak gözaltına alındı. Neyin "faili" olduğu sırdı. O kadar ki, savcının bile haberi yoktu... İşte zehir hafiyeler bu "faili" uzun uzun aradıktan sonra "son derece gizli bir yerde" (okuduğu fa-kültede) yakalamışlar ve "doğal olarak", her zaman yaptıkları gibi sürükleye döverek gözaltına almışlardı.

Kaçakçılık masasında iken Mafya ilişkileriyle ünlü, MİT raporunun gülü, Türkiye polisinin medar-ı iftihar Atilla Aytekin Eskişehir Emniyet Müdürü olduktan sonra he-men tek işi Bayram Kaya'nın Özgür günlerini "kısaltıp", "suç" işlemesini önlemek oldu. Son olayda da bu "azılı fail"e epey ilgi göstermiş, kendisini "Eskişehir dışın-da azılı faillik yapmaya" davet etmiş, ayrıca Bayram Kaya'ya kan davasının oldu-ğunu, bir kenarda aile düşmanlarının kendisini "indirebileceğini" anlatmıştır. Belki de Eskişehir siyasi polisi ve MİT'i arasında "ailevi kan davasından hasımları" da vardır Bayram'ın... Bilinmez ki...

Bayram bugün yine serbesttir... Eskişehir'de yeni bir olay olana dek temsilciliğini sürdürmesine izin verilmiştir.

O, herşeye rağmen temsilciliği onurla sürdüren bir arkadaşımızdır ve Eskişehir'in zehir hafiyeleri devrimcilerin gelişimini engellemeyecek, pes edermeyeceklerdir... Atilla Aytekin gibileri her zaman gidicidir ama Eskişehir'de her zaman Bayram'larımız olacaktır bizim. •

Y. Çözüm Eskişehir Büro

SERMAYENİN KÖRÜKLEDİĞİ BİR YAZAR: ENGİN ARDIÇ

Yaşasın tam kakavan ve gerçekten çapsız Türk solcusu!

Engin ARDIÇ, son günlerde yazdığı "çaplı" yazılarla devrimcilere saldırmayı, karalamayı sürdürüyorsunuz. Bu yazılarında, lümpence küfür ve karalamalarınla niteliğini bir kez daha ortaya koyuyorsun. Sen devrimcilere saldırmayı meslek edinmiş zavallı bir provokatörsün.

Son olarak, 22.10.1989 tarihli SABAH gazetesinde çıkan ve baştan aşağıya küfür, yalan ve iftiralarla dolu yazında, bu mesleğini en iyi şekilde icra etmeye devam ediyorsun. Anlaşılan gecekondu halkının örgütlenmesi, dayanışması seni oldukça rahatsız etmiş. O kadar ki, gecekondu yaşayanlarını en demokratik haklarını kullanmaları karşısında (ki bu demokratik haklarını valiliğin keyfi uygulaması nedeniyle kullanamadılar) dizginden boşanmış bir azgınlıkla saldırıyorsun. "Şiş göbekli zenginler avantadan arsa kapatıp üzerine eve konurma hakkına sahip değillerdir ama, yüce Anadolu köylüsünün hazine arsası, devlet toprağı, Türkiye Cumhuriyeti arazisi yağmalama hakkı yerden göğe vardır!" derken, kimlerin ağzından konuştuğun, kimlerin kaleşörlüğünü yaptığın ortaya çıkıyor. "Mimarlar, mühendisler gecekonduyu savunuyorlar!"

"Devrimci ya bunlar..."

Aklın sıra dalga geçtiğini zannediyorsun. Bir çırpıda mahkum ediverdin. İnsan bir kere şerefsizleşmenin, gerçekleri çarpıtmak, yalan, iftira karalama çok kolaydır onun için. Sen de bunları çok kolay yapıyor-sun.

Evet devrimciyiz ve devrimci olmaktan onur duyuyoruz. Fakat ge-

cekondulaşmayı savunduğumuzu nereden çıkardın? Şunu çok iyi bil ki, bugün gecekondu barınmak zorunda kalan insanlarımız, düzenli, sağlıklı, güvenli ve güvenceli konutlarda oturmaya, sen ve senin gibilerden çok daha layıktırlar. Biz bunun için mücadele veriyoruz, vereceğiz. Bugünde, gerçekten ihtiyaç sahibi olan hiçbir gecekondu yaşıyanının gecekonduyunun, kendisine uygun koşullarda ve tam bir güvenceyle barınma olanağı sağlanmadan yıkılmasının karşısında, gecekondu halkının yanında, gecekondu halkıyla dayanışma içinde olacağız.

Gecekondu Halkıyla Dayanışma Mitingi çağrısının altında Demokrasi Mücadelesinde Mühendis-Mimarların imzası olmasını "hüzünlü" bulmuşsun. Evet şaşırmakta haklısın! "İş bilici iş bitirici", "Ben yaptım oldu" diyen, "Biz yaparız kanunlar arkasından gelir" diyen, "mühendislerin" yönettiği bir ülkede, nasıl olur da böyle mühendisler de çıkar diyorsundur. Öyle ya; Ülkenin yeraltı, yerüstü ve insan gücü kaynaklarını emperyalistlere satanları, toplu konut adı altında hazine arazilerini, kamu arazilerini eşe-dosta-akrabaya peşkeş çekenleri, yurdun en güzel köşelerini turistik tesis yapacağım diyerek gaspedenleri, boğazın en güzel tepelerine villalarını dikenleri, milyarlarca dolarlık ihalelerle uluslararası holdungleri ve yerli uzantılarını zengin edenleri savunmak, aklamak varken, sen kalk, yoksul gecekondu halkının yanında yer al, sorunlarına sahip çık, dayanışmaya gir, insanları mitinge davet et! Olacak şey değil doğrusu!..

Şimdi bizi iyi dinle Donkişot bozuntusu,

Biz mesleğimizi ve bilgimizi halkımızın çıkarları doğrultusunda, halkımız için kullanırız. Senin gibi, bu ülkeyi satanların, halka her türlü baskıyı, işkenceyi reva görenlerin yanında değil. Biz halkımızın sorunlarına sahip çıkarız, çözümlenmesi için mücadeleye katılırız, senin gibi, "ilkel", "maganda", "zonta", "başiboş", "saldırgan" deyip küçümseyerek, karalayarak ve Avrupadaki hemcinslerine övgüler düzerek ucuz kahramanlık yapmıyoruz.

Bu arada bir noktayı daha belirtelim. Yazında bahsettiğin imzasız mektubu sana yazan Demokrasi Mücadelesinde Mühendis-mimarlar olmadığı halde, yazının son bölümünde, sanki Demokrasi Mücadelesinde Mühendis-mimarlar yazmış gibi göstererek aklın sıra kurnazlık yaptığını sanıyorsan aldanıyorsun! Şunu o kalın kafana sok! Bahsettiğin ilanda imzası bulunanlardan hiçbir, yazdığı mektuba imza atmaya-cak kadar yüreksiz değildir. O ilanda imzası bulunanların herbiri, Bağimsızlık ve Demokrasi mücadelesinde yer almakta ve hergün baskılarla, işkencelerle, keyfi uygulamalarla mücadele etmektedir. Bunu dost da düşman da biliyor!

Son olarak şunu da belirtelim; sen devrimcilere karşı bu kadar cecurca saldıracak, yürekli biri değilsin. Ya yazını kafan bulutluyken yazdın, ya da seni birileri körüklüyor. Senden çok daha güçlüleri devrimcilere saldırmanın ne anlama geldiğini örnekleriyle gördüler yaşadılar. Kafanın bulutu geçince veya arkandaki körükçü çekilince; aynı cesaretle PKK yurtseverlerine "deyyus", bizlere "köylü", "erkek ol", "kakavan" devrimci önderlere "merkez komitenin gönlünü hoş eden" sözlerini söyleyebilecek misin?

Düşün!

Kahraman olmaya kararlı mısın! •

DEMOKRASİ MÜCADELESİNDE MÜHENDİS-MİMARLAR Adına

**Ali ŞENİŞİK
Çevre Mühendisi**

ÇÖZÜM 19

12 EYLÜL FAŞİZMİ AVRUPA'DA GÖSTERİLERLE PROTESTO EDİLDİ

Eylül faşizminin emekçi halklarımıza karşı açtığı savaş, biçimsel birtakım farklılıklar göstermesine karşın bugün yaşanan süreçte değişik boyutlarda hala sürmeye devam ediyor. Bu süreçte karşı ülkede gelişen protestolara koşut olarak ülke dışında da çeşitli protesto gösterilerinin yükseldiği bir ay oldu 1989 Eylülü.

Avrupa'nın birçok kentinde 12 Eylül faşizmini protesto gösterileri tertiplendi. Avrupa'nın çeşitli kentlerinde düzenlenen panel, toplantı ve mitinglerle 1980 Eylülünden bu yana olmuş olanlar ve bugün ülkemizde yaşanan somut gerçeklik gerek yurtdışında yaşayan ülkemiz insanlarına, gerekse de yaşanan bölge halklarına açıklandı. Almanya'nın Köln şehrinde gerçekleştirilen "12 Eylül Faşizmini Ve Bugünkü Sonuçlarını Protesto Mitingi" ise görkemli bir gösteriye dönüştürülerek bütün bu faaliyetlerin odak noktası oldu.

Avrupa'da DEV-GENÇ'in de katıldığı ve ERNK, TDKP-YDÖ, TKP-ML Hareketi, TSK, SVP, TKP-B, THKP-C(Acılılar), TKDP(KUK), Ekim, TKİH'in oluşturduğu ve Partizan'ın da destekleyici olarak yer aldığı platformda belirlenen ortak paydalar doğrultusunda hareket edilerek bir eylem komitesi (Avrupa'da DEV-GENÇ, ERNK, TKP-B, TDKP-YDÖ, TKP-ML Hareketi) oluşturuldu. Mitingin yapılacağı 9 Eylül gününe kadar binlerce bildiri, afiş vb. propagandif çalışmalar sürdürüldükten sonra 10 binin üzerinde insanın katıldığı miting gerçekleştirildi. Avrupa'da DEV-GENÇ'in de geniş bir katılımı yer aldığı miting faşizme karşı tepkilerin dile getirildiği görkemli bir gösteriye dönüştü.

Devrimci coşku ve kararlılığın doruğa çıktığı mitingde çeşitli folklor gösterileri yapıldı, türküler eşliğinde halaylar çekilerek 12 Eylül faşizminin ülkemiz halkları üzerindeki baskı ve terör politikalarının, Kürt halkı üzerindeki ulusal baskının ve bugün ülkemizde gelişen sürecin anlatıldığı Türkçe, Kürtçe, Almanca konuşmalar yapıldı. Enternasyonal dayanışma çağrısı yapılarak 6 saate yakın süren miting başladığı gibi aynı kararlılık ve coşku ile sona erdi.

12 Eylül faşizmini protesto mitingi son yıllarda ülke dışında gerçekleştirilen protestolara göre gerek kitlesel katılım ve gerekse de devrimci coşku bakımından önemli bir gelişme olduğu kadar, aynı zamanda sol açısından da ortak noktalarda birlikte hareket edebilmenin sonuçlarını göstermesi anlamında önemli bir gelişme oldu. •

Y.Çözüm Köln Muhabiri

GÜLKAD KURULDU

Gültepe Kültür Araştırma Derneği GÜLKAD kuruldu. Dernek binası polis tehditinin kitlenin tavrıyla etkisizleştirildiği, caddeyi dolduran şenlikle açıldı.

İnsanımızın yarınları dönük umut ve özlemleri örgütlü güçlere dönüştürülüyor. Halkın demokratik hak ve istemlerinin gün geçtikçe geliştiği ve buna koşut siyasal iktidarın pervasızca sürdürdüğü baskı ve sömürü ortamının örgütlü yapılarla ve uzun soluklu mücadele perspektifiyle aşılması gerekliliği somut örnekleriyle yaşama geçiriliyor artık.

GÜLKAD (Gültepe Kültür Araştırma Derneği) bu somut örneklerden biri olarak açıldı.

Polisin, gelişen demokratik muhalefet karşısındaki tahammülsüzlüğünü son dönemde demokratik kitle örgütlerinin açılışlarında başvurduğu gözaltı ve saldırılarıyla göstermesi, DKÖ açılışlarında, konser ve gecelerde topluca hareket etmenin gerekliliğini ortaya koyuyor. Bu nedenle DKÖ açık- larında, gece ve konser dağılışlarında, polisin bu türden saldırı ve gözaltılarına karşı uyanık olunmalıdır. •

Y.Çözüm-16.10.'89

MALİYE VE PTT ÇALIŞANLARI SENDİKA HAKKI İSTİYOR

Kamu çalışanlarının birimlerini oluşturan biz Maliye ve PTT çalışanları yığınla çözülmesi gereken sorunla yüz yüze bulunmaktayız.

Ücret, mecburi fazla mesai uygulaması, kreş sorunu, servis sorunu, yemekhanelerin ve yemeklerin sağlık koşullarına uygun olmayışı, idarecilerin artan keyfi uygulama ve baskıları bugün herkesin görebildiği sorunlarımızdır. Bu sorunlarımız genel anlamda olan sorunlarımızdır. Posta dağıtıcıları hamal gibi 25-30 kg. yükü taşıyorlar. Tesisatçı yardımcısı ve teknisyenler lağımlı

menhollerde hizmet vermektedirler.

Kafa emeği harcayan memurların sendikalaşmasının önüne geçerek grev ve toplu sözleşme hakları engellenmektedir.

İletişimin üzerinde oturduğu omurga olan PTT düzen için önemli bir kurum niteliğindedir. O yüzden de 12 Eylül sonrası PTT ve aynı özelliği gösteren çeşitli kurumlar iradi bir politikayla faşistleştirilmiş, önemlerinden dolayı tam denetim altına alınmak, düzen açısından tehlikesiz yerler haline getirilmek istenmiştir. PTT'de geliştirilecek tavırlar bu noktayı gözönüne almak, faşist

işgali kırmak gibi bir yanı da beraberinde taşımak zorundadır.

İşçi memur ayrımı yapmadan tüm çalışanların emekçi olduğunu kabul ederek, grevli, toplu sözleşmeli, siyasal, sosyal, ekonomik tüm istemlerimizi gözetken, sınıf ve kitle sendikacılığı temeline dayanan bir sendikalaşmanın, demokrasi mücadelesinde gözüpek siyasal bir yer, edinmenin bilincine varmak hepimizin görevidir.

Memurlar, sendikal yasaklara, siyasal baskılara karşı mücadeleye daha güçlü katılarak ekonomik ve sosyal konumlarını güçlendireceklerinin bilincinde olmalı ve demokrasinin, emekçilerin insanca yaşam haklarının en büyük düşmanı olan faşizme, emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı mücadeleye katılmalıdırlar. •

**DEMOKRASİ MÜCADELESİNDE
MALİYE VE PTT ÇALIŞANLARI**

BELEDİYE MEMURLARININ MÜCADELESİNDE ÖNEMLİ BİR ADIM: BEM-DER

Demokratik toplumsal güçlerin örgütlü mücadele yürütme yönündeki çabaları gide-rek yoğunluk kazanıyor. Sosyal ve kültürel alanda filizlenmeye başlayan örgütlü kurumlar son dönemde mesleki alandaki örgütüllüklerle perçinleşmeye başladı. 30.10.1989 günü coşkulu bir katılımı açılışı gerçekleştirilen Belediye Memurları Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği (BEM-DER)de İstanbul Be-Belediyesi'ndeki memurların ekonomik-demokratik taleplerinin elde edilmesi ve demokrasi mücadelesi-ne katılımları yönünde atılan önemli bir adım oldu. Belediye memurları-

nın örgütlenme yönündeki adımları daha baştan engellenmeye çalışıldı. Örneğin, kurucular dernek kuruluşu için Fatih Kaymakamlığına başvuruları sırasında, Kaymakam'ın "Ne işiniz var sizin, sizi çalıştırmam" sözleriyle karşılaştılar. Fakat bütün engellemelere karşın kararlılıkla çalışmalarını sürdüren belediye memurları derneklerini açmayı başardılar.

Aksaray Tiryaki Hasanpaşa Cad. Aras Ap. 26/4'de çalışmalarına başlayan BEM-DER, memurların sendikalaşma, grev, toplu sözleşme haklarının olmadığı bir dönemde, onların hem mesleki örgütlenmesi, hem de sendikal örgütlenmesi olmak du-

rumundadır, özellikle memurların ekonomik sorunlarının yanında, kaynağı 657 sayılı yasada somutlaşan birçok sosyal, kültürel ve mesleki sorunları vardır. Uygulanan sosyo-ekonomik politikalar memurları bordo mahkumları durumuna getirmiştir. Çalışma ve yaşam koşulları son derece olumsuz ve yetersizliklerle dolu olan belediye memurlarının çoğu, ayakta kalabilmek ve yaşamlarını sürdürebilmek için ek işlerde -seyyar satıcılık, boyacılık, taksi şoförlüğü, pazarcılık vb.- çalışmaktalar.

İçinde bulundukları kötü yaşam koşulları onları en doğal gereksinimlerinden dahi alıkoymakta, hiçbir

sosyal-kültürel faaliyetlerde bulunamamakta, hatta kitap, dergi ve gazete bile alamamaktadırlar.

12 Eylül faşizmi ile birlikte genel ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel çerçevenin kendisinden kaynaklanan sorunlar kalabalığı, tüm kesimleri etkilediği gibi memurları da etkilemiştir. Uygulanan depolitizasyon ve ücret politikaları sonucu belediye çalışanları rüşvete, yolsuzluğa itilmektedir. İdare ve amirlerin göz yumması ya da işbirliği ile kendilerine haksız ve kirli kazanç yolları gösterilmektedir.

Varolan yasalarla elleri kolları bağlanmak istenen memur kesiminin bu sorunları aşması örgütlü yapılarına sarıp çıkmalarından geçmektedir.

Belediye memurlarının önlerinde duran ana görevlerden biri gerçekleşmiş oldu. Şimdi sorun bu ana görev etrafında atılan adımları en geniş memur kitlesini kapsayacak biçimlere dönüştürmektir.

Bu dönüşümlerin ilk adımları da birim demeklerinin kuruluşundan geçmektedir. Çünkü bu adımlar belediye memurlarının grevli, toplu sözleşmeli sendikal haklarını alma mücadelesine hizmet edecektir.

Ülkemizde memur sorunları deyince katsayı, yan ödeme, ek gösterge gibi sorunlar tartışılmaktadır. Ancak memurların sendikal hak istemleri es geçilmektedir.

Memurların ekonomik ve sosyal taleplerini içeren sorunlar ancak sendikal örgütlenmeyle çözülebilecek niteliktedir.

Bu nedenledir ki yaşanan süreçte birim derneklerinin kurulması ve yaygınlaştırılması vazgeçilmez bir zorunluluktur. Bu süreç merkezi memurlar derneğine kadar uzatılmalı ve grevli, toplu sözleşmeli sendika kurma hakkını kazanma hedefiyle bütünleştirilmelidir.

Tüm bu sorunların çözümü doğrultusunda verilecek mücadelede önemli bir adım olan BEM-DER'in başarısı, somut kazanımları, üzerinde yükselcek aktif, kararlı bir mücadeleyle belediye memurlarını çatısı altında toplamasına bağlıdır.

BEM-DER'e çalışmalarında başarılar diliyoruz. •

TUZLA ANMASI ve DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

Ekim 1988'de Tuzla'da oligarşi tarafından şehit edilen dört devrimcinin ölüm yıldönümünde Sarıgazi'de, mezarları başında yapılan an-

ma eylemi tüm devrim şehitleri adına yapılan saygı duruşuyla başladı.

Anmada, İsmail Hakkı Adalı'nın kardeşi ve babası yaptıkları konuşmalarında, sorumlulardan hesap sorulmasını istediler. TAYAD'ın mesajının okunmasından sonra Grup Yorum'un marşlarıyla anma devam ederken, jandarmenin mezarlığı sararak yaptığı gövde gösterisi oligarşinin baskı ve zulmünün somut bir ifadesiydi. Anma sonrası mezarlıktan Sarıgazi merkezine ka-dar yürümek isteyen kitleye jandarma engel olmak istedi. Tartışmalardan sonra kitle düzenli bir kortej oluşturarak merkeze kadar yürüdü.

Tuzla şehitlerinin anması ayrı saatlerde Hasköy Mezarlığı'nda, Kemal Soğukpınar'ın mezarı başında, yapıldı.

Sarıgazi'de yapılan anmada dikkatimizi çeken bir olay, oldu bittiye getirilerek Aydınlikçının mesajlarının okunmasıydı. Bize göre, sol içinde yeri olmayan muhbirci geleneğin böyle bir anmada yeri yoktur. Kendilerine devrimci mücadelede belli bir misyon yükleyenlerin bu konuda tavırlarını pratik-te netleştirmeleri gerekir. •

Y. Çözüm Gebze Bürosu

YENİ ÇÖZÜM GEBZE TEMSİLCİLİĞİ AÇILDI

Ülkemizde, demokrasi mücadelesini yükseltmek için bulunduğumuz tüm alanlarda her bölgeye ulaşarak, demokrasi mücadelesinde yeni mevziler kazanıyoruz. Bu yönüyle yaptığımız çalışmalar ve elde ettiğimiz somut sonuçlar, bizlerin mücadele azmini daha da güçlendiriyor.

Bu bakış açısıyla, hayata geçirdiğimiz Yeni Çözüm Gebze Temsilciliği, yöre halkının demokrasi mücadelesinde daha duyarlı bir hale gelmesi için vargüçüyle uğraş verecektir.

Gebze ilçesi; fabrikalarıyla, gecekondularıyla, köyleriyle emekçi ve işçi kesiminin yoğun olduğu bir bölgemizdir. Bu anlamda sömürüyü de ilğine-dek duyarsayan insanlarla doludur.

Yeni Çözüm'ün dünya görüşünü, perspektifini daha yaygın bir kitleye ulaştırarak taban yaratmak bizim görevimizdir. Halkla bütünleşerek mücadeleye ivme kazandırmak bizim çabalarımızla mümkündür.

Öyleyse bizler; burjuva yayın organlarında çalışan, yalnızca haber peşinde koşan ve memur zihniyetiyle hareket eden insanlar olmaktan öte, ülke-miz devrimci mücadelesinde doğru devrimci düşünceleri yayan, doğru perspektif sunan, yaratıcı, tutarlı, insiyatif sahibi insanlar olmak zorunda-yız. •

GENEL KURUL ÖNCESİNDE BELEDİYE-İŞ SENDİKASININ KORKUSU: 1 NO'LU ŞUBE

17 Eylül'de yapılan kongrede, İstanbul 1 No'lu Şube yönetimine seçilen Alternatif Yönetim, aradan bir ay geçmeden, Belediye-İş'in sarı yöneticileri tarafından disiplin kuruluna verildi.

Daha muhalefet çalışmalarını başlatırken, ekip anlayışı, sınıf sendikacılığının tabanda yerleştirilmesi ve sarı Genel Merkez'e karşı aktif mücadele temelinde örgütlenmeye başlayan 1 No'lu Şube yönetimi; yönetime gelince ilk iş olarak yaklaşmakta olan Genel Kurul'a ilişkin "Tavrımız" başlıklı bir yazı yayınladı. Bu yazı Genel Merkez'in ve işbirlikçilerinin oyunlarını bozmak için önemli bir adımdı. 3-4-5 Kasım 1989 tarihlerinde toplanacak olan Genel Kurul'da demokrat şube ve delegelerin ilkel birliğini sağlamaya, sarı Genel Merkez yönetimine karşı blok tavrı konulması ve liste çıkarılmasına, muhalefet yapmaktan yana olanlara cesaret verilmesine dönük çalışmaların başlangıcını oluşturan bu yazı ve buna uygun çalışmalar, gerekli kıpırdanmaları yaratmıştı. Solu bölmeye ve yine muhalefetsiz olarak Genel Kurula gitmeye çalışan Genel Merkez, bu durumdan rahatsız oldu ve hemen harekete geçti.

İki dönemdir, muhalefetsiz olarak Belediye-İş'i bir çiftlik gibi yöneten sarı-sendikacılar, 12 Eylül yasalarının ve onun ürünü olan tüzüğün kendilerine verdiği yetkileri de aşmakta tereddüt etmediler. Ortada

bir çıkar zincirinin kopma tehlikesi vardı çünkü. 1 No'lu Şube'nin cesareti ve kararlı çıkışı, İstanbul ve Anadolu'daki diğer şubelere de yansıyor, muhalefetin yaygınlaşmasına neden oluyordu. Üstelik artık olup-bitenler işçiler tarafından da öğreniliyor ve onların tepkileri örgütlü bir tarzda yükseliyordu. İşte asıl tehlike de buydu...

Bu nedenle de muhalefet çalışmaları datla oturmadan, sol bütünlüşmeden tavrı alınmalıydı. Kadıköy Belediyesi işçilerinin haklı talebini sömürerek solu bölme oyunlarına bu kez açıkça gözdağı da eklenecekti. 1 No'lu Şube'nin "Tavrımız" başlıklı yazısındaki "Belediye-İş, 12 Eylül sendikasıdır..." tanımlaması, bunun gerekçesi yapıldı ve 1 No'lu Şube yöneticileri (Başkan Şükrü Kartal, Sekreter Adem Ustaosmanoğlu, Mali Sekreter Kayım Açıklın) disiplin kuruluna verildiler.

12 Eylül sendikacılığının çarpıcı bir örneği yaşıyorlardı.

Genel Merkez, kendi tüzüğünü de hiçe sayarak, şube yöneticilerini neyle suçladığını bile bildirme gereği duymadan yazılı ifade için çağrı yapıyordu. Şube yöneticilerinin "suçlamaya konu olan yönetim kurulu kararını" istemelerini ise "Ne gerek var, zaten bugüne kadar kimseye vermedik, vermeyeceğiz de" şeklinde yanıtlıyorlardı. Sözkonusu yazıda "Belediye-İş İst. 1 No'lu Şubesi" imzası kullanıldığı halde, korkuyu yaygınlaştırmak ve şubeler arası çer-

leşki yaratmak-derinleştirmek için önce diğer şube başkanlarının "bilgilerine(!) başvuruluyordu. Amaç, bir taşla birkaç kuş vurmaktı. Hem 1 No'lu Şube için önceden "sağlam" deliller toplanacak ve yaratılan tedirginlikle muhalefet çalışmalarının hızı kesilecek, hem de korku yaygınlaştırılarak birlik olasılığı azaltılacaktı.

Bazı şube başkanlarının tavrı da ilginçti. 1 No'lu Şube'nin disiplin kurulu konusundaki tavrını bildikleri halde, Genel Merkez'e, "yazıyı kimin gönderdiğini bilmiyoruz, masamızda bulduk" diyorlardı. 1 No'lu Şubeye akıl vermekten de geri durmuyorlardı: "Yazıyı inkar edin, bilmiyoruz deyin, savunmayın, başınıza iş almayın..." Bunun bir nedeni vardı; alıştıkları statükoların kırılması işlerine gelmiyordu. Genel Merkezle araları bozulmamalıydı. Ne olur, ne olmaz!.. Aynı yöneticiler yeniden seçilirlerse, kendi yerleri sağlam kalmalıydı. İşçiler mi? Onları idare etmek kolaydı. 6 yıldır nasıl idare etmişlerdi, yine ederlerdi. Bu konularda engin deneyleri vardı...

Bu mantık, bir ay önce yapılan Başkanlar Kurulu toplantısında Şükrü Kartal'ın Genel Merkez'e karşı muhalefetini açıkça dile getirmesi ve Genel Merkez'in seçimi kurtarma operasyonu olarak gündeme getirdiği "eylem" kararlarının zamanlamasına muhalefet etmesi sırasında saldırıya uğraması karşısında tümünün sessiz kalmasına neden olmuştu. Gerekçeleri kendileri kadar

inandırıcıydı: "Biz muhalefet olarak, Genel Kurul'a kadar susma kararı aldık!.." Tabii işçilere söylenen farklıydı: "Genel Merkez'e karşı muhalefet ediyoruz, ama 1 No'lu Şube bölücü davranıyor..."

1 No'lu Şube yöneticileri disiplin kuruluna verdikleri dilekçelerle ve yazılı ifadelerle, Genel Merkezin oyununu açığa çıkarırken, ifade günü Genel Merkez binası önünde toplanan binlerce işçiyle, hiçbir Genel Merkez yöneticisi konuşma cesareti gösteremiyordu. İşçilerin "Genel Merkez İstifa" sloganları ise, bazı şube başkanlarını en az Genel Merkez yöneticileri kadar rahatsız ediyordu. "Bu kadar işçiyi buraya yığmanın ne anlamı var, neden ortalığı karıştırıyorsunuz?" diye eylemi eleştirmeleri; disiplin kuruluna verilen arkadaşların şube başkanlarından "Bu saldırı tüm muhalefete yapıyor, konuya sahip çıkın" şeklindeki destek taleplerine kayıtsız kalıp o gün ortalarda görünmemeleri; 1 No'lu Şube'yi desteklediği için hemen ertesi gün disiplin kurulan verilen İETT Şoförleri Demeği Zabıt Akbaş'a da aynı ölçüde kayıtsız kalmaları; 1 No'lu Şube disiplin kuruluyla meşgulken, yangından mal kaçırır gibi İst. Üst Kurul delegeleriyle bir toplantı düzenleyip muhalefet listesinde İstanbul'dan verilecek iki kişiyi belirlemek üzere çirkin ayak oyunları ve eksik katılımı oylama yapmaları neyin ifadesi olabilir?

1 No'lu Şube seçimlerinde, san Genel Merkez'le birlikte Alternatif Yönetim'e karşı her türlü oyunu oynayan şubeler yine aynı şubelerdi. İşin garip tarafı, bazı siyasi dergilerimiz de bu kutsal ittifak içinde yer almış ve dergilerinde, Genel Merkez'le aynı ağızdan Alternatif Yönetim'e saldırmışlardı.* Bugün de 1 No'lu Şube'ye saldıran şubeler desteklerini sürdürürken, acaba içine düştükleri yanlışın farkına varıyorlar mı?

Bir şube yönetimi, seçimleri sarı sendikacılığa karşı mücadeleyle alıyor ve daha yönetime gelir gelmez ayağının tozuyla tescilli sarı sendikacılar tarafından "Bize karşı nasıl muhalefet edersiniz" diye disiplin kuruluna veriliyorsa, bunun bir tek anlamı vardır: O şube san sendikacılığa karşı mücadelesinde önemli adımlar

atmıştır ve mücadeleyi sürdürmede kararlılığını kanıtlamıştır. Sarı sendikacılarla böylesine açık cephede mücadele eden insanlara saldırmak, san sendikacılara güç vermektir. Bunun başka bir açıklaması olamaz.

Bugüne kadar san sendikacılara karşı hiçbir çalışma yapmayan, tabanın bu yöndeki taleplerini geçiştiren ve şube başkanları arasında oluşturduktan komiteyle Genel merkez'e karşı muhalefeti tabana açık olarak yürütmek yerine, Genel Merkezle flörtünü sürdüren, önüne tek hedef olarak 1 No'lu Şube'ye saldırmak ve muhalefeti engellemeyi koyan bazı şube başkanları, sınıf ve kitle sendikacılığı konusunda ne kadar tutarlı olabilirler?

Duyarlı ve samimi olan her delegе, her şube yöneticisi, her başkan bunu düşünmelidir.

Bu yazımız yayınlandığında Belediye-İş Genel Kurulu bitmiş olacaktır. Bugün bulanık gibi görünen şeyler daha da berraklaşacaktır. Birçok şey değişmiş olacaktır. Belki Genel Merkez yönetimi de bundan nasibini almış olacaktır. Ama birşey hiç değişmeden sürecektir.. 1 No'lu Şube yönetimi, Belediye-İş tabanında sınıf ve kitle sendikacılığını yaratma ve geliştirme, sarı sendikacılığa karşı mücadele etme, sınıf çıkarlarının savunulmasında üzerine düşeni her koşulda yerine getirme konusunda her an önde olmaya çalışacaktır.

Başaracaklarına inanıyor ve yollarında olduğumuzu bilmelerini istiyoruz. *

İSTANBUL BELEDİYESİNDEN DEVRİMCİ İŞÇİLER

(*) Bazı siyasi dergilerin 1 No'lu Şube seçimleriyle ilgili olarak yazdıklarına ayrıca yanıt verme gereği duymuyoruz. Çünkü hepsinde ortak ve egemen olan mantık "birilerine sürekli karşı olmamdır. Yazı başlıklarından içeriğine kadar işlenen budur. Bu nedenle birkaç hatırlatmayla yetineceğiz. İşte birkaç örnek:

-Yeni Demokrasi: Kongreyi izleme gereği duymamış veya önyargılı olarak izlemiş olacak ki, kimin ne söylediğini bilmeden konuşmaları sahiplerine değil, başkalarına ma! ederek yazmış. En önemlisi de *başlık* olarak san sendikacılar ve işbirlikçilerinin çıkardığı bir dedi-

koduyu seçmiş. Eğer niyeti olsaydı, kongrede sınıf sendikacılığı adına söylenen ve yapılan bolca malzeme vardı, bunlara yer verebilirdi,

-Emeğin Bayrağı: Kongre öncesi - fakol ilişkileriyle yaklaştığı insanlar aracılığıyla birşey yapamayınca ve sarı Genel Merkez'e değil de, onlara karşı muhalefeti yükselten Alternatif Yönetim'e karşı muhalefet etmenin (muhalefete muhalifi oldular), aslında Genel Merkez'in kuyruğuna takılmak olduğunu anlayınca "Ben içinde değildim, izledim" mantığıyla yazısında baştan sona tam bir "trafik zabıtası" rolü oynamış. Yazıyla egemen olan mantık, "baskın basanıdır" taktiğiyle saldırıya geçip, sendikal mücadeleden, işçi sınıfı mücadelesinden ne kadar uzak olduğunu gizleme çabasıdır,

-Emek Dünyası: Kongredeki gelişmeleri ve konuşmaların içeriğini ele almak yerine "cimbızlama" yöntemiyle ele aldığı "tuvalet kağıdı" benzetmesiyle uğraşıyor. Kadıköy Belediyesi işçilerinin direnişini işlediği yazısında ise Genel Merkez'in seçim yatırımı ve solu bölme oyunlarına alet olduğunu göremiyor.

Kongre sonrasında yayınlanan dergi-leri karıştırdığımızda ilimimizi çeken bir şey daha gördük: "Yeni Çözüm'ün Ya-yınlarına Dikkat" başlığıyla 2000'e Doğru Dergisi'nde bir "sözde mektup" yayınlanmıştı. Herkesi Çözüm'e karşı ortak ta-vır almaya çağıran bu tescilli burjuva milliyetçilerinin yazısındaki "uyarı" ga-rip bir rastlantıyla diğer dergilerdeki saldırılarla benzerlikler gösteriyordu. Bunun sadece bir rastlantı olduğunu inanmak istiyoruz. Çünkü siyasi dergilerimizi hiç bir zaman onlarla aynı paralde görmedik.

Çözüm Dergisi ve 1 No'lu Şube hakkında söylenenlerin işçiler arasında tutmadığının bilinmesini isteriz. Çözüm okuru devrimci işçiler olarak inanıyoruz ki bu siyasi dergiler yanlışlarını göreceklerdir. Kendilerini sağlıklı düşünmeye ve sorumlu davranmaya davet ediyoruz.

BELEDİYE-İŞ'TE SARI SENDİKACILARIN KOLTUKLARINI KORUMA TELAŞI

Sayısal ve mali gücüyle, Türk-İş içinde en büyük sendikaların başında gelen Belediye-İş Sendikası, 12.10.1989 günü Türkiye çapında" uygulanmak üzere 2 saatlik iş bırakma kararı almıştı. Belediye-İş Sendikası yöneticilerinin niteliği bilindiği için; amacı ve gündeme geliş şekli kuşkuyla karşılanan eyleme yeterli ilgi gösterilmedi. Başta İş-tanbul olmak üzere, işçilerin daha duyarlı ve bilinçli bakabildiği belli merkezlerde ise işçiler sorumluluk duyarak eyleme aktif şekilde katıldılar ama eylemin amacını ve sarı sendikacıları da yaygın şekilde teşhir etmeye çalıştılar.

Bu konuda, İETT Çalışanları Derneği'nin basına sunduğu açıklamayı yararlı olacağı düşüncesiyle yayınlıyoruz:

BASIN AÇIKLAMASI

Belediye-İş Sendikası'nca 12.10.1989 günü Türkiye çapında uygulanmak üzere 2 saatlik iş bırakma kararı alındı. İş bırakma kararının gerekçesi ise toplam 200 belediyedeki 85 milyar tutan alacakların verilmemesidir. Beledi-İş Genel merkezi bu direniş kararında samimi değildir; işçilerin çıkarını düşünerek hareket etmemiştir. Çünkü;

1- Direnişin zamanlaması ve diğer gelişmeler dikkate alındığında, Genel Merkez yöneticilerinin 20 gün sonra yapılacak kongrede, tekrar seçilme amacı güttüğü ortaya çıkıyor. Yani direniş göstermelik bir seçim yatırımdır.

2-Belediye-İş Genel Merkez yöneticileri işçileri kendi siyasi hesaplarına alet ederek, ANAP ve DYP'nin, SHP'li belediyeleri yıpratma politikasına destek veriyorlar.

3-Genel Merkez yöneticilerinin direniş gerekçesi olarak belirttikleri şeyleri, biz yaklaşık 2 yıldır söylüyoruz. Defalarca dilekçe yazdık, dile getirdik, zorlayıcı olduk. Ama aynı Belediye-İş Sendikası hiç ilgi göstermedi, tersine direniş yapan işçileri engellemeye çalıştı. 18 aydır sesleri çıkmazken, neden tam seçim öncesinde işçileri eyleme çağırarak akıllarına geldi?

4-"Her türlü yolu denedik, çözüm olmadı" diye kamuoyunu yanıltmaya çalışıyorlar. İşçilerimiz gerçekleri çok iyi biliyor. Bugüne kadar ne yaptılar, hangi ey-

lemleri gerçekleştirdiler? ANAP h belediyeler döneminde niye hiç sesleri çıkmadı?

Belediye-İş Sendikasının bu tutarsız yaklaşımına ve kendi çıkarlarına işçileri alet etmek istemesine rağmen, biz sorumluluğumuz gereği işçilerin direnişine destek vereceğiz.

İETT Çalışanları İş ve Trafik Kazalarını Önleme Eğitim ve Yardımlaşma Derneği olarak, Belediye-İş Sendikası karar aldığı için değil, işçilerin direnişi haklı olduğu için yanlarında olduk.

8000 üyemizle, aktif şekilde direnişte yerimizi aldık.

İkinci olarak, hükümetçe çıkarılan grev ve lokavtlara ilişkin tüzüğü protesto etmek için bu direnişte yerimizi aldık.

İşçi sınıfına ve emeğe düşmanlık güden, grevi suç sayan çağdışı bir anlayışla hazırlanmış bu tüzüğü protesto ediyor ve en kısa sürede değişmesi için iktidara uyarı görevimizi yerine getiriyoruz. Çünkü bu tüzükle, zaten yasalarla iyice kısıtlanmış grev hakkı tümüyle uygulanamaz hale getirilmek isteniyor.

BELEDİYELERDE EMEĞE SAYGI İSTİYORUZ

SARI SENDİKACILARIN KENDİ KOLTUKLARI İÇİN İŞÇİLERİ KULLANMASINA İZİN VERMEYECEĞİZ.

**YÖNETİM KURULU ADINA BAŞKAN
Zabıt AKBAŞ**

REFORMİST SENDİKACILAR

BANKS'I LAĞVETTİLER

BANKS, (Banka Sigorta İşçileri Sendikası) 21 Ekim'de olağanüstü genel kurul düzenleyerek işverenin gösterdiği Türk-İş'e bağlı BANKSEN'e iltihak etti. Bağımsız sendika BANKS yöneticileri geçtiğimiz aylarda Yüksek Hakem Kurulu'nun onayı ile sözleşme dönemini atlatmış oldular. DISK kökenli olduklarını övüne övüne savunan (!) BANKS yöneticileri sözleşme görüşmelerindeki uyuşmazlığı teşhir ve protesto için göstermelik birkaç eylem düzenlemişlerdi. En pasif direnişleri dahi hazmedemeyen Yapı Kredi işvereni BANKS üyeleri-

nin %80'ini bir günde sendikadan istifa ettirdi. Kimseden tepki görmedi. İstifa etmeyen temsilci konumunda bulunan çok az insan kaldı. BANKS'tan istifa ettirirken de adres olarak BASİSEN gösterildi.

Önce şaşkına dönen BANKS yöneticileri bu durumu sıradan bir olay gibi karşıladılar. Gazetelere verdikleri ilanlarla kamuoyunu duyarlılık göstermeye çalışırken diğer yandan da BASİSEN'e katılma hazırlığına başladılar.

Y.Kredi patronunun işçileri bir imzayla sendikasılaştırma politikasına teslim olmayan bir avuç insana BANKS yöneticileri "Artık inatlaşmanın anlamı yok, siz

de istifa edin de başımızın çaresine bakalım" diyerek işçi sınıfına karşı ihanetlerini bir kez daha ispatladılar.

Olağanüstü genel kurula 483 delegenin 280'i katıldı. Katılmayanların çoğu sendikayı yani BANKS'ı protesto için katılmadılar, Çünkü tek gündem maddesi BASİSEN'e katılmaktı. Bu sağlıksızlık içinde yapılan açık oylamayla 280 delegenin 229'unun oyunu alarak sendika BASİSEN'e katıldı.

Türkiye işçi sınıfının tarihinde eşine rastlanmayan işçilerin bir günde sendikasılaştırılmasına ses çıkarmayan sarı sendikacılar şimdilik koltuklarını kurtardılar. Ama BANKS Genel Kurulu'nda dağdığımız protesto bildirisinde belirttiğimiz gibi, demokrat banka emekçileri eski BANKS'lı, şimdiki BASİSEN'li sendikacı bozmalarını orada da rahat bırakmayacaktır. •

EMEKA'D'lı Emekçiler

MİGROS GREVİ VE ELEŞTİRMİŞ OLMAK İÇİN ELEŞTİRMEK

Bilmemek olağan karşılanabilir ama bilmediğinin farkında olduğu halde ahkam kesmek, sağa sola akıl vermeye kalkışmak devrimcilik değildir. Dar görüşlülükle dünyayı ak ve karaya boyamak, olaylara bilimsellik yerine kendi sübjektif gözlükleriyle bakmak, küçük hesaplar peşinde koşmak sınıf mücadelesine hiçbir katkı sağlamaz. Tersine sorumsuzluğu, bencilliği, tutarsızlığı körükleyerek mücadeleye sekte vurur.

Eleştiri, gerçekçi ve yapıcı temelde gelişirse, eleştirene de, eleştirilene de yararlı olur, mücadeleye ivme kazandırır.

Eylül ayında 15 gün süren ve mevcut koşullarda başarıyla biten Migros Grevi ardından, bazı dergilerde çeşitli yorumlar yer aldı. Bunlardan iki tanesine değinmek istiyoruz.

Emeğin Bayrağı Dergisi'nin 18. sayısında, "Sendikal Hata ve Migros Grevi" başlığıyla yer alan yazıda, deyim yerindeyse "hariçten gazel" okunmuş. Gerçekleri bilmeme kafalardaki önyargıyla birleşince, sadece dergi çevresini tatmin etmeye yarayacak tutarsızlık örneği bir yazı ortaya çıkmış.

"Migros Grevinde baştan gelen yanlışlık, insiyatifin Genel Başkan K.GÜRBÜZ'e kaptırılması ve açıklamaların onun ağzından yapılmasıdır. Bu durum, İzmir'de işçilerin grevi bırakarak işbaşı yapmalarıyla birleşince kendi gücüne güvensizlik paniğe dönüşmüş, grev olumsuz bir şekilde bitirilmiştir." (agy)

Grevle ilgili program ve sürdürülen politikalar konusunda doğru dürüst hiçbir bilgisi olmadan, çoğu iş-

veren kaynaklı gazete haberleriyle "siyasi yorum" yapılırken, böyle ayakları havada tespitler çok görülmeli... İnsiyatifin K.GÜRBÜZ'e kaptırıldığı nereden çıkartılıyor? Burada taktik hata ve insiyatifi kaptırma değil, tersine doğru uygulanmış bir taktik var. K.GÜRBÜZ bu taktik politika çerçevesinde bizzat şube yönetimi tarafından yönlendirilmiş ve grev zarar vermesi önlenmiştir. Bunun en somut örneği, Genel Merkezin kendi insiyatifinde bulunan İzmir'de grev kırılırken, İstanbul'da böyle bir gelişmenin yaşanmayışıdır.

Belediye Başkanı'nın devreye sokulması da GÜRBÜZ'ün değil, şube yönetiminin insiyatifinde gerçekleşmiş; K.GÜRBÜZ kendi başına Bakan İmren Aykut ve Şevket Yılmaz'ı devreye sokmaya çalışmış, başarılı olamamıştır.

"İkinci ve en önemli olumsuzluk ise sözleşme sırasında öncelikle siyasal taleplerin ele alınması, işten atılan işçilerin sorununun çözülmesi gerekirken, ekonomik taleplerin ele alınmış olması, 1 Mayıs'ın yasallaşması gibi bir talebin devreden çıkarılmasıyla birlikte, çözülmemiş olarak sadece 5 işçinin işe alınması sorununun bırakılmış olmasıdır." (agy)

Yine *aynı mantığın ürünü ve ayakları havada eleştirilerdir bunlar. Önyargısız herkesin görebileceği bir gerçek var: 12 Eylül sonrası, işçi sınıfının- demokratik-siyasi istemli mücadelesinde belli kazanımlar sağlanmışsa, bunda payı olanlar arasında ilk akla gelenler içinde Migros işçileri vardır. Ekonomist, reformist çizgilere ve sarı sendikacılığa karşı

alternatif devrimci mücadele örneği sunan, yine 3 No'lu Şube önderliği olmuştur. Sayılabilecek birtakım eksiklikler, bu olumlu sonuçları gölgeleyemez.

1 Mayıs'tn yasallaştırılması talebi ise, sadece 3 No'lu Şube'nin çabalarıyla olanaklı değildir. Şu aşamada önemli olan, sorumluluk duyarak 1 Mayıs talebini sürekli gündemde tutmak, teşhir etmek ve baskı gücü oluşturmaktır. Kaldı ki aynı şubeye bağlı T.Tabipler Odası işyerinde, 1 Mayıs iki dönemdir sözleşmeye geçirilmesine rağmen, nedense kimse örnek olarak söz etme gereği duymamıştır.

Yeni Demokrasi ve Emek Dünya-sı'nın olumlu baktığı aynı greve, Emeğin Bayrağı dayanaksız eleştiriler düzüyor. "Eleştirmiş olmak için eleştirmek" mantığı, aynı sayısında ki Demir-Çelik Grevi'yle ilgili yazıda da kendini ele veriyor. Nasıl sonuçlandı ve önderliğinin niteliği herkeşçe bilinen bu greve övgüler düzülürken, Migros Grevi başarısız görülebiliyor!

"Devrimci Mücadele" isimli derginin 1. sayısında da, "Bir Grevin Dersleri: Migros" başlığıyla benzer eleştiriler yer almış. Bu nedenle yukardaki açıklamalarımız bu dergi için de geçerlidir. Bu derginin "Sendika amatörce pazarlık yapmıştır...! İşçiler greve gönülsüz çıkmıştır... İyi önderlik yapılamamıştır..." gibi tespitlerini, oturduğu yerden yazı yazmakla onu hayata geçirmenin farklı olduğu gerçeğine delillik eden ve Migros Grevi'nden, en başta eleştiri sahiplerinin ders alması gerektiğini ortaya koyan açıklamalar olarak değerlendiriyoruz. •

B iz Tekel işçilerinin üyesi olduğu Tek Gıda-İş Sendikası, 180 bin üyesi, milyarlarca liralık mal varlığı ve parasıyla Türk-İş'in en büyük sendikalarının başında yer almaktadır.

Uzlaşmacı-devletçi sarı sendikacılığın en sadık uygulayıcısı olan sendika yönetiminin aksine, tabanda zengin bir mücadele-geleneği ve devrimci-demokrat düşünceler egemendir. Buna rağmen, örgütsüz-lük, işkolunun dağılıklığı, '80 sonrası faşist uygulamaların ve yasaların etkileri vb. nedenlerle tabandaki bu eğilim sendika yönetimine yansıtılmadı. Geçtiğimiz aylarda yapılan ve satışla sonuçlanan sözleşmemiz ve aynı dönem-de yapılan kongreler, bu olumsuzlukları gi-dermede, ileriye dönük önemli dersler ve kazanımlar bıraktı.

Tekel işçileri olarak, 12 Eylülle birlikte gaspedilen ekonomik-demokratik haklarımızı yeniden alabilmek için, uzun süredir yerlerinde başlattığımız örgütlenmeye ilişkin tartışma ve çalışmalarımızı, bu dönemde somutlaştırdık. Toplu sözleşme tarihi yaklaştığında, tüm işyerlerinde sendikaya sözleşme tas-lakları gönderildi. Ama Genel Merkez, ken-dinin hazırladığı taslakla masaya oturup 70 bin Tekel işçisini "ikili kölelik anlaşması-nı mahkum" etti.

Sözleşmeye ilişkin bu yorum, biz işçile-ri değil, Tekel Bira Fabrikası Müdürü'nün-dür. Sözleşme sonrası işçilere şöyle hitap etmişti:

"Bu toplu sözleşme, sizin ikili kölelik an-laşmanız. Eğer istersem bu sözleşmeye dayanarak her gün on işçi-yi işten atarım..." İşverenin bu yorumu, yeni bir yorum yapmayı gerektirmeyecek kadar çarpıcı ve gerçekti...

Bizler başından beri bu noktaya gelme-mek için çalıştık. 1989-1990 sözleşmesi açısından sonucu değiştiremedik ama ör-gütlenme ve mücadelede önemli mesafe-ler katettik.

Sözleşme tarihi yaklaştığında, tek tek iş-yerlerinde hazırlanan sözleşme tas-laklarını Genel Merke'ze göndererek, hem onları baskı altına almaya, hem de işçileri bu yol-la duyarlı kılmaya çalıştık. Bunun Genel Merkez'i etkilemeyeceğini baştan biliyor-duk. Ama bizim için önemli olan, yarattığı-mız duyarlılığı sürekli ve örgütlü hale getir-getirmekti.

12 Eylül sonrası kitleler üzerinde yaratı-lan olumsuz etkileri kırma yolunun, işyerle-rinde devrimci işçilerin önderliğinde gelişt-i-recek sınıf mücadelesi ve buna uygun ör-gütlenmeler olduğunun bilincindeydik. Bu bakış açısıyla, taban örgütlenmesini hayata geçirmek için komiteleşmeye git-tik. İlk önce duyarlı işçilerin katılımıyla bir İst. Komite oluşturduk. Kısa vadeli hedefle-rimiz şunlardı: 1- Sözleşme görüşmeleri boyunca sarı

BİR TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ VE TEKEL İŞÇİLERİNİN MÜCADELESİ

sendikacılığı teşhir etmek, alternatif düşün-celerimizi yaygınlaştırmak,

- İşyerinin sorunlarını tesbit edip ona uy gun politikalar ve somut çözümler üret mek, bunun üzerine komiteleşmeyi geniş letmek,

- Anayasa, yasalar, toplu-ış sözleşmesi ve işverenin anti-demokratik uygulamala rından doğan sorunları işyeri düzeyinde çözmeye çalışmak,

- Tekel işyerleri arasında sınıf ve kitle sendikacılığını savunan işçilerle çalışmaları mızı birleştirmek, örgütlenme ve mücade leyi yaygınlaştırmak...

Bunları hayata geçirmek için hızla alt komite çalışmaları yaptık ve kısım komite-leri oluşturduk. Bu ilkeli ve programlı çalış-malarımız kısa zamanda ürünlerini verme-ye başladı. İşyerindeki sağlıksız iş koşullarını büyük ölçüde gidermek, işçilerle ve so-runlarıyla ilgilenmeyen baştensilciyi istifa ettirmek vb. etkinlikler bunlardan bir kaçtı. Ve bu yolla işçilerin kendine güvenlerini sağladık.

Toplu sözleşme ve şube kongreleri ay-nı döneme rastladığından, çalışmalarımız daha aktif bir taban buluyordu. Tabii bu durum sarı sendikacıları oldukça rahatsız ediyordu. Çünkü tümü yeniden seçilme-nin hesaplarını yapıyor ve bizi bir tehlike olarak görüyorlardı.

Teşhir çalışmalarımızın en önemli so-nuçlarından biri, demokrat geçinen şube yöneticilerinin, seçilmek uğruna işçilere sırt çevirip gerici-faşist yönetimle ve şube-le birlikte olabileceklerini göstermek ol-du, iyi bir sözleşme için yöneticileri zorla-mak ve "demokrat" şubeleri de yanımıza almak -gelmeyeceklerini bile bile zorla-dık ve teşhir ettik- için şube yöneticilerine şöyle bir öneriyle gittik: "Tüm işyerlerinde hazırlanarak tek taslağa dönüştürülen bir sözleşme taslağı hazırlayalım ve bununla Genel Merkez'e gidelim. Sözleşme masa-sına bununla oturmasını isteyelim. Baskı olsun ve kamuoyuna mal olsun diye de, basını çağıralım ve taslağı tüm işçilerin önünde okuyarak kendilerine verelim... Ko-nuya ilişkin kararlılığımızı gösterelim..." de-dik.

Bu önerimizi kabul eder gibi davrandı-lar ama Genel Merkez'le ters düşmeyi gö-ze alamadıklarından aslında programımızı engellediler. Bu arada gerici-faşist şube yö-neticileriyle birlikte bir taslak hazırlayıp işçi-lerden habersiz olarak sendikaya onu ver-diler.

Sözleşme görüşmeleri başlayıp aradaniki ay geçtiği halde hiçbir işçi ne istendiğini, nelerin görüşüldüğünü, hangi maddelerde nasıl bir uyumsuzluk

olduğunu bilmiyordu. Biz ise şubeleri sürekli sıkıştırıyor, kalabalık işçi grupları halinde devamlı olarak rahatsız ediyorduk. Açıklama yapmaya zorluyorduk, eylem kararları almaya zorlu-yorduk.

Aldığımız yanıtlar ibret vericiydi: Genel Merkez'deki bir abimize söz verdik, açıkla-ma yapamayız, gizli kalacak. Yemek boy-kotu kararı aldık, sadece onu uygulayın...

Yaptığımız çalışmalar ve aynı sürede devam etmekte olan 600 bin kamu işçisi-nin sözleşmelerine gösterdikleri tepkiler, Tekel işçileri arasında da yansımaları bul-du.

İşçilerle, sözleşmeye ilişkin olarak alına-cak her eylem kararında muhalefet çalış-ması yapan bizlerin de olması gerektiği şeklinde bir karar aldık ve bunu sendikaya ilettik. Kabul edilmedi. Bunun üzerine 5 bin işçiyle Genel Merkez'i bastık, talepleri-mizi haykırdık...

O günlerde kamuoyunu ayağa kaldı-ran vizite eylemleri, toplu yürüyüşler, vb. eylemlerde, biz Tekel işçileri de gücümüz oranında yerimizi aldık. Hem de sendika-nın tüm oyunlarına ve engellemelerine rağ-men, demokrat maskeli şubelerin pasifleş-tirme çabalarına rağmen...

Sonuçta diğer 600 bin kamu işçisi gibi bizler de satıldık ama bu süre içinde o gü-ne kadar kafalara yerleştirilen tüm korkuları yendik, tabuları yıktık. Örgütlenmemizi mücadele tohumları ekerek güçlendirdik. Yeni deneyimler ve birikimler kazandık. Kendi adımıza şu dersi çıkardık:

Her şeyden önce, mücadeleimiz çok yönlü olmak zorunda. Sarı sendikalar, işve-renler ve hükümet, sömürü çarklarının bir-birini tamamlayan parçalarıdır. Bunların hepsine karşı ortak mücadele verilmeden kazanmak olanaksızdır.

Devrimci sendikal mücadelenin önün-deki engelleri aşmada, işçi sınıfının kendi örgütlü gücü belirleyici olmalıdır. Ne klasik mücadele yöntemleri, ne yasal sendikal sı-nırlar, ne de başkalarına güven duymak, hapsedildiğimiz dar çemberden çıkmak için yeterli değildir. Bu nedenle örgütlü, ka-rarlı ve bilinçli bir önderlikle, sınıfın üretim-den gelen gücü yerinde ve zamanında, ama devrimci dönüşümler yapma pers-pektifiyle ele alınmalıdır. •

Tekel'den Devrimci İşçiler

KAZANAN GREVDEKİ ANSA İŞÇİLERİ OLACAKTIR

Başından sonuna kadar anti-demokratik ve halka karşı olan Anayasa ve ona uygun olarak yapılan yasaların her alanda getirdiği temel hak ve özgürlüklere yönelik saldırılar çalışma yaşamı, toplu sözleşme ve grev hakkını düzenleyen yasalarda da aynı şekilde kendini göstermektedir. Bu yasalara rağmen yapılan (kararlılıkla, bilinçli bir yönlendiricilikle ve sağlam bir dayanışmayla sürdürülenlerin başarıyla sonuçlandığını gördüğümüz) Migros, Deri-İş, Derby, Petrol-İş, Seka, Netaş, Demir-Çelik vb. grevler işçi sınıfının gelişen toplumsal muhalefet içindeki yer alışının bir ifadesidir.

17 Nisan 1989 tarihinde Kocaeli'de başlayan ve halen devam etmekte olan ANSA (Antibiyotik İlaç Hammaddeleri Fab.) grevi de aynı anlamı taşıyan grevler zincirinin bir halkasıdır. Türkiye'de antibiyotik ilaç hammaddeleri üretiminde tek fabrika olan ve DEVA Holding bünyesinde yer alan ANSA'nın toplam 135 çalışanından grev kapsamı içerisinde yer alan 114 işçi 7. ayını doldurmak üzere olan grevlerini zorluklara rağmen sürdürüyorlar.

İşyerinde yetkili sendika Laspetkim-İş ile işveren arasındaki sözleşme görüşmelerinde ücretlere ilişkin başgösteren anlaşmazlık ANSA işçisini greve götürüyordu. Ancak ülkemizde grev bir dizi baskıya da dayanmak demektir. İşveren işçileri mahkeme kararı ile çalıştırmaya, 1 milyar değerindeki hammaddeye el koymaya çalışıyor. Deneme sürelerini tamamlayarak grevin 3. ayında greve katılan iki işçi 17. maddeye "dayanarak" işten attı.

Seka ve Demir-Çelik grevlerinde

sağlanan kolaylıklarla ithalatçılara milyarlar kazandırılması biçimindeki hükümet politikası ANSA Grevi'nde de kendini gösterdi. Dışarıdan ilaç hammaddesi alımında gümrük duvarları indirimi yapılarak ithalatçı firmalara ANSA maliyetinin yarı fiyatına hammadde alım kolaylığı sağlandı. Grevlerini bu şartlar altında sürdüren ANSA işçileri mücadelede kararlılar, grevin uzaması durumunda dirençlerinin kırılmayacağını belirtiyorlar. Başarıya ulaşmada sendika ve işçinin tutumunun yanı sıra dayanışma belli bir önem ve anlam taşıyor. ANSA işçisi bu gerçeği grev sürecinde daha bilincine vararak kavıyor. İşçiler bunu (tıpkı bir Demir-Çelik işçisinin sözlerinde olduğu gibi)

"daha önceleri grevlerle dayanışma ve ziyaretlere gerekli önemi vermedik, oysa şimdi bunun önemini daha iyi anlıyoruz" diye ifade ediyorlar. Mücadele içinde yaşayarak kavramak, mücadele ederek kazanmak ANSA işçisine de rehber olacak.

Grev sürecinde işçi aileleri ve çocukları işyeri önüne siyah, çelenk bırakarak işvereni protesto ettiler, dayanışma ve destek ziyaretleri yaptılar. Son olarak 17 Ekimde Fırsan, Brisa, Goodyear ve Pirelli'de çalışan 200'e yakın işçinin grev yerini ziyaretleri ve E-5 trafiğini bir süre durdurmaları ANSA Grevi'ne verilen destek ve dayanışma örnekleridir. ANSA grevcilerinin dayanışmadan duydukları memnuniyeti, sınıf kardeşlerinin ve demokratik örgütlerin desteklerini sürekli yanlarında görme isteğini iletirken işçi sınıfının direnişleri ve her türlü devrimci eylemle dayanışma ve duyarlılık yükselmek diyoruz. •

Yaşasın ANSA Grevi
Yaşasın Emekçilerin Haklı ve Onurlu Mücadelesi.

Y.Çözüm Kocaeli Bürosu

MANNESMAN BORU FABRİKASINDA İŞÇİLERİN DİRENİŞİ

Mannesman işçileri Türk-İş'e bağlı Turk-Metal Sendikası'ndan ayrılıp kendi sorunlarına sahip çıkacak yeni bir Sendika arayışına girdiler.

Mevcut sendika yönetimi süregelen durumu korumak ve gelişmeleri engellemek için işverenle işbirliği yaparak, çeşitli kısımlardaki işçileri tehdit edip sendikadan ayrılmamaları için baskı yaptı. 5 işçi sendika değiştirme çalışmalarından dolayı işten atıldı. Türk-Metal ve işverenin ortak tavrı karşısında işçiler önce yemek boykotu, sonra iki gün viziteye çıkma eylemi gerçekleştirdiler.

Ardından da, işçi sınıfımızın tarihinde onurla anılan şanlı örnekleri olan bir eylemi gerçekleştirdiler. Mannesman işçileri, atılan arkadaşlarının tekrar işe alınmalar için şalter indirerek fabrikada üretimi durdurdular.

Bu gelişmeler işvereni, sendika yönetimiyle değil, işçi temsilcileriyle görüşmeyi zorladı. İşçiler yasal sendikal faaliyetlerinden dolayı bir daha işçi atılmayacağı güvencesi aldılar.

Şu anda Mannesman'da Türk Metal'e yönelik tepkiler Çelik-İş doğrultusunda örgütlenmeye çalışılıyor. İstifa eden 600 işçinin Çelik-İş'e üye oldukları söyleniyor.

Gelinen aşamada işçiler arasında sarı sendikalardan memnuniyetsizlik yükseliyor. Gelecek günler bu memnuniyetsizliğin somut tavırlara dönüştüğü günler olmak durumundadır. •

Y.Çözüm Kocaeli Bürosu

YAR-PETTE YÜKSELİYOR MÜCADELE

İzmit Yanmca'da kurulu YAR-PET işyerinde, Petrol-İş Sendikası örgütlü. İşçiler genelde, % 60-70 oranında sağ düşüncelerin etkisinde.

Bu durum, özellikle 12 Eylül sonrasında sağlaştırmaya çalışılmış. Sosyal-demokrat olduğunu söyleyen Petrol-İş Genel Merkezi de, gerici şube yönetimine karşı tavrı geliştirmeyince, istediği gibi at oynatmaya başladılar.

Genelde sağa eğilim ağır basmasırağmen, sağlıklı çalışmaların sonu sınıf sendikacılığına ilgi duyan etkili muhalefetin ortaya çıkışı, polis-işveren destekli sarı-sendikacıları daha pervasız davranmaya itti.

Çıkar ilişkileri, tehdit ve işten attırma korkusunu kullanarak ayakta kalmaya çalışan şube yönetimi, delege seçimle-ri de gerçek yüzünü gösterdi. Toplu iş sözleşmesinde, % 30 gibi komik bir

rakama imza atan Yanmca şube yönetimi, işçilerin tepkisinden çekindiği için delege seçimlerini sürekli erteleme yolunu seçti. Amaç, kamu işyerlerinde hükümetin imzaladığı % 142'lik oranla kendi imzaladıkları % 30 arasındaki uçurumu azaltacak bir formül bulabilmektir. Hükümet tarafından, Yar-Pet'te çalışan işçilere % 70 ek zam verilerek tepkiler azaltılmaya çalışılınca, şube yönetimi hemen fırsatı değerlendirmeye kalktı. Zammı kendileri almış gibi işçilere duyurdular. Gerçeğin bu olmadığını işçiler iyi biliyordu. Çünkü aynı zam oranı, aynı durumdaki İGSAŞ'a da verilmişti.

Şube yönetimindeki sarı sendikacıların gerçek yüzü açığa çıktıkça, sınıf ve kitle sendikacılığı temelinde işçilerin muhalefeti de güçlendi. Ancak bu doğrultuda tutarlı mücadele verdiğini savunan Petrol-İş Sendikası, tüzüğündeki

maddeye dayanarak, gerici şube yönetimine rahatlık sağladı. Şube yönetimi, kendi uygun gördüğü adayların seçilebileceği şekilde bölge sistemini gündeme getirdi. 9 ayrı seçim bölgesiyle, birimlerin birbirinden ayrılması, Genel Merkez yönetiminin önceden yazılı genelgeyle belirttiği hususlara da aykırıydı. Ama üzerine düşülmedi.

İlk gün yapılan seçimlerde, beklemediği bir sonuç alan şube yönetimi, paniğe kapıldı ve önlem aldı. İşveren ve güvenlik görevlilerinin de ağıktan devreye girmesiyle, hiçbir yasa ve kurala uyulmayarak göstermelik bir seçim yaptılar. Örneğin 3. gün oyların sayımında, görevli polisler, muhalefetten hiç kimseyi sandık başına yaklaştırmayarak görevlerini (!) yaptılar.

Muhalefet bu keyfi uygulamaya çeşitli biçimlerde tepki gösterdi; yere oturularak protesto tavrı geliştirildi. Bu gelişmeler sırasında, Petrol-İş Genel Sekreteri ve Genel Örgütlenme Sekreteri de orada bulunuyordu. Bunlar da aynı şekilde tartaklanarak dışarı atıldı.

Böylesi bir atmosferde gerçekleşen Yar-Pet'teki delege seçimleri, Genel Merkez yönetimi tarafından iptal edildi. Şube yönetimine de merkez disiplin kurulu kararıyla geçici olarak görevden el çekirildi.

Ancak bu kararları tanımayan ve bildiğini okumaya devam eden şube yönetimi, bu dönemde muhalefetin katılmadığı ikinci bir seçim yaparak delegelerini belirledi. Genel Merkez'in ilgili mercilere başvuruları da sonuç vermedi ve İl Seçim Kurulu, muhalefetsiz yapılan bir seçimin sonunda belirlenen delegeleri onayladı.

Şube yönetimi bir taraftan da, Genel Merkez'in almış olduğu geçici görevden alma kararıyla ilgili, Kocaeli İş Mahkemesi'nde yürütmeyi durdurma kararı aldırdı. Arkasından da şube kongresini yaptı. Genel Merkez'in aynı mahkemeye yaptığı itiraz da sonuç vermedi.

Bu gelişmelerin ardından, Genel Merkez yöneticileri, genel kurulda şube yönetiminin ihraç kararı çıkarılacağını bildirdiler. Ancak kongrede de -üyelerin sürekli dile getirmesine rağmen- bu yönde bir adım atılmadı.

Yar-Pet işçileri, tüm bu olumsuz gelişmelere rağmen, demokratik sınıf ve kitle sendikacılığı anlayışını hayata geçirme kararlılığıyla hareket edecek; engelleri kendi örgütlü güçleriyle aşmasını bileceklerdir. •

ÇELİK HALAT'TA YEMEK BOYKOTU VE VİZİTE EYLEMİ

Kocaeli'de Çelik-Halat Fabrikası'nda işçiler üzerinde bir süredir sürdürülen baskılar sonrası işçilerin tavrını içeren bir dizi gelişme gündeme geldi. İşverenin toplu iş sözleşmesini ihlali, keyfi tutumu ve haksız uygulamalarına karşı işçiler 26 Eylül'de yemek boykotu yaptılar. İşverenin, işçinin bu tavrını işçiyi işten atarak cezalandırma yoluna gitmesi üzerine yemek boykotu ve ardından gelen vizite eylemi sürekliliğe dönüştü. Bu süre içinde işveren değişik oyunlara başvurarak işçilerin birliğini bozmak, onları dağıtmak için bazı işçilerle, mühendis ve teknisyenlere muhbirlik teklif etti. Bununla kalmayıp, işçileri jandarma aracılığıyla ifade vermeye zorladı. Fakat bir sonuç alamadı. 18 Ekim'e kadar devam eden yemek boykotu ve toplu vizite eylemi işveren ve sendika görüşmeleri sonucunda, işverenin, sözleşme maddelerinin ihlal edilmeyeceği, sözleşmeye uyulaca-doğrultusunda bildirimde bulunması üzerine son buldu.

Y.Çözüm Kocaeli Bürosu

ÇÖZÜM 29

GECEKONDULARDA MÜCADELE ÖRGÜTLENME ZAMANIDIR! . .

Son günlerde alabildiğine yoğunlaşan/şiddetlenen olaylar yaşanıyor gecekondu bölgelerinde.

Bir yanda çevik kuvveti, jandarması, zabıtası, dozerleri ve silahları ile saldırgan güçler, diğer yanda taşı, sopası ve yüreği ile direnen yoksul gecekondu halkı.

Evet, bir savaş var.

Her gecekondu bölgesi bir savaş alanı.

Dişinden tımağından arttırdığı üç-beş kuruşla başını sokacak bir yuvanın özlemini duyan halk, iktidar, belediye, mafya, dozer ve dipçikler arasında yaşam savaşı veriyor.

Son biriketine varıncaya değin un-ufak olan, eşyaları tahrip edilen, sakat kalan gecekondu halkı, açlık grevleri, imza kampanyaları, belediye önü eylemleri ile saldırılara karşı koyma, püskürtmeye çalışıyor. Çünkü biliyor ki gecekondu yalvarmakla değil, direnmekle korunur.

Herşey ortada:

Halka ev yapmak için verilmeyen arsalar, Arap şeyhlerine parsel parsel satıldı.

Halka ev yapmak için verilmeyen arsalar, emperyalist sömürücülere peşkeş çekiliyor.

Halka ev yapmak için verilmeyen arsalar, dolandırıcıların, sahtekar kooperatifçilerin emrine sunuluyor.

Halka ev yapmak için verilmeyen arsalar, yok pahasına villa sahiplerince gaspediliyor.

Halka ev yapmak için verilmeyen arsalar, mafyaya, spekülörlere çanak tutularak çıkar sağlanıyor.

Ancak şu unutulmamalı:

Devlet halkın konut sorununu çözemiyor/çözmüyorsa halk kendi, sorununu çözecektir. Bu en meşru hakkıdır.

Yine, seçim konuşmalarını unutanlardan, kendilerini yüzüstü sokağa atanlardan, halka saldırdıkları, yaraladıkları, gözetine aldıkları için çevik kuvvete ziya-fet çeken "halkçı başkanlardan yapılanların hesabını mutlaka soracaktır.

"Halkın her türlü sorununa sahip çıkacağız"

Bütün sorunları halkçı belediyecilik anlayışı ile çözeceğiz"

"Gecekonduları yıkmayacak, islah edeceğiz"

Bunlar "halkçı" SHP'nin seçim önce-

si söylediği, bol keseden verdiği vaatlerden sadece birkaçı.

Oysa bu vaatlerle ve bu insanların oylarıyla belediyelere çörekledi SHP.

Seçim sonrası bu insanların evlerini başlarına yıkan, çevik kuvvet, jandarma, zabıta, dozer ve dipçiklerle terör estiren, halkı yıldırmaya çalışan, yaralayan, sakat bırakan da yine SHP ve onun "halkçı belediyecilik" anlayışı değil de nedir?

Göstermelik bir-iki villa yıkmakla halkçı olunamaz. Hiçbir konuda politika üretmeyen SHP'den konut sorununa ilişkin olarak da sağlıklı, tutarlı bir politika beklemek hayalciliktir. Ortaya koyduğu politika gerçeklerden uzak olup, samimi olmadığı ortadadır. Kendi dahil kimseye inandırıcı gelmemektedir.

Öte yandan, ülke topraklarını emperyalistlere ve işbirlikçilere peşkeş çeken, onların hizmetine sunan, yoksul halka ise bir karış toprağı çok gören, %15' le-re varan oy tabanına sahip ANAP iktidarının sonu yaklaşıyor. Sonu yaklaştıkça da saldırganlığı, baskı ve terörünün dozu artıyor. Bu saldırılardan gecekondu halkı da nasibini alıyor. Kadın, çocuk,

yaşlı demeden her fırsatta joplanıyor, dipçikleniyor, her defasında evleri başlarına yıkılıyor.

Ancak gecekondu halkının kararlı tavrı ve her defasında evini tekrar yapması, sorununa sahip çıkması iktidarı ürkütüyor, SHP ile uzlaşmaya itiyor.

İşte, saldırılara dur demenin, iktidar ve SHP'nin oyunlarını bozmanın yolu direnmek, örgütlenmek her alanda olduğu gibi mücadeleyi yükseltmekten geçiyor.

Şimdi; Küçükarmutlu, Aydoğ, Gazi Mahallesi, Güzeltepe, Şamandıralarda yaratılan direniş geleneğini tüm gecekondu halkına yaymak, benimsetmek zamanıdır.

Şimdi; baskılara, teröre, işkenceye ve her türlü saldırıya göğüs germe zamanıdır.

Şimdi; mücadele, örgütlenme, mücadele zamanıdır.

**YAŞASIN GECEKONDU HALKININ KARARLI ONURLU DİRENİŞİ
GECEKONDU YAŞAYANLARI DAYANIŞMAYA
GECEKONDULAR YALVARMAKLA DEĞİL, DİRENMEKLE KORUNUR**

**Gecekondu Yaşayanları Derneği
GEYAD**

EGESAN'DA GREV

İşçi sınıfı sendikal mücadelesinin önünü açma uğraşını sürdürüyor.

Bunun somut örneğini yükselen grevler oluşturuyor.

İşte yaşanan bir örnek: EGESAN'da GREV var.

EGESAN'ın Avcılar'da bulunan merkez biriminde 52 işçinin katılımıyla 23 Ekim'de başlayan grev sürüyor.

EGESAN, Türkiye'nin altın yumurtlayan belli başlı sermaye gruplarından oluşan kendi alanında en fazla kâr edinen şirketlerden biri durumundadır. Ana üretim, zım-para taşı üzerine yapılmaktadır.

İşçilerin ÇİMSE-İŞ Sendikasında örgütlendiği EGESAN'da grev nedenini oluşturulan koşullar, yakın bir dönemde işten atılan 19 işçinin sözleşmeden doğan hakları-nın işveren tarafından verilmek istenmemesi üzerine doğdu. Atılan işçilerin sözleşmeden doğan hakları idari bir maddeye dayanıyor ve bu madde kaldırıldığında geri-de kalan işçiler de aynı tehlikeyi yaşayacaklar. Şu anda işveren bu maddenin kaldırılması yönünde çaba harcıyor.

6 aydır devam eden görüşmeler, işverenin oyalayıcı tutumu nedeniyle sürekli so-nuçsuz bırakıldı.

İşçilerin grev kararından sonra işveren, 27 Ekim gününe Lokavt kararı aldı.

Sendika anlayışlarını işyeri baş temsilcisi Nihat YILMAZ şöyle ifade ediyor: "Bizim sendika anlayışımız, sınıf sendikacılığına dayanan demokratik sendika anlayışıdır."

Diğer temsilci Mustafa VARLIK bu sözleri şöyle sürdürüyor: "İşçilerin sırtından geçen sendika ağalarını istemiyoruz. Daha demokratik, daha yapıcı ve daha işbilen yöneticiler istiyoruz. Suskun yöneticiler değil. Çünkü yasalar ve yasaklar susmakla değil haklı çabalarla aşılar."

Grevci EGESAN emekçileri başaracaktır. •

BÖYLE 'ASALET' İSTERİZ DAMARLARIMIZDA

*Ruh olsun, ateş olsun -biz olsun-
bugün ve yüzyıl sonra*

"Düşmanın elindeki hancere adımı
kazımışlar
Sordum; dediler ki, yalın yürek
Şakaşıp şarkılar aranmışım
Sordular; dedim ki, düşmanlarım halkın
Da düşmanlarıdır
Ben se uslanmaz aşkların
Yangınıyım o kadar."

Emperyalizmin kendine bağımlı bütün yeni sömürge halklarına dayattığı ve uygulattığı çarpık yoz kültür politikaları, bugün ülkemiz özgülünde de geçerliliğini sürdürürken özellikle eğitim sisteminde tam bir kriz; -buna koşut geliştirilen baskı ve yasak zinciri- yaşanmaktadır. Ve tabii aynı zamanda "henüz 15 yaşında" diye geçen ama yaşama damgasını vuran genç ve dinamik yüreklerin bilinçli ve örgütlü karşı koyuşları da yaşanmaktadır. Bugün bu politikaların ölçeği, 12 Eylül faşizmiyle kurumlaşarak şimdiye değin sistemli bir şekilde sürdürülen gerici faşist uygulamalar ve onun sonuçlarında görülebiliyor.

En somut örneklerini son dönemlerde çokça yaşanan gerçekler üzerinde bakarak aktarmak gerek.
EĞİTİMDE TÜRK- İSLAM SENTEZİNİN AÇIK YÜZÜ: "M. Ç."LER
Bir yılı aşkın bir süredir İzmir DGM'de yargılanan 15 yaşındaki lise öğrencisi "M. Ç." Olayı ile başlayalım.
"M. Ç.", İzmir Karataş Lisesi Müdürü (Aynı zamanda eski "Ülküca Öğretmen Derneği" üyesi olduğu iddia edilen)

Turan BAYSAL'ın "Okulda sıralara yazı yazarak komünizm propagandası yapıyor" deyip siyasi şubeye ihbar etmesiyle başlayan olaylar zincirinde 87 gün hapis, 33 gün Adli Tıp'ta tedavi, Milli Eğitim Bakanlığı Üst Disiplin Kurulu'nca "İzmir içinde Okuması yasaktır" kararı verilir, öte yandan Adli Tıp'ca "cezaî ehliyetine herhangi bir engel yoktur" diye rapor verilen ve bunun üzerine de DGM savcısının 15 yıla kadar hapis istediği ancak kamuoyundaki tepkiler nedeniyle 10 Ekim 1989 günü yapılan son duruşmada 'BERAAT' eden Melih ÇALAYOĞLU idi.

Ancak yaşanan onca onursuzluktan sonra şimdi M.Ç'den geriye kalan tek şey "Arkadaşlarım benden kaçıyor...Yalnız kaldım..."demekten öteye gitmiyordu.

Derken Denizli'de 13 yaşındaki O.O., O.A. ve A.Ç. adlı öğrenciler duvarlara "Dev-Sol" yazmaktan gözaltına alınıyor ve hemen sonra da Sulh Ceza Mahkemesince haklarında duvarlara siyasi içerikli yazı yazmaktan dava açılıyordu.

Dahası var.

Bu defa da Konya'da okul bahçesinin duvarlarına siyasi içerikte yazı yazdıkları gerekçesiyle gözaltına alınıp haklarında dava açılan İ.K., B.A.ve G.Ü. adlı lise öğrencileri çıkarıldıkları Konya DGM'de 3 yıl cezaya çarptırılıyorlardı.

Ve İstanbul...

Toplumsal muhalefetin en yaygın ve o ölçüde örgütlü yapılara dönüştürüldüğü İstanbul'da yaşanan "M.Ç." olayı ise

LİSELİ DEV-GENÇ

diğerlerinden oldukça farklı bir içerik taşıyordu.

Kimdi, neydi bu diğerlerinden farklı olan?

*Bir haykırıştı o
Karanlığın bekçilerinin yüzlerine savrulan.*

*Bir ateşti o
Dolu dolu yaşanan kardeşlikler
arasından kopup gelen.*

*Bir öfkeydi o Demokratik Lise
Mücadelesinde.*

O
Ümraniye Lisesi'nde yasadışı "Dev-Sol" öğreti adına faaliyette bulunduğu ve Üsküdü Anadolu Lisesi'nin duvarlarına sloganlar yazdığı iddiasıyla yargılanan ve son duruşmasında 5 yıl ceza verilen Gazi OLGUN'du.

Gazi OLGUN DGM'deki son duruşmasında karardan önce son sözlerini şöyle ifade ediyordu:

"Demokratik Lise Mücadelesinde yer alan, anti-faşist ve anti-emperyalist biriyim. Tek suçum bu. Böyle biri olduğum için kendimden gurur duyuyorum"

Bu olaylar, ülkemiz siyasal sürecinde, 12 Eylül hukuku ve yargı sisteminin "çocuk suçları" na dönük açık yüzünün sergilenmesi bakımından önemli bir olgudur.

Çünkü bu olgu yarın toplumsal muhalefetin seyrine bağlı olarak çokça yaşanacak kaçınılmaz bir gerçek olarak önümüzde duruyor.

Ve ancak, önümüzde duran ve bir geleneğin yeniden oluşan halkaları olarak yaşayan önemli bir gerçek daha var:

Devrimci Gençlik geleneği...

20 yıllık mücadele geleneğiyle demokratik halk muhalefetinin en önünde yer alan ve ona devrimci bir içerik kazandıran Devrimci Gençlik, bugün geline aşamada, genelde halk kitlelerinin ve özelde öğrenci gençliğin ekono-mik-demokratik ve akademik taleplerini bilinçli ve örgütlü çabalara dönüştürmeye devam ediyor.

Ve tabii onun bu onurlu çabaları, karşı saflarda da karşı çabalar; işkenceler, yasaklar, gözaltılar, cezalar, tutsaklıklar ve her türden baskıları gündeme getiriyor.

Ancak bu saldırılar gelişen toplumsal muhalefetin önünü tıkayamayacaktır.

Çünkü haklı olanların, işçilerin gençlerin, halkın kazanacağı koskocaman bir dünya, koskocaman bir haykırış var.

REVİZYONİZM FARKLI ÜLKELERDE AYNI TARİHİ YAZDI: KAPİTALİZMLE UZLAŞMADA İLERİ!

Sovyetler Birliği'nde de, Çin'den daha farklı tarihsel bir aşamada bulunulmasına ve toplumsal özgünlüğe rağmen, kapitalizmden ödünç alınan ekonomik, politik vb. reçetelerin uygulanmasıyla, farklı sonuçların ortaya çıkmadığını, Gorbaçov açıklıkla tüm dünyaya ilan etmişti. Gorbaçov öncelikle Sovyet ekonomisi olmak üzere, sosyalizmin birçok konuda kendisini yenileyemediğini, emperyalizm karşısında gerçek bir alternatif güç olarak kendisini kabul ettiremediğini belirtmiştir. Ama bu doğru teşhisi yapan Gorbaçov'un, sosyalizmin sorunlarını çözmede Marksist-Leninist politikalar ortaya koymadığını görüyoruz. Gorbaçovla birlikte, Kruşçev döneminde başlayan sağcılığa daha da derinlik kazandı. Çünkü Kruşçev sadece ekonomide reformlara yönelmiş, bunu politik reformlarla tamamlayamamıştı. Ekonomik politikadaki sağcılığa "sosyalist demokrasi işletilemiyor", "kitleler sosyalizmin örgütlenişine aktif bir şekilde canla başla katılmıyor", "sisteme yabancılaşma gelişiyor" denilerek, partiden başlamak üzere siyasi reformlara başlandı. Ekonomik politikadaki sağcılığın Gorbaçov'la birlikte, iç politikadaki sağcılığa ve dış politika-da iyiden iyiye uzlaşmaya dönüşen sağcılık izledi.

Gorbaçov'un parti çizgisini daha da sağa çeken açıklık ve yeniden yapılanma politikaları, sosyalizmin ve Sovyetler Birliği'nin sorunlarını çözemiyor, çözemez. Perestroyka ve giasnost, sadece Sovyetler Birliği'nde sosyalizm dışı gelişmelerin milliyetçi eğilimlerin dışa vurmasına yol açmakla kalmadı, Sovyetler Birliği'yle organik ilişki içinde bulunan, ortak ekonomik politik mevzide yer alan sosyalist güçlere ve ülkelere de kötü örnek oldu.

Sosyalistliği tartışma konusu yapılan, baştan beri kapitalist ilişkilerle birlikte yaşamayı seçen Macaristan, kapitalist reformculuk geleneğini sürdürdü ve daha ileri gitti. Çok partililiğe geçiş hazırlıklarıyla birlikte tarihini

Perestroyka ve glasnost, sadece Sovyetler Birliği'nde sosyalizm dışı gelişmelerin, milliyetçi eğilimlerin dışa vurmasına yol açmakla kalmadı, Sovyetler Birliği'yle organik ilişki içinde bulunan, ortak ekonomik politik mevzide yer alan sosyalist güçlere ve ülkelere de kötü örnek oldu.

tersyüz etti. 1956 karşı-devrimini halk ayaklanmasına çevirdi. Macaristan Sosyalist İşçi Partisi (MSİP), Amerikan ve İngiliz emperyalizminden destek alan ve faşist Macar burjuvazisine sırtını dayamış olan İmre Nagy'ye itibarını iade etti. Belki de daha önemlisi sosyalizm tarihinde ilk kez, Macaristan'da, sosyal-demokrat olduğunu açıkça söyleyen birisi parti başkanlığına getirildi. Macaristan, burjuva parlamentosuna dönüş yolunu açarak

SOSY SORUNLAR SOSYALİ

kapitalist düzenin sınırlarına dayandı.

Polonya'da anti-sosyalist, karşı-devrimci Dayanışma, ordunun yönetimi devralmasıyla kontrol altına alındı. Ama Polonya'da partinin bu süreçte sosyalizmi ilerletmede, Dayanışma engelini aşarak başarı kazanmadığı açık olarak görülüyor. İşte tam bu noktada Gorbaçov'un rolü etkisini gösteriyor. Gorbaçov'un kapitalizmden esinlenerek gündeme getirdiği siyasi reformlar, "demokratikleşme", "özgürlük" ve "insan hakları" çağrıları, Dayanışma için kaçınılmaz bir fırsattı. Dayanışma, Gorbaçov'un gelişi ile birlikte mücadelesini adım adım yükseletti. Ve öyle bir noktaya gelindi ki, karşı-devrimci ilan edilen ve ordunun yönetime el koymasının nedeni olan Dayanışma, yönetime ortak edilmek zorunda kalındı. Partinin bunda kitleleri sosyalizme kazanarak Dayanışma'yı tecrit edememesinin önemli, hatta belirleyici bir rolü vardır. Ama Gorbaçov'un ve reformların Dayanışma'ya bir kaldıraç olduğu da tartışmasız bir gerçek. Burada büyük bir parantez açarak Polonya'da sosyalizmin nasıl bu duruma getirildiği üzerinde durmak gerekiyor.

Polonya'da parti ile kitleler arasındaki bağlar, Dayanışma'nın alternatif bir güç olarak ortaya çıktığı 1980 Ağustos işçi grevleri ve gösterileri sonucu kopmadı. Dayanışma bir sonuçtur. Jaruzelski'nin de çok açık olarak

ALİZMİN İNİN ÇÖZÜMÜ ZİMDEDİR-II

Arif SOYLU

ifade ettiği gibi "bu bağlar gücünü çok önceden yitirmişti". Proletaryanın iktidarını sürdürebilmesi, sosyalist kuruluşu tamamlayabilmesi ve kapitalist restorasyondan kendisini koruyabilmesinin temel koşulu olan, parti ile kitleler arasındaki bağlar zayıfladı. Kitlelerin partiye ve devlete karşı yabancılaşmasının ve bu bağların büyük oranda yitirilmesinin nedenleri, sosyalizmin kuruluşundaki nesnel zorluklara ve daha sonraki uygulanan yanlış politikalara kadar uzanıyor.

1981'de partinin kurumlar ve kitleler nezdinde yiprandığı ve etkisini yitirdiği noktada, ordunun yönetimi devralmasıyla başa geçen Jarulzelski de, Polonya'da sosyalizmin kuruluşunda yapılan yanlışlıkları farklı değerlendirmiyor. Sosyalizm, Polonya'da baştan bir takım yanlışlarla başlamış ve bu yanlışlarla büyüme devam etmiştir. Bunda partinin yanlış politikalarının rolü belirleyicidir. Kimse nesnel ve tarihsel koşulları sosyalist kuruluşun zorlukları içinde belirleyici olarak göremez. Parti, sosyalist inşa yolunu kendi tarihsel ve nesnel koşulları-na özgü bulacağı yerde, daha çok Sovyet modelinden etkilenmiştir. Parti ülke, işçi, devrim ve karşı-devrim (an-ti-sosyalist) dinamiklerin durumuna göre bir mücadele stratejisini hayata geçirmemiş, geçirememiştir.

SBKP'nin 1956'daki 20. Kongresiyle birlikte sosyalist dünyada, sosyalist kuruluşu geliştirmek ve tamamlamak

amacıyla, tek model olarak uygulamaya koyduğu üretici güçler teorisinin sonuçlarından Polonya fazlasıyla payını aldı. Tarihsel gelişimi, gelenekleri ve kitleleri derinden etkileyen Katolik Kilisesi ve Polonya milliyetçiliğini gözetenerek, partinin, kitlelerin ideolojik eğitime, kültür devrimine önem vermesi ve sürekli kılması gerekirken bu yapılmamıştır. Kitlelerin kilisenin ve diğer gerici ideolojilerin etkisinden kurtarılıp sosyaleştirilememesi, bunun ihmal edilmesi Polonya'daki en önemli yanıştır. Komünist Partisi'ne üyelik için ateizm koşulunun aranmaması, katolik kilisesinin aktif eleman sayısının komünist partisi militanlarından fazla oluşu ve Jarulzelski'nin kendisinin de ideolojik eğitim eksikliklerini kabul etmesi, Polonya'nın bu noktaya nasıl geldiğinin verilerini sunuyor. Kaldı ki, komünistler Polonya'da iktidarı Kızıl Ordu'nun yardımıyla aldıklarında da çok güçlü değillerdir; demokratlar, sosyalistler ve köylü partisiyle ittifak yapmışlardır. 1950'de Komünform kolektivizasyon kararı aldığıında, Polonya'nın bunu tanımaması da bu sıkıntının bir sonucudur.

Polonya'daki kitleler sağ politikalarla oyalanarak tüketim ekonomisine alıştırmışlardır. Sosyalizm onların gözünde sadece ekonomik ve sosyal refahlarının yükseltilmesi ve daha iyi yaşam koşulları olarak görülmüştür. Sosyalizmde manevi değerlerin hazzı tattilanamamıştır. Bundan dolayı, Polonya ekonomik bunalıma girdiği ve ekonomik-sosyal durumunda sarsılmalar olduğunda, kitleler, sosyalizm için özveride bulunmamışlar, emperyalizmin de bu durumu istismar edip kısırtmasıyla, tepkilerini sosyalizme zarar verecek boyutta dile getirmişlerdir. 1956 Poznan ve Aralık 1970 olayları ve en son olarak milyonlarca işçinin anti-sosyalist Dayanışma'nın peşine takılarak, doğrudan sosyalizmin kapılarına dayandığı 1980 olayları bunu gösteriyor.

Kitlesele desteğini yitirmiş olan partinin, daha önce karşı-devrimci ilan ettiği ve kitleler üzerindeki etkisini kırmak için orduyu devreye soktuğu Dayanışma, bugün

Kitlelerin partiye ve devlete karşı yabancılaşmasının ve bu bağların büyük oranda yitirilmesinin nedenleri, sosyalizmin kuruluşundaki nesnel zorluklara ve daha sonraki uygulanan yanlış politikalara kadar uzanıyor.

seçimlere giriyor, partinin meşruiyetini tartışılır hale getiriyor. Dayanışmayı ordu faktörü ile bastıramayan partinin (ki bu başarısızlıkta Gorbaçov'un da etkisi var) onunla uzlaşması ve yönetimi paylaşması, Polonya'da sosyalizmin nereye doğru yol aldığını gösteriyor.

Polonya'da Dayanışma ve arkasındaki anti-sosyalist güçler, bugün iktidarın en büyük adaydır. Nereden bakılırsa bakılsın Polonya'daki toplumsal süreç hızla sos-

Sınıf ve ulusal kurtuluş savaşlarına destek vermek sosyalist ülkelerin enternasyonalist görevi olmalıdır.

yalizm aleyhine ve Dayanışma'nın, (tabii onu destekleyen anti-sosyalist güçlerle emperyalizmin) lehine gelişiyor. Bu ise kapitalist restorasyon isteyenlerin ve emperyalistlerin arayıp da bulamadıkları bir fırsat yaratıyor.

Geçmişte karşı-devrimin ve kapitalist restorasyonun eşğine kadar gelen Macaristan ve Çekoslovakya, esas olarak Kızıl Ordu'nun desteğiyle bunu savuşturabilmiştir. Sosyalizmin iç dinamiklerinin hızla aşındırıldığı ve Gorbaçov'un politikaları sonucu kapitalist restorasyon tehlikesinin başgösterdiği Polonya'da, ordu dahil tüm sosyalist güçler bir tercihle karşı karşıya kaldılar: Ya seçimler yoluyla Dayanışma'nın adım adım iktidarını izlemek ve teslim olmak, ya da kaçınılmaz olarak sosyalist bir alternatifi hızla örgütlemek ve bugünkü gidişatın önüne set çekmek... Bugün birincisi gerçekleşmiş gözüküyor. Dayanışma hükümet kuracak kadar insiyatif sahibi oldu ve iktidardaki yerini bundan sonra daha da sağlamlaştırmaya çalışacaktır. Bugün iktidara Komünist Parti, hükümete Dayanışma hakim. İktidar mücadelesi şimdilik barışçıl yöntemlerle sürüyor. Dayanışma ağırlığını koydukça iktidar mücadelesi daha değişik biçimler alabilecektir.

Benzer gelişmeler 1956 karşı-devrimci ayaklanması yaşamış olan Macaristan için de geçerlidir. Biz Marksist-Leninistler dikkatlerimizi sosyalizmin sorunlarının ağırlığı nedeniyle, en çok bu ülkeler üzerinde yoğunlaştırmalıyız. Polonya ve Macaristan, sosyalizmin manevi değerlerinin yıpranması ve kitleler üzerindeki etkisini yitirmesinin sonucu olarak, nasıl bir sürece girildiğinin zengin dersleriyle doludur. Sosyalist bir ülkede kapitalist ilişkilerin gelişmesi ve sosyalizmi tehdit eder hale gelmesi nasıl gerçekleşebilir, bu deneyler ciddi olarak incelendiğinde, Marksist-Leninistlerin çıkaracağı bir çok ders vardır.

Sosyalist dünyanın iki büyük partisine musallat olan

sağ ekonomist çizgilerden, sol politikalarından; bölünme ve çatışmalardan en çok, devrimler ve özgürlük savaşı veren halklar etkilendi. Bu sapmalardan dolayı enternasyonal birlik ve dayanışma zedelendi. Sosyalist güçler, Marksist-Leninist bir tavırla halkların özgürlük mücadelesinde de görevlerini yerine getirmede, getiremedi. Halkların kurtuluş savaşlarına verilen destek, daha çok faydacı bir anlayışla gelişti. Çok yerde halklar emperyalizme karşı mücadelelerinde yalnız bırakıldı. Küba Devrimi bu duyarsızlığın belki de ilk örneklerindendir. Bir dönem Sovyetler Birliği, Vietnam Devrimi'ne verdiği yardımı da azaltmış ve kesmişti. Bu tür yanlışların sonuçlarını, yaşadıkları deneylerle çarpıcı olarak aktaran Nikaragua Devrimi'nin önderlerinden

Tomas Borge'nin şu sözlerinde de görüyoruz: "Sovyetler ve Sovyet devrimciler Nikaragua'da bir devrim olabileceğine inanmamışlardır ki, bize nasıl yardım edeceklerdi?"

Bu sözler sosyalist güçlerin devrim ve enternasyonalizm konusundaki duyarsızlıklarını da gösteriyor.

Diğer yandan "sosyal emperyalizm" teorisini "üç dünya teorisi" ile sistematikleştiren ÇKP, çok yerde devrimler ve halk savaşları karşısında emperyalizmle aynı safta yer aldı. Enternasyonal görevlerini yerine getiremedi.

Günümüzde yeni bir sürece girildi. ÇKP ve SBKP'nin politikalarında önemli değişimler ortaya çıktı. Gorbaçov ile birlikte nükleer silahlar tehlikesi öylesine abartıldı ve fobi haline getirildi, barış politikası her çelişkinin önüne öylesine geçirildi ki, devrimler ve özgürlük savaşları iyice gölgede kaldı. Zaten bütün politika dünyada "barış"ı koruma çelişkisi etrafında toplandığında, ister istemez devrimler ve özgürlük savaşlarından vazgeçilmek zorunda kalınacaktı. Gelişmeler bundan farklı olmamıştır. Dünyanın proletarya devrimlerine gebe çatışma noktaları, barış politikasının kurbanı yapıyor.

Gorbaçov'un Küba gezisi sırasındaki ve daha önceki açıklamaları Latin Amerika (özellikle El Salvador) devrimini olumsuz olarak etkilemiştir. Gorbaçov halkları, devrim yapmaya değil, devrimlerden vazgeçmeye çağırıyor. Düzeni yıkmak değil, düzenin bir unsuru olmak öneriliyor. Bunlar, kendi ülke içi ekonomik-politik sorunlarını çözmek için başvurulan taktikler olamaz. Devrimleri durdurmaya çalışan politikalar, ezilen halkların mücadelesinde stratejik tahribatlar yapıyor. Bunlar Sovyetler Birliği'nin özel olarak "devlet çıkarları"nı korusa bile!

Nükleer bir savaşı ne pahasına olursa olsun önleme kaygısı, başta Sovyetler Birliği olmak üzere hemen tüm sosyalist ülkeleri emperyalizmle uzlaşmaya götürdü.

Kapitalist yöntemlerden ve unsurlardan medet ummak, ekonomi ve politikayı sosyalizm aleyhine liberal-

leştirmek bunu tamamlıyor. Gorbaçov, emperyalistleri bile şaşkına çeviren politik kararlar alıyor. Emperyalist kampla sosyalist kamp arasındaki temel sınıfsal farkı kaldırıyor, dünya ekonomik zinciri yaratma çağrısı yapıyor. Ekim Devrimi'nden başlayarak devrimlerle parçalanmış emperyalist zinciri onarmak için sosyalist dünyadan el uzatıyor. Çağa damgasını vuran, kapitalizmle sosyalizm arasında ve sosyalizm lehine çözölen çelişkiyi bir kenara bırakıyor. Emperyalizmin 7 devinin zirvesine gönderdiği mektupta, sosyalist dünyanın kapılarını emperyalizme sonuna kadar açarak "büyük bir pazar"

Gorbaçov, emperyalistleri hile şaşkına çeviren politik kararlar alıyor. Emperyalist kampla sosyalist kamp arasındaki temel sınıfsal farkı kaldırıyor. Ekim Devrimi'nden başlayarak devrimlerle parçalanmış emperyalist zinciri onarmak için sosyalist dünyadan el uzatıyor.

olduklarını ilan ediyor. Gorbaçov'un ard arda yaptığı çağrılar, ezilen halkları ve sosyalist güçleri şaşırtıyor. Sosyalizmle kapitalizmin literatürünü kapitalizm lehine değiştiriyor, kavramlarla kafa bulanıklığı yaratıyor. Soldan, burjuva ideolojisine bugün daha güçlü bir destek bulunamazdı doğrusu!

Çin de aynı rotada ilerliyor, barış politikasında SBKP'ye yaklaşıyor. Ve Sovyetler Birliği ile Marksist-Leninist politikalarda değil, burjuva reformlarda birleşiyor.

GORBAÇOV VE DENG MARKSİST-LENİNİST POLİTİKALARDA DEĞİL BURJUVA ÇÖZÜMLERE BAŞVURMADA BULUŞTULAR

Her şey bir yana, sosyalist dünyada düşman kardeşliğin sona erdiği bir sürece giriliyor. Kalkış noktaları ve gelişme süreçleri farklı da olsa, belli bir aşamada birbirlerine en ağır suçlamaları yaparak tüm ilişkilerini koparsalar da, Çin'in üretici güçler teorisine dönüşüyle birlikte uygulamaya koyduğu ekonomik reformlar ve sosyalizme yamadığı burjuva reçeteler, Sovyetler Birliği ve Çin Halk Cumhuriyeti'ni birbirine yaklaştırdı. Şimdi geçmişe sünger çekiliyor. ÇKP, her bildirisinin ve açıklamasının başına koyduğu "revizyonizm", "sosyal emperyalizm" kavramlarını kullanmamaya başladı. Sovyetler Birliği'ni halkların baş düşmanı ve ABD Emperyalizmi'nden daha tehlikeli ve hegemonyacı ilan eden "Üç Dünya Teorisi"nden vazgeçildi. ÇKP'nin ve şabloncularının Marksizm-Leninizme katkı olarak gösterdikleri "Üç Dünya Teorisi"ni ÇKP'nin gürültüsüzce bir kenara ittiği görülüyor. Bu stratejinin terki ekonomik politikayı da, dış politikayı da doğrudan etkiledi ve değiştirdi.

İçte burjuva reformlarla sosyalizme yol açma politikaları, dışta da uzlaşmacı politikaları gerektiriyor. ÇKP ba-

rış politikalarını öne çıkarmada son gelişmelerle birlikte SBKP'den hiç de geri kalmadığını gösterdi. Böyle giderse ÇKP de, SBKP 20. Kongre kararlarıyla ortaya atılan ve Gorbaçov'la birlikte şampiyonluğu yapılan "barış" ve "barış içinde bir arada yaşama" politikalarının havarilerinden olmaya aday gözüküyor. Bugün ÇKP ve SBKP'nin birbirine karşılıklı jestler yapmaları boşuna değildir. Aynı yolun yolcuları olmaları bunu gerektiriyor. Onlar liberal anlayışları ve reçeteleri sosyalizme yama- ma çabasında birleştiler. Onlar Marksist-Leninist politikalarla sınıfsız topluma doğru yürüyüşü sürdürmüyorlar. Gözleri gelecekte değil, geriye bakıyorlar ve geçmişin kapitalist ilişkilerinden kopamıyorlar.

Gorbaçov, Çin'deki reformlara övgüde kusur etmiyor. "Çin Halk Cumhuriyeti'nde ekonomik mekanizma- da ve politik sistemde gerçekleştirilmekte olan reformlar bizim için büyük bir ilgi kaynağıdır" deyişleri, Çin reformlarını örnek bir deney olarak önlerine koyduklarını gösteriyor.

ÇKP'nin sosyal emperyalizm ve "Üç Dünya Teorisi"nden vazgeçmiş bir tutuma girmesi; sosyalist ülkeler ve güçler açısından kuşkusuz olumlu bir değişim. Sosyalist ülkeler ve güçler arasında birliği ve emperyalizme karşı asgari düzeyde de olsa birlikte hareket etmeyi balatalayan engellerin kaynağı bu teorilerdir. Sosyalist dünyayı iki düşman kampa bu teoriler böldü. Sosyalist sistemin saygınlığının yitirilmesinde, dünya halklarının sosyalizm özlemlerinin bulanıklaştırılmasında bu teorilerin katkısı unutulacak gibi değildir. Bu, milliyetçi, sosyalizmi zayıflatan, emperyalizm ve gerici güçlere sosyalist dünya içerisinde güç veren teorilerin, geçmişin kötü anıları olarak kalma sürecine girmesi, sosyalist güçler

Bugün ÇKP ve SBKP'nin birbirine karşılıklı jestler yapmaları boşuna değildir. Aynı yolun yolcuları olmaları bunu gerektiriyor. Onlar liberal anlayışları ve reçeteleri sosyalizme yamama çabasında birleştiler.

arasındaki birliğin önündeki bir engelin daha kalkması anlamına geliyor. Sosyalist dünyada parçalanmışlıkların giderilmesine doğru atılan adımlar, esen barış rüzgarları tüm Marksist-Leninistler için her şeye rağmen sevindiricidir. Ama bu yaklaşmanın Marksist-Leninist ilkeler temelinde, sosyalizmin ilerletilmesi ve halklara moral kaynağı olacak biçimde gerçekleşmesi, bizce esas olması gerektirir. Biz Marksist-Leninistler isterdik ki, sosyalist güçler arasındaki düşmanlıkların sona ermesinde, Marksist-Leninist politikalar yönlendirici olsun. Birliğe doğru atılan adımlar, halkların özgürlük savaşlarına ve tüm sosyalist dünyaya çok daha büyük ve kalıcı, moral ve coşku kaynağı olsun.

İFLAS EDEN MARKSİZM-LENİNİZM DEĞİL, KAPİTALİZMİ SOSYALİZME YAMAMA ÇABALARIDIR!

Bugün emperyalist-kapitalist sistemin çöküşüyle birlikte çıkarları yok olacak olanlar hep bir ağızdan haykırıyorlar: "Sosyalizm bunalımda!.. Marksizm iflas etti!.. " Bunlar yüzeydeki olgulardan hareket eden, derinde yatan gerçeği, sosyalizmin, kapitalizmin zorunlu alternatifi olduğunu görmek istemeyenlerin çığırtkanlıklarıdır. Aslında burjuvazinin dört elle sarıldığı ve sosyalizme karşı kullandığı sosyalizmin hataları ve zaafı, yanlış politikaların sonuçları olarak, Marksizm-Leninizm teorisine hiç bir şekilde mal edilemez.

Sosyalizmin manevi değerleri tüm halk kitlelerinin bilincine çıkarılmadığı, insanlar yeni bir ahlak ve kültürel yaşam tarzıyla yenilenmediği sürece; sosyalizm geriye bakmadan, emin adımlarla sınıfsız topluma doğru ilerleyemez. Ve kapitalizmi alt edemez.

İflas eden SBKP 20. Kongresi'yle, Kruşçev'le başlayıp Gorbaçov'la birlikte uç noktalara varırılan sağ-ekonomist-reformist politikalarıdır.

Her şeyi barış politikasına indirgeyip barışı sınıfsallıktan yalıtarak, burjuva hümanizmi anlayışıyla sistemleştirme politikasıdır. Bu reformist-sağ politikaları hayatın kendisi, gerçekleşen devrimler ve özgürlük savaşları reddetmişlerdir. Yaşanılan tarihi süreçte gerçekleşen, Lenin'in evrensel geçerliliği olan devlet ve devrim tezlerinin doğrulanması olmuştur.

Barış içinde bir arada yarış ve üretici güçler teorisi ile hareket edilerek, sosyalizmin kapitalizme üstünlüğünü gösteren sadece üretici güçlerin özgürleşmesi ve sınırsız gelişme olanakları bulması değildir. Bu, tek başına sosyalizmi tanımlamada yeterli olamaz. Sosyalizmin manevi değerleri tüm halk kitlelerinin bilincine çıkarılmadığı, insanlar yeni bir ahlak ve kültürel yaşam tarzıyla yenilenmediği sürece; sosyalizm geriye bakmadan, emin adımlarla sınıfsız topluma doğru ilerleyemez. Ve kapitalizmi alt edemez. Sosyalizmin gerçek tanımı manevi unsurlar olmadan yapılamaz. Hele devrimlerin çoğunlukla, emperyalizmin krizinin ve çelişkilerinin en zayıf olduğu, yaygın küçük üretime sahip geri "ülkelerde gerçekleştirilmiş olması, sosyalizmin manevi değerlerinin sosyalist köttür ve ahlakın, sosyalizmin başarısı için önemini daha da artırıyor. Sosyalizmin manevi değerlerindeki gelişmeye bağlı olarak üretici güçlerin gelişmesi, başka deyişle politikanın ve üretim ilişkilerinin ekonomiye ve üretici güçlere yön vermesi, sosyalizmin kapitalizme üstünlüğünü açığa çıkarması için zorunluluk olmaktadır.

ÇÖZÜM 36

Sosyalizmin kuruluşunda, insanların dönüştürülmesinde kendiliğindenciliğe yer yoktur. Sosyalizm, iradi, bilinçli ve politik müdahalelerle, kültür devriminin sürekliliğiyle, bölüşümü ve mülkiyet ilişkilerini sosyalistleştirerek ilerleyen, üretim güçlerini dönüştüren bir geçiş toplumdur. Sömürücü sınıflardan temelden farklıdır. Altyapı-üstyapının, ekonomi-politikanın, üretici güçler-üretim ilişkilerinin karşılıklı bağımlılıkları çerçevesinde ve ikincilerin yönlendiriciliğinde, farklı bir toplumsal örgütlenmedir. Ama sadece maddi koşulların ve üretici güçlerin değişmesiyle insanlar sosyalistleşmiyor. Kapitalizmden miras kalan gerici, bireyci düşünceler ile alışkanlıklar bir anda yok olmuyor. Bugün manevi değerlerdeki zedelenme ve ideolojik-politik saflığın bozulması, Marksizm-Leninizmden sapma sonucunda üretici güçlerin özgür gelişiminin de bir yerde tıkanacağını çok açık ortaya koyuyor. Sovyetler Birliği'nin ve Çin'in durumu bunun tipik örnekleridir. Kapitalizmle, kapitalist değerler çerçevesinde yarışa kalkışmak, sosyalizmi başarıya götürmeyeceği gibi sosyalizmin dünya halkları nezdindeki saygınlığına da gölge düşürmekten başka bir sonuç vermeyecektir. Bugün özgürlük için emperyalizme karşı kurtuluş savaşı yürüten halklar, neden sosyalizme yönelmek gerektiğini sorgulamak durumuyla karşı karşıyadırlar. Nikaragua'da sosyalizme karşı "İsveç Sosyalizmi"nin model olarak tartışılmasını biraz da bu gelişmelerde aramak gerekiyor, Sandinistler içinde "İsveç Sosyalizmi"ne gösterilen ilgi ve "karma ekonomi", "çok partili demokratik sosyalizm" tartışmaları Nikaragua'nın sosyalist yolda ilerleyip ilerlemediğini tartışılır duruma getiriyor. Bir yerde Sandinistlere de hak vermek gerekiyor! Gorbaçov'un emperyalizme ortak sistem kurma çağrısı yaptığı bir dönemde, Nikaragualı devrimcilerin Sovyetler Birliği ya da diğerlerini örnek almalarını beklemek saflık olur. Nikaragua'da devrim yalpalıyorsa burada sosyalist dünyadaki olumsuz gelişmelerin rolü büyüktür.

Manevi değerlerdeki üstünlüğü gerçekleştirmeden, sosyalizmin ekonomide, sanayide, tarımda, kısaca üretici güçlerin gelişiminde, kapitalizme üstünlük sağlaması ütopyadan başka bir şey olamaz. Sağladığı başarı ancak geçici olur ve şimdilerde yaşandığı gibi kitleleri hayal kırıklığına uğratar.

Barış içinde yarış politikasının iflas ettiğini Gorbaçov, Sovyet ekonomisini eleştirirken ortaya koyuyor. Yalnız burada Gorbaçov daha hızlı bir "barış içinde yarış" politikasının şampiyonluğuna soyunmak gerektiği sonucuna varıyor. "Barış içinde yarış", "barış içinde bir arada yaşam", "barışçıl geçiş" üzerinde yükselen ve emperyalizmle uzlaşarak mevcut statüleri koruma anlamına gelen bu politikalar, emperyalizm karşısında sosyalizmin savunmaya geçtiğini ifade ediyordu. Bu politikalar, devrimlerin, özgürlük savaşlarının geliştiği ve yaygınlaştığı bir sürece ters düşüyordu. Bu politik çizgi Gorbaçov'la birlikte daha geri çekildi, mevzi terketme politikasına dönüştürüldü.

"Emperyalizmle sosyalizm arasında uzlaşmaz Çelişki

yoktur" diyerek Gorbacov, bütün çelişkileri, emperyalizmle sosyalizmin (Sovyetler Birliği!) arasındaki çelişki- de odaklaştıran Kruşçev'in politik tespitlerinin bile çok gerisinde kalıyor. Macaristan ve Polonya'daki gelişme- er karşısında duyarsızlık, emperyalizm karşısında gerile- meyi, mevzi kaybetmeyi kabullenme politikasını ifade ediyor.

Bugün Çin'de iflas eden; halk komünleriyle, kültür devrimiyle ilerleyen ve kitleleri sosyalizmin örgütlenişine aktif olarak katan, kitlelere kolektif sosyalist bilinç ve- ren sosyalizmin inşa süreci ve uygulanan politikalar de- ğildir. İflas eden emperyalizmle birlikte devrimlere karşı aynı cephede buluşan ve sınıfsallıkla en küçük bir ilgisi olmayan milliyetçi "üç dünya teorisi" ve Sovyetler Birli- ği'ni düşman ilan eden "sosyal emperyalizm" teorisidir.

İflas eden; Deng yönetimi altındaki ÇKP'nin, bireysel zenginleşmeyi kolektif zenginleşmenin önüne koyan "piyasa sosyalizmi", sosyalist kazanımları ve değerleri aşındıracak şekilde, burjuva reformları sosyalizme uy- durmaya çalışan reformist politikalar. İflas eden kül- tür devriminin Markstem-Leninizm yaptığı katkıları yâd- sıyan ÇKP'nin sağ politikalarıdır.

İflas eden, Macaristan Sosyalist İşçi Partisi, (MSİP) nin daha baştan piyasa ekonomisiyle birlikte yaşamayı kabullenmesi ve bunu kapitalizmden devşirdiği reform- larla giderek genişletme politikalarıdır. Geldiği nokta sil taştan yaparak, çok partililiği benimseyip burjuva parla- mentarizmine dönüşün yolunu açmasıdır. Macaristan, kapitalizmi geliştirdikten sonra sosyalizme geçilebilece- ğinin, üretici güçler gelişmeden sosyalizmin kurulama- yacağının teorisini yapıyor... Menşevizme, Kautskisizme dönüyor. Ekim Devrimi ve Lenin'in iflas ettirdiği "önce kapitalizm sonra sosyalizm, kültürel-ekonomik ola- rak geri ülkelerde sosyalizm kurulamaz" teorilerine dönüyor. İflas eden bu anlamda Marksizm-Leninizm yolunda yürüyüş değil, Kautskisizme dönüş, iktidarı burjuvaziye geri verme ve onunla paylaşma anlayışı- dır.

Bugün yaşanan olaylara bakarak, tartışılan ya da yo- ğun sorunları bulunan sosyalist ülkelerin belirledikleri reform politikalarından şu sonucu çıkarabiliriz: 1956 sonrası Sovyetler Birliği, 1976 sonrası Çin, çok daha önce Macaristan ve Polonya gibi ülkelerde, Marksist-Le- ninist politikalar burjuva anlamda reformlarla yozlaştırıl- mıştır. Bu politikalar emperyalizm karşısında adım adım geri çekilme, savunma ve giderek tek tek kendi devlet çıkarlarını koruma mevzisine doğru bir gerilemeyle bu- ğüne kadar getirildi. Ama bu sapmalar iflas etmişti. Gor- bacov ve Deng ile diğerlerinin, buradan Marksizm-Leni- tizme yönelecekleri yerde, çözüm olarak çok daha ge- ri mevzilere çekilmeyi ifade eden reformlarla, sosyaliz- mi ilerletme politikaları da günümüzde iflas etmiştir. Marksizm-Leninizm ise gerçekte tek seçenek olarak varlığını hala koruyor. Bugün sorun Marksizm-Leniniz- mi benimseyen bir önderlik sorunudur. Sağ ekonomist politikaların terk edilmesi, Marksist-Leninist çizginin pro- letarya partilerinde egemen kılınması sorunudur.

GERİ KAPİTALİST ÜLKE KOŞULLARI SOSYA- LİZMİN KURULUŞUNA ENGEL DEĞİLDİR

Devrim, geri kapitalist, yarı-sömürge, yeni-sömürge ülkelerde kapıyı çaldığında iktidarı almak mı almamak mı gerekiyordu tartışmasına, bunun avantaj ve dezavan- tajlarına; tek ülkede sosyalizm sorununa açıklık getir- mek için Marks ve Lenin'de devrim tezlerinin gelişimini genel hatlarıyla da olsa ele almak gerekiyor.

Kapitalizmin rekabetçi döneminde ortaya çıkan çeliş- kilerden hareketle, Marks ve Engels, devrimin, kapitaliz- min genel bunalıma girmesiyle ileri bir kapitalist ülke- den başlayarak, kıtasal bir karakter kazanacağı görüşü üzerinde durdular. Kapitalizmin ekonomik, politik, sos- yal ve sınıfsal çelişkileri buralarda keskinleşiyordu. Dev- rim fırtınası kapitalist ülkelerde esiyordu. 1848 devrimle- rinden de, 1871 Paris Komünü'nden de bu sonucu beklediler. Bu teori kapitalizmin "eşitsiz gelişim yasası"- nın henüz keşfedilememesinin sonucudur. Marks ve Engels bu hatalarını görüp devrim odağının Doğu'ya, Rusya'ya kaydığını 1880'lerde belirlediler. Ancak henüz tek ülkede devrim tezine ulaşamamışlardı.

Marks-Engels'in teorisine körü körüne bağlı kalarak, üretici güçlerin en fazla gelişmiş olduğu ülkelerde dev- rim beklentisine girenler, devrimci insiyatfin giderek ar- tan rolünü küçümseyip determinizmi abartanlar, kapita- lizmin tekeli aşamasında devrimin rotasının giderek emperyalizmin çelişkilerinin en yoğun yaşandığı, geri, emperyalizme bağımlı ülkelere kaydığını göremediler. Marks'ın ve Engels'in Manifesto'da ve daha sonra Rus- ya için söylediklerini göz önüne almadılar.(15) Onlar üretici güçler teorisinin şampiyonluğunu yaptılar. Geri

Gorbacov ve Deng ile diğerlerinin, buradan Marksizm-Leninizme yönelecekleri yerde, çözüm olarak çok daha geri mevzilere çekilmeyi ifade eden reformlarla, sosyalizmi ilerletme politikaları da günümüzde iflas etmiştir.

ülkelerde burjuva demokratik devrime burjuvazi öncü- lük edecekti -ve kapitalizm koşullarında üretici güçler belli bir düzeye eriştikten sonra sosyalizme geçişin ko- şulları olgunlaşacaktı. Bu teoriye dört elle sarılanlar bü- tün ülkelerin Kautskycileriydi. Bunlar pratik bir sorun ha- line gelen proletarya devrimini belirsiz bir geleceğe erte- liyorlardı. Oysa çağımızda burjuvazi ilerici misyonunu yi- tirmiş, gericileşmişti ve burjuva devrimine de proletarya öncülük edecekti. Demokratik devrimle sosyalist dev- rim arasında bir Çin Şeddi yoktu. Demokratik devrimi köylülerle birlikte gerçekleştirecek olan proletarya, bu aşamada durmaksızın kesintisiz bir şekilde sosyalist devrime yönelecekti.

Emperyalizm ve yerel işbirlikçilerinin alaşağı edilmesi devrimci mücadelenin rimi kaçınılmaz sonucudur.

Lenin, Marks ve Engels'ten farklı olarak, kapitalizmin emperyalizm aşamasında ortaya çıkan ve sosyalizme geçit veren çelişkilerden hareketle, devrimin üretici güçlerin en çok gelişmiş olduğu ülkelerde değil, kapitalizmin krizinin en yoğun olduğu ve buna bağlı olarak çelişkilerinin en fazla derinleştiği ("zayıf halka"larda) ülkelerde gerçekleşeceği sonucuna vardı. Bunu kapitalizmin emperyalizm aşamasında iyice belirginlik kazanan "eşitsiz gelişim yasasıyla açıkladı. Lenin'in devrim teorisinde determinist yön değil voluntarist yön ağır basar. Çünkü emperyalizm tek tek ekonomik yapıları dağıtmış, bütün ülkeleri bir zincirin halkaları gibi birbirine bağlamış, bir dünya ekonomisi yaratmıştı. Devrim için gerekli olan koşullar, emperyalist kapitalist zincirin tümünde, üretici güçlerin geldiği düzey itibarıyla ve genel bunalıma girmesi nedeniyle olgunlaşmıştı. Ve devrimin rotası bu krizin en fazla derinleştiği geri ülkelere kaymıştı.

Lenin'in ortaya koyduğu gibi devrim emperyalist çelişkilerin, emperyalist savaşla birlikte en çok keskinleştiği ve krizi en fazla derinleştirdiği ve iradi yanın ağır bastığı, tabii ki devrimci proletaryanın bilinç ve örgüt düzeyinin en ileri olduğu Rusya'da gerçekleşti. Rusya, devrimin gerçekleştiği dönemde geri kapitalist, feodal-emperyalist bir ülkeydi. Emperyalizm aşamasında sınıf mücadelesinin pratik dayatması, Rusya gibi, diğerlerine göre ekonomik ve kültürel bakımdan geri bir ülkede devrimi gündeme getirirken, sosyalizmin inşasında da uzunca, çok sancılı, karmaşık ve çelişkili bir süreç ortaya çıktı.

Lenin Ekim Devrimi'nden sonra, Avrupa'da, özellikle Almanya'da patlak verecek bir proletarya devrimi gerçeğini göz önünde tuttu. Emperyalist paylaşım savaşı Avrupa'da krizi derinleştirmişti. Lenin Avrupa'da gerçekleşecek bir devrimin Sovyet iktidarının yaşaması ve sos-

yalizmin kuruluşu için önemli bir destek olacağını kabul ediyordu. Ama Avrupa'daki devrimci ayaklanmaların, Macaristan'da ve Almanya'da olduğu gibi iktidarı belli bir süre elde tutmaya kadar varsa da, sonuçta yenilmesi ve kapitalizmin giderek istikrar kazanmaya başlamasıyla, tek ülkede, Sovyetler Birliği'nde sosyalizmin kuruluşu, Marksist-Leninistler için her şeyin önüne geçti.

Bu noktadan sonra Stalin'in yönetimiyle birlikte, Sovyetler Birliği ve Sovyetler Birliği Komünist Partisi'n-de tartışmalar tek ülkede sosyalizmin kurulup kurulamayacağı, yaşatılıp yasaklamayacağı noktasına kaydı. Devrimin üretici güçlerin en gelişkin olduğu kapitalist bir ülkede başlayacağı ve en azından Kıta Avrupası'na yayılacağı, devrimin dünya devrimi olarak gerçekleşeceği, (Marks ve Engels dönemi) tezlerine sarılan-

lar, geri bir ülkede proletarya devriminin gerçekleşemeyeceğini, gerçekleşse de Batı'ya sıçratılmadan, Batı'daki proletarya iktidarlarından destek almadan iktidarın elde tutulamayacağını, devrimin yozlaşp gideceğini savunuyorlardı. Troçki'nin başını çektiği bu dünya devrimi ve sürekli devrim teorilerinin savunucuları, şimdi de geri kapitalist bir ülkede proletarya iktidarı olsa da, uzun süre elde tutamayacağını, sosyalizmi kurup yaşatamayacağını iddia ediyorlardı. Sonuçta o süreçte Sovyet Birliği'nde Stalin'in etrafında toplanan Leninist çekirdek- le, Troçkistler vd.leri arasındaki mücadele, tek ülkede sosyalizmin kurulup kurulamayacağı üzerinde yoğunlaştı. Bugün sosyalizmin sorunları karşısında ideallerinin gerçekleşmediğini gören, hayal kırıklığına uğrayan tüm küçük burjuva sosyalistleri, Troçkist tezlere sarıldılar. Üretici güçler teorisini ve dünya devrimini savunmaya başladılar.

Bu tartışmalarda çoğu kez, sosyalizm adı altında, bugünkü sosyalist ülkelerde, sınıfsız, bir toplum olan komünizmin özelliklerini aradılar ve bulamayınca, kendi teorilerinin gerçekleştiğini sandılar.

Marks ve Engels'in sosyalizmin kuruluşunu ve sınıfsız topluma gidiş sürecini, daha sancısız ve daha kısa bir süreç olarak görmeleri, doğrudan onların esas olarak üretici güçlerin en ileri olduğu ülkelerde devrim beklentileri içinde olmalarının sonucudur. Ama toplumsal pratik böyle gelişmedi ve devrim geri ülkelerde gerçekleşti. İşte Ekim Devrimi'nden sonra gerçekleşen hemen tüm devrimlerin, (Demokratik Almanya ve bir yere kadar Çekoslovakya bunun dışında) emperyalizmin boyunduruğu altındaki feodal, yarı-feodal, küçük burjuvazinin nüfusun çoğunluğunu teşkil ettiği ve kapitalizmin geri olduğu ülkelerde gerçekleşmiş olması, sosyalizmin nesnel ve tarihsel zorunluluğu olarak kavranmalıdır. Le-

nin'in deyişi bu nesnel tarihsel gerçeği ifade ediyor: Bir ülke ne kadar geri olursa, kapitalizmden sosyalizme geçiş o kadar güç olur". Güçlükleri iyi bilen Lenin, geri kapitalist Rusya'da, iktidarı almak için hiç tereddüt etmedi. Çünkü üretici güçlerin gelişmesini beklemek yerine proletarya iktidarının sağladığı avantajlarla, daha kısa sürede sosyalizmin kurulacağını, üretici güçlerin hızlı geliştirilebileceğini söyledi. Teorisini bunun üzerine kurdu.

Bugün her kim geri, yeni-sömürge, sömürge ülkelerle proletaryanın (partisinin) iktidarı almaması, bekleme gerektğini söylerse, Leninizmi ve Leninist devrim anlayışını reddetmek ve yüzyıllık klasik reformist-determinist çizgiye dönüşü savunmak durumundadır. Çünkü çağımızda tüm devrimlerin esas sorunu iktidar sorunu-dur.

SOSYALİZMİN İNŞASI DÜZ BİR HAT İZLEMEZİ

Sosyalizm, işçi ve emekçi sınıflara, ezilen halklara hiçbir zaman bir anda oluşacak bir dünya cenneti vaat etmedi. Sadece, onları kendi güçleriyle iktidarı ele geçirdikten sonra, sınıfsız topluma (komünizme) gidişin yoluna soktu.

İşçi ve emekçi sınıfların, yeni bir toplum kurma savaşını kendileriyle birlikte tüm insanlığı kurtarma mücadele-si sömürsüz ve sınıfsız bir toplum yaratma yolunda iş-leri hiç de kolay değildir. Tarihsel, nesnel zorunluluklar ve zorluklar, işçi sınıfına ve öncüsüne (parti örgütüne) çok ağır görevler yüklüyor.

Küçük üretimin nüfusun çoğunluğuna sahip olduğu geri kapitalist, yarı-feodal, feodal ülkelerde, devrimden sonra sosyalizmin örgütleniş sürecinde karşılaşılan sorunların ve güçlüklerin iki kat ağır olması nedeniyle; sosyalizmi kurma sürecinin hiç de Marks ve Engels'in devrim bekledikleri ve üretici güçlerin en fazla geliştiği kapitalist ülkelerde öngörüldüğü gibi olmayacağını gösterdi. Sosyalist devrimlerle birlikte, Marksist-Leninistler, sosyalist inşanın örgütlenmesini hemen kolaylaştırıveren gelişmiş kapitalist sanayi ülkeleri devalmadılar. Çinli Marksist-Leninistler ise, daha zoru, 600 milyon köylü ile sosyalizmin inşasını gerçekleştirmek zorundaydılar. Bir önceki toplumsal düzenden kalan tarihsel gerilikler (altyapı ve üstyapıdaki), miras kalan zorluklar, bununla birlikte gelen sınıfsal çelişkilerin farklı boyutlardaki varlığı sınıf mücadelesinin sosyalizmde de farklı biçimlerde receği gerçeğini ortaya koyuyordu. Tam bu noktada tarihsel olarak mahkum edilmiş an Bernstein-Menşevik görüşler yeniden ve yeni-in, burjuva sosyal demokratlarından reformist-revizyonistlere kadar geniş bir kesimce piyasaya sürülmekte-tir. "Rusya'da Menşevikler haklı çıktı, 1917 Ekim'inde Bolşevikler iktidarı almamalı, burjuvaziye bırakmalı, kapitalizmin ve işçi sınıfının gelişmesini bekleliydi"; Çin'deki devrim Marksizme-Leninizme uymuyordu" vb. görüşlerle tüm yeni reformcular sosyal evrimciliğe sanıldılar. Oysa proletaryanın devrime gebe tüm ülkelerdeki

başat sorunu iktidar sorunuudur. Devrimle birlikte, mevcut devlet cihazını yıkarak kurduğu proletarya devleti aracılığıyla, kitleleri harekete geçirerek ve ideolojik olarak devrimi kitlelere dayandırarak sosyalizmi örgütlemek olanaklıdır. Bu görüş Sovyetler Birliği'nde, Çin'de, Küba'da vb.sosyalist ülkelerde somut koşulların somut tahlilinden hareketle, devrim momenti yakalanarak başarılmıştır. Dolayısıyla devrim öncesi ülkenin tarihsel geriliği, gelişmişlik düzeyi, üretici güçlerin gelişme düzeyinin düşüklüğü, etkisi olsa da devrim sonrası, proletarya iktidarının başarısızlıklarının, sosyalizmin Marksist-Leninist temelde kavranamamasının nedeni olarak gösterilemez. Aksi halde bu, sosyalizmi kurma görevini belirsiz bir geleceğe ertelemek demektir ki, bu da pratik bir aciliyet kazanmış devrimden kaçma anlayışıdır. Önderlik eden iktidardaki proletarya partisi bir sapma içinde değilse, proletaryanın gerçekten örgütlü gücüyle, tarihsel gerilik, halk ile parti arasında uçurumlar açacak kadar güçlü bir neden olamaz. Aksi halde salt şeker kamışı üretimine dayanan ekonomisiyle Küba sosyalizme geçemez, parti ve önderlik halkla kaynaşamazdı.

Önderlik eden iktidardaki proletarya partisi bir sapma içinde değilse, proletaryanın gerçekten örgütlü gücüyle, tarihsel gerilik, halk ile parti arasında uçurumlar açacak kadar güçlü bir neden olamaz.

Devrim olduğunda çok cılız bir işçi sınıfına sahip Kore de, Arnavutluk da sosyalizm yoluna giremezdi.

Moğolistan'da hiç işçi yok, makina yok diye Moğolistan'da sosyalizme geçilemeyecek miydi? Henüz kapitalizmle hiç tanışmamış geri ülkelerde "kapitalist olmayan yol"dan sosyalizme geçişi önermekle Lenin, yanlış mı yapmıştı? Lenin çağımızda ülkelerin üretim güçlerinin gelişme düzeyine, kültürel-ekonomik geriliğine bakmadan sosyalizme geçilebileceğini ve bunun için temel sorunun iktidarı almak olduğunu söylemiştir. Proletarya devrimi için üretim güçlerinin belli bir seviyede olması gibi bir zorunluluk arayanlar, devrim sonrası, sosyalizmin kuruluşunu da makinalaşma olarak görüyorlar, gösteriyorlar. Ve yine kaba bir determinizme saplanıp kalıyorlar. Lenin'in "komünizm; sovyet iktidarı artı bütün ülkenin elektrikleştirilmesidir" sözlerinden hiçbir şey anlamıyorlar.

Sosyalizmi makinalaşma, sanayileşme ile özdeş görünenler geri ülkelerde makinalaşmadan önce sosyalist insan ilişkilerinin kurulmasının, sosyalizm açısından gerekli ön koşul olduğunu anlayamıyorlar.

Bütün bu tarihsel ve nesnel gerçekler komünist topluma gidişte proletarya diktatörlüğünü şart koyuyor. Lenin, sınıfsız topluma gidişte proletarya diktatörlüğünün

ÇÖZÜM SOSYALİZMDE:

zorunluluğunu, proletaryanın sosyalist inşada karşılaştığı sorunlara ve sınıf mücadelesinin yeni koşullarda sürdürülmesine bağlıyor:

"Kapitalizmden komünizme geçiş bir bütün tarihsel dönemi alır. Bu dönem sona erinceye kadar sömürücüler, kaçınılmaz olarak, bir restorasyon umudu beslerler. Ve bu umut restorasyonu sağlama girişimlerine döner." (Lenin)

Bu sözlerle kapitalizmden sosyalizme bir restorasyon olanağının varlığını ve sınıf mücadelesinin yeni koşullarda süreceğini ifade eden Lenin, proletarya diktatörlüğünü, bu süreçte, proletaryanın elinde nesnel ve tarihsel zorunlulukları aşmak ve sınıfsız topluma ulaşmak için başvuracağı ve giderek sönecek olan, geçici bir zor aygıtı olarak görüyordu. Lenin, "Proletarya diktatörlüğü, proletaryanın sınıf mücadelesinin yeni koşullarda sürdürülmesidir" derken de bu gerçeği ifade ediyordu. Ve Lenin proletarya diktatörlüğüne şu işlevleri yüklüyordu:

"Proletarya diktatörlüğü, eski toplumun güçlerine ve geleneklerine karşı, ülke dışındaki kapitalist düşmana

Lenin'in teorik öngörülleri tüm devrimlerden sonra gelişen sosyalizmin inşaa süreçlerinde doğrulandı. Sovyetler Birliği dahil olmak üzere, tüm sosyalizme geçmiş ülkeler sosyalist inşanın, düz bir hat izlemediği, karmaşık, çelişkili, inişli-çıkışlı bir süreç olduğunun deneyleriyle doludur.

ve ülke içindeki sömürücü sınıfların kalıntılarına karşı ve meta üretiminin sökülüp atılmadığı bir ortamda kök salan yeni burjuvazinin tohumlarına karşı sürdürülen kanlı ve kansız şiddete dayanan ve barışçıl, askeri ve iktisadi, eğitsel ve yönetsel inatçı bir mücadeledir."(6)

Bu süreçte sınıf mücadelesinde proletaryanın en önemli silahı diktatörlüğü ve diktatörlüğünün ideolojik-politik rotasını çizen, tüm kitle örgütlerini ve toplumu yöneten partisidir. Bütün bu mücadelenin kurmayı partisidir. Bu süreçte en büyük sorumluluk partiye düşüyor.

Görüldüğü gibi, Lenin'in teorik öngörülleri tüm devrimlerden sonra gelişen sosyalizmin inşaa süreçlerinde doğrulandı. Sovyetler Birliği dahil olmak üzere, tüm sosyalizme geçmiş ülkeler sosyalist inşanın, düz bir hat izlemediği, karmaşık, çelişkili, inişli-çıkışlı bir süreç olduğunun deneyleriyle doludur.

Sosyalizmin sistem olarak tarih sahnesinde yerini aldığından bugüne karşılaşılan sorunlar, proletarya partilerinin bunları çözmeye ortaya koydukları politikalarındaki başarıları kadar başarısızlıkları, yanlışlıkları, sağa sola sapmaları, aralarındaki ayrılıkları, hatta çatışmaları, sosyalizm sürecinin düz ve kolay bir hat izlemeyeceğinin somut, canlı verileridir. Ve bu, sosyalizmin oldukça uzun bir tarihi sürece yayıldığını da gösteriyor. Bu süre-

cin uzunluğunu, esas olarak geri ülkelerde devrimlerin gerçekleşmiş olması çiziyor.

Marksist-Leninistlerin, sosyalist kuruluş sürecinde karşılaştıkları bütün sorunlar ve sosyalist dünyada ortaya çıkan diğer sorunlarla, bunları çözmeye burjuva reçetelere başvurmalarının nedenlerini de, öncelikle sürecin bu karmaşık ve çelişkili karakterinde aramak gerekiyor. (Süreç kapitalist reçeteleri haklı çıkarmasa da bu böyledir.) Hatta, sosyalizme geçildikten sonra yeniden kapitalizme dönüş manevraları olasılığı bile, doğrudan sürecin karakteriyle ilgilidir. İşte bu noktada, sosyalist düzende herşeyin Marksizm-Leninizmin ideallerine uygun olacağını, karşılaşılan sorunların kurulu bir saat gibi tıkr tıkr çözülebileceğini sananlar, bugün sosyalist dünyanın karşılaştığı sorunları ve bunlara çözüm bulmakta zorlanmasını hiç mi hiç anlamıyorlar. Emperyalizmin sözcüleri ve ideologlarıyla küçük burjuva aydınlarının sosyalizm hakkında yaydıkları karamsarlıklara ve umutsuzluklara, hayalinde sosyalizmi idealleştirmiş olan bu kişiler de katılıyorlar.

Sosyalizmin yolu, hiçbir umutsuzluğa ve karamsarlığa yer vermeyecek kadar açık ve net. Yeter ki, sürecin zorluklarını aşma kararlılığında ve inancında olunsun ve bu süreçteki zorlukları aşmada Marksist-Leninist bir çizgide yürünsün.

Sosyalizmin inşaa sürecinde proletaryanın karşılaştığı zorluklar bu kadarla bitmiyor. Sosyalizm, kendinden önceki sömürücü toplumlardan temelden ayrı bir süreci içeriyor. Sosyalizmin kuruluşu sürecindeki bir diğer zorluk ve karmaşıklık buradan geliyor. Köleciler toplumdaki kapitalist topluma kadar olan ve emek sömürsünün değişik biçimlerine dayanan toplumsal biçimlenişler, birbirlerinin içinde gelişerek yükselmişlerdir. Bu toplumlarda sömürünün ve mülkiyetin sadece biçimi değişmiştir. Sosyalist toplum ise, sömürüyü ortadan kaldırdığı gibi, mülkiyet biçimini de kökten değiştirir.

Köleciler, feodal, kapitalist toplumlarda esas olan özel mülkiyettir. Sosyalist toplumun mülkiyet biçimi ise toplumsal mülkiyettir. Gerek köleciler toplum içinde feodalizm, gerekse de feodal toplum içinde kapitalist toplumsal ilişkiler örgütlenme ve belli bir aşamaya kadar gelişebilme olanağı bulabilmişlerdir. Köleciler ya da feodal üretim ilişkileri üretici güçlerin gelişimi önünde engel oluşturduğu noktada, zaten gelişmekte olan yeni üretim ilişkileri, devrimlerle birlikte egemenliğini açıkça ilan eder. Yani sömürücü toplumun üretim ilişkilerinin birbiri içinde örgütlenme ve gelişmesinin nesnel koşulları vardır. Sınıfsız topluma proletarya diktatörlüğü altında gidişin zorunlu bir aşaması olan sosyalist toplumdaki üretim ilişkilerinin ise, sömürücü toplumların bağrında örgütlenmesinin ve gelişmesinin nesnel zemini yoktur.

Sosyalist üretim ilişkilerinin örgütleniş, iktidarın alınmasından sonra proletarya partisinin yukarıdan aşağıya iradi müdahaleleriyle gerçekleşir. Sosyalist ekonomi, sosyalist politika tarafından yönlendirilir ve dönüştürülür. Sosyalist toplumun ekonomi-politiğinin temeldeki farklılığı buradan geliyor. Aynı farklılık ekonomi ile politi-

ka arasındaki ilişkiye bağlı olarak, üretim ilişkileriyle üretici güçler arasındaki ilişkide de görülür.

Daha açık ve somut ifadeyle, devrimler zayıf halkalarda, geri kapitalist, yarı-feodal, sömürge ve yeni-sömürge ülkelerde gerçekleştiğinde, ister istemez sosyalist üretim ilişkileri, mevcut üretici güçlerden ileri gidecek ve onu motive edecektir. İktidarı almak ve sosyalist ilişkileri oluşturmak her proletarya devriminin başat görevi olduğuna göre, üretici güçlerin, üretim ilişkilerinin değişimini izlemesi sosyalist inşaa sürecinin özgüllüğünün ifadesidir. İşte ideolojinin, politikanın, bilinçli sosyalist insanın üretim sürecine müdahalesinin önemi burada yatıyor. Aksi halde Sovyet Devrimi'nde ve sonraki Çin, Vietnam, Küba devrimlerinden sonra, her bir özgöl ülke koşullarında, üretim ilişkilerinin, üretici güçlerin gelişme seviyesinden ileri olmasını açıklayamayız. Bu geri ülkelerde, proletarya partilerinin iktidarı alarak, üretici güçlerin mevcut düzeyinden daha ileri üretim ilişkileri örgütlemelerini yadsımak, özde, Çin, Vietnam, Küba ve diğer devrimleri yadsımak anlamına getir. Diğer yandan üretici güçlerin son tahlilde belirleyici olduğunu, üretim ilişkilerinin bir dönem üretici güçlerin gelişim seviyesinin ilerisinde seyretmesinin geçiş dönemine özgü olduğunu belirtmemiz gerekiyor.

Proletarya partisi, sosyalizmin örgütlenişinde doğru politikalar uygulayarak, üretim ilişkilerini kolektifleştirdiği oranda üretici güçlerin gelişiminin daha da özgürleşmesini sağlar. Üretim ilişkilerindeki değişim, üretici güçlerdeki değişimi ve gelişimi yönlendirir.

Sosyalizmin sorunu öncelikle insanları, toplumsal ilişkileri, değerleri, ahlakı değiştirerek onlara sosyalist bir öz kazandırmaktır. Sosyalizm öncelikle bu yeni değerlerle, ilişkilerle ayakta duracaktır. Ki böyle olmasa hiçbir sosyalist ülke şimdiye kadar yaşayamazdı.

Üretim ilişkileriyle üretici güçler arasındaki çelişki sosyalizm koşullarında da sürer. Burada sorun bu çelişkileri her tarihsel dönemeçte, doğru Marksist-Leninist politikalar uygulayarak çatışacak düzeye vardırma sorunuudur.

Ekonomi-politika, altyapı-üstyapı, üretim ilişkileri-üretici güçler arasındaki çelişkilerin ve ilişkilerin, sosyalizmdaki özgün ve diğer toplum biçimlerinden farklı işleyişi, sosyalizmin inşasının tamamlanmasına kadar olan süreç yayılmıştır. Bütün toplum biçimlerinde bu birbirine organik olarak bağlı ilişkilerde, ekonominin, altyapının ve üretici güçlerin itici dinamik olması, sosyalizmde bir istisna olarak tersine dönmüştür. Burada bir kez daha, sınıfsız topluma geçişin bilinçli, iradi bir süreç olduğunu belirtelim. Bunun için geçmiş toplumlardan miras kalan maddi ve manevi herşeyi, ilişkileri, gelenekleri, yasaian, kültürel değer ve alışkanlıkları devrimci tarzda dönüştürmek gerekiyor.

SBKP'nin başına sağ çizginin çöreklenmesiyle karşı-devrimi bir gecede getirenler, sosyalist toplumda ekonomi-politika, üretim ilişkileri ile üretici güçler arasındaki özgün bağı hiç anlamıyorlar. Sosyalizmde politikanın, üstyapının, üretim ilişkilerinin; ekonomi, altyapı ve

üretici güçler karşısındaki belirleyiciliğini mutlaklaştırıyorlar. İkincilerin birinciler üzerindeki etkisini ve gelişme düzeyini hiç hesaba katmıyorlar.

Politikayla ekonomi arasındaki ilişkiler statik değil dinamiktir. Onlar ekonominin politika üzerindeki etkisini bir kalemde silip atıyorlar. Sosyalizmin kendiliğinden oluşmayacağı, politik müdahalelerle yukarıdan aşağıya kurulacağı ve bunun da partinin öncülüğünde kitlelerle başarılacağı gerçeğini yanlış kavrayarak ekonomiyi bir kenara atıyorlar. Son tahlilde ekonominin, altyapının, üretici güçlerin belirleyiciliğini görmüyorlar. Sosyalist inşaa ilerledikçe, politikanın ekonomi üzerindeki belirleyici etkisinin giderek azaldığını, ekonominin ağırlığının arttığını anlamıyorlar.

Sosyalizmin sorunu öncelikle insanları, toplumsal ilişkileri, değerleri, ahlakı değiştirerek onlara sosyalist bir öz kazandırmaktır. Sosyalizm öncelikle bu yeni değerlerle, ilişkilerle ayakta duracaktır.

40 yıllık sosyalist kazanımların üzerini çizerek burjuvaziyi bir gecede iktidar yapanlar, maddi temelini hiçbir zaman koymadıkları bu anlayışlarını sorgulayacakları yerde, Marksist-Leninistlerin teorik tespitlerini kastederek, revizyonist üstyapının, yıllarca sonra sosyalist altyapıyı nasıl olup da restore edemediğini, yıkamadığını sorgulamaya kalkıyorlar. Onlar, on yıllar önce kapitalist restorasyonu gerçekleştirip burjuvaziyi iktidara getirdikleri Macaristan ve Polonya'da, bugün gerçekten restorasyona elverişli koşulların gelişmesini nasıl açıklayacaklar? Macaristan, Polonya ve Sovyetler Birliği, Gorbacov'la birlikte ikinci bir restorasyon mu yaşıyor? Onlar, yıllardır "revizyonizm burjuva ideolojisi", "revizyonizmin iktidarı burjuvazinin iktidaridir" deyip durdular; sağ ekonomist çizgilerin proletarya partilerine egemen olduğu sosyalist ülkeleri yok saydılar. Bugün bazıları bu teorilerini bir kenara bırakıp bu ülkelerde sosyalizmi yeniden keşfederlerken hala bazılarının ısrarla bu teorilere sarılmaları, onların tepkiselliğinin ve subjektivizminin kısır bir döngüden kurtulamamalarının sonucundan başka bir şey değildir.

SOSYALİZM SINIFSIZ TOPLUMA MADDİ ÖZENDİRİCİLERLE DEĞİL MANEVİ ÖZENDİRİCİLERLE İLERLER

Sosyalist toplum bütün kendinden önceki toplumlardan farklı olarak bilinçli insanların bilinçli faaliyetleriyle kuracağı yepyeni bir toplum olacaktır. Neyi, niçin yaptığını bilen yeni insanların, bilinen sınıfsız toplum amacına ulaşmak için sürece planlı müdahale etmeleri, sosyalizmi karakterize ediyor. Sosyalist toplumun bilinçli et-

kinliklerle kurulacak oluşu, merkezi planlamada ifadesini buluyor. Sosyalizmde merkezi planlama, Che'nin deyişiyle, sosyalist toplumu özgürlükler diyarına götüren yoldur. Sosyalist toplumla ilgili çelişmelerin kaynağı burada başlıyor.

Kapitalizmden miras kalan nesnel yasalardan meta ekonomisi ve değer yasası, sosyalizmin kuruluşunu getirecek olan merkezi planlamayla baştan çelişiyor, Sosyalist insanın gelişiminde merkezi planlamanın etkisinin daha da artmasına karşılık, meta ekonomisi ve değer yasası varlığını (giderek azalsa da) korumaya devam

Sosyalizmde merkezi planlama, Che'nin deyişiyle, sosyalist toplumu özgürlükler diyarına götüren yoldur. Sosyalist toplumla ilgili çelişmelerin kaynağı burada başlıyor.

ediyor. Kabul etmek gerekir ki, sosyalist değişim ve bölüşüm ilişkileri tam anlamıyla egemenlik sağlayıncaya kadar, kapitalizmden devralınan nesnel yasalar sürecin karakterini belirleyecek durumunu kaybetse de etkisini şu veya bu oranda sürdürecektir. Sosyalist toplumda yaratılan değerlerin bölüşümünde hala burjuva hukuku geçerli olacaktır. "Eşit işe eşit ücret ve "emeğe göre ücret" burjuva hukukunun geçerliliğinin ifadesidir. Sorun, bu geçiş sürecinde bunları en hızlı biçimde ortadan kaldırmak, yerine sosyalist bölüşüm ilişkilerini, sosyalist hukuk ilkelerini yerleştirebilmektir. İşte burada sadece nesnellığe çakılıp işi kendiliğindencilığe bırakmak, iradenin, politik müdahalenin bu süreci dönüştürmede, bu yasalara etkide bulunmada rolünü küçümsemek, sonuçta politikanın, iradenin bu süreçteki önemini yadsımayı getiriyor.

Marksist-Leninistler daha baştan, merkezi planlamayla birlikte, bu yasaların etkisini azaltma ve kırmanın en kısa yolunu bulmak için çaba sarf etmelidirler. Marksist-Leninistler yeni insan ilişkileri, sosyalist değerler, ahlak anlayışı ile adaletli, haksızlıkların ve sömürünün olmadığı bir toplum istiyorlar. Sosyalizmde bu idealleri gerçekleştirmeye en yakın politikaları bulmak gerekiyor. Ekonomik yasalara boyun eğip, yeni insan ilişkileri, adaletli bir bölüşüm ve üretim ilişkilerinin yaratılamayacağını, bunun makinalaşmaya, sanayileşmeye bağlı olduğunu söylemesi bir şey ifade etmiyor.

Sosyalizmde, kapitalizmden miras kalan yasalar üzerine tartışmalar, bunların nasıl ve hangi yöntemlerle en hızlı biçimde dönüştürülebileceği üzerinde odaklaşıyor.

Sosyalist önderlik, merkezi planlamayla meta ekonomisine özgü yasalar arasındaki ilişkiyi sosyalizmin ilerletilmesi yönünde en hızlı biçimde çözmek zorundadır. "Kapitalist ekonominin kalıntılarının yok edilmesi, üretici

güçlerin gelişimine bağlıdır ve bu gelişim, belli bir aşamada bu kalıntıları yok edecektir" anlayışında olanla-kaba bir determinizme düşmekten kurtulamıyorlar. Sosyalist planlama ve bu süreçte insanların bilinçli kontrol-lerinin bunun başarılmasına katkıda bulunabileceğini anlamıyorlar. Sürece bilinçli iradi müdahalenin ve bu-nun kitleleri harekete geçirmesini ve kolektif insan faaliyetlerinin dönüştürücülüğünü görmüyorlar.

Proletarya iktidarının ilk dönemlerinde meta ekonomisi ve değer yasasının etkisinin yaygınlığını, her ülkenin kendi toplumsal özgünlüğü içinde anlayabilir, kabul edebiliriz. Sovyetler Birliği'nde olduğu gibi proletarya diktatörlüğü altında, kapitalizmin kontrollü de olsa geliştirilmesi anlamına gelen NEP'i anlayabiliriz. Bunları birer zorunluluk olarak görmek gerekiyor. Sosyalist üretim ilişkilerini, sosyalist hukuku ve ahlak anlayışını ege-men kılmak için, bir yere kadar bunlarla birlikte yaşamak gerekebilir. Ama sosyalist inşaa sürecinin üzerin-den on yıllar geçtikten ve sosyalizmin birçok ülkeyi içine alan 70 yıllık deney birikiminden sonra, "nesnel yasalara bağlı kalmak gerekir" diyerek kapitalist yöntemlere başvurmayı, kapitalizme dönük ilişkileri sosyalistleşmeyi engelleyecek şekilde geliştirmeyi, Marksist-Leninist politikalar olarak açıklamak mümkün değildir. Bu-gün Sovyetler Birliği'nde, "NEP daha uzun tutulmalıydı, üretimi geliştirmek için kapitalizmden de yararlanmak gerekir" deyişlerinin altında, üretici güçler teorisinin sap-lantı haline getirilmesi yatıyor. Meta üretimi ve değişimini yaygınlaştıran piyasa ekonomisine dönülür, sosyalist mülkiyet parçalanıp küçük mülkiyet yaygınlaştırılır, özel mülkiyet yasallaştırılırken, sosyalizmin sorunlarını çöze-ceğiz denilebilir mi? Bugün sosyalist dünyada sosyalist üretim ilişkilerini ters-yüz etmeye yönelik olarak, bireysel zenginleşme kolektif zenginleşmenin önüne koyulu-yor, tarımda kolektif mülkiyet küçük meta üretimine dönüştürülüyor, halk komünleri tasfiye ediliyor, piyasa ekonomisi, hatta artı-değer sömürsünü yaratacak şekilde özel mülkiyet ilişkileri geliştiriliyor. Sosyalizmi sınıfsız topluma götürmede önemli bir araç olan merkezi planlama gevşetilir, insiyatif, bölgelere, üretim birimleri kaydırılmaya çalışılıyor. Ve hatta; fiyat, kalite, meta miktarı belirlenmesini işletmelere ve işletmelerin rekabetin bırakarak, işletmelere plan dışı yatırımlar, ithalat-ihracat yabancı sermaye ile ortaklıklar kurma hakkı tanıyan merkezi planlama adeta reddediliyor-. Özerk üretim birimlerinin rekabeti anlamına gelen özyönetimler teşvik ediliyor.

Özyönetime dönüşle birlikte üretim birimlerinin genel ekonomiye ve ülkenin genel çıkarlarına (merkez planlamaya) aykırı biçimde çalışması olanağı yaratılmış oluyor. Rekabet ve kârlılığın öne çıkarılması süreçte başka bir şey doğurmayacaktır. Sosyalizmde kârlılık ol-gusu, sadece hesaplamaya ilişkin bir olaydır ve bir işle-menin kârlılığı değil, "toplumsal kârlılık" esastır. İnsanların ihtiyacına göre üretim sosyalizmin esası olduğundan, birtakım işletmelerin zararına çalışmasına bile (kısa veya orta vadede) göz yumulabilir ve planlama çö-

çevesinde sübvansede edilir. Çünkü o işletme toplum için gereklidir. (Elbette bu, işletmelerin verimliliğini vb. gözardı etmek anlamına gelmez.) Oysa bugünkü reformlar işletmelerin kârlılığını ve birbiriyle rekabetini esas alıyor. Hatta bunun için kârlı olmayan işletmelerin kapanmasına ve işçilerin işsiz kalmasına bile göz yumuluyor. Bunun; aslında sosyalizme ters düşer biçimde işsizliği körüklemesi bir yana, kaynakların da heba edilmesi olduğu açıktır. Bu uygulamanın ardından işletmeyi kârlı kılmak için maliyet düşürücü çabaya giren yöneticilerin işçi ücretlerini düşürmesi, yolsuzluklar, fiyat yükselmeleri vb. gibi kapitalist unsurlar gelecektir. Özyönetim ilkesiyle çelişen işletmelerde yönetimin tekno-bürokratlara terkedilmesinin ise, proletarya iktidarı anlayışı ile uyumadığı, işçiyi yönetimden uzaklaştırarak sosyaliz-

me yabancılaştıracağı, bürokrasiyi geliştireceği, sınıfsal ayrışmaları körükleyeceği ise, işin bir diğer önemli noktasıdır.

Bugün Polonya'da, Macaristan'da, artı-değer sömürsünün kaynağı anlamına gelen 500 ve bunun üzerinde işçi çalıştıran (özel mülkiyete bağlı olarak) işletmeler, yasalarla güvenceye alınmıştır. Sosyalizm bu yollarla bir yere varamaz. Sosyalizmin kuruluşundan 30 yıl sonra kapitalist reçetelerin sosyalizme verdiği zararları kendi deneylen içinde görebilen sosyalistler de var. Castro köy pazarlarından vazgeçmelerini, sadece bireysel zenginleşmeyi geliştirdiği için değil, kapitalizmin zihniyetiyle, alışkanlıklarıyla, ahlaksızlıkları ve her türlü yozluklarıyla, sosyalizmin değerlerini ve kazanımlarını aşındırmaya başlamasına bağlıyor. Burada bir kere daha altını çizmekte fayda var. Sadece başarılı örneklerden değil, Küba'da olduğu gibi başarısız deneylerden de dersler almak gerekiyor.

Sosyalizmin inşa sürecinde, bugün, önemli bir üretim kaldıracıymış gibi sosyalist dünyada yeniden maddi özendiricilere daha fazla yer veriliyor. Bu da sosyalizmin kapitalizme üstünlüğünü ortaya çıkarart bir değeri, manevi özendirmelerle kitlelerin yaratıcılığının ve fedakarlığının açığa çıkarılmasını engelleyen bir gelişmedir.

Sosyalizmin inşa sürecinde halk kitlelerini sosyalizmin örgütlenmesine, üretimin arttırılmasına ve sosyalizme sahip çıkmasına teşvik edecek olan maddi özendiriciler değildir. Maddi özendirici ve teşvik uygulamalarının kitlelerde yaratacağı şeyler; yeniden ve yeniden özel mülkiyet eğilimi, bireycilik, bireysel zenginleşme ve yükselme hırısıdır. Bugün sosyalist ülkelerde Marksist-Leninist politiklardan sapmalar gıdasını biraz da bu tür uygulamalardan almaktadır. Yaşam biçimiyle/kazancıyla, ayrıcalıklarına giderek proletaryadan kopan, bürokratlara

Sosyalizmini temel sorunlarından biri sosyalist kafa yapısını, sosyalist bilinci geliştirebilecek politiklardan geçer.

şan yöneticiler tabakasının, maddi özendiricileri daha fazla ayrıcalık koparmak için kullanacağı da açıktır.

Oysa sosyalizmin gelişmesinin, üretimde verimliliği arttırmanın ve yeni sosyalist insanı yaratmanın yolu, manevi teşvik ve özendiricilerden, bunun koşullarını hazırlamaktan geçiyor. Sovyet, Çin, Küba ve diğer devrim deneyleri bunun örnekleriyle doludur. Sovyetler Birliği'nde sosyalizmin kuruluşu aşamasında "sosyalist cumhuriyetler", kapitalist ülkelerin on yıllarda başarabildikleri kadar büyük projeler içeren 5 yıllık planın, 4 yıl üç ayda tamamlanacak kadar, kitlelerin fedakarca ve disiplinli çalışmaya seferber edilerek başarılması bunun örnekleridir. Çin'de Proleter Kültür Devrimi döneminde, üretimin arttırılması, somut ekonomik başarılar bununla ilgilidir. Küba'da sosyalizm sürecinde, Karaipler sorunu sırasında manevi özendiricilerin kitlelerde yarattığı coşku ve hareketlilik bir çok sanayi sektöründe, tarımda üretimin büyük bir artış gösterdiğini, planların aşıldığını gösteriyor. Kitleler sosyalizm sürecinde büyük projelere imza atmıştır. Kitleleri, büyük projeler başarmada, ideolojik, politik güç ve manevi özendiriciler, yepyeni bir toplum yaratma hazzı harekete geçirmiştir. Sosyalizmde temel görev bu olağanüstü kitlesel fedakarlık, yaratıcılık ve dinamizm dönemlerini, ideolojik kavrayış ve inanmışlıkla harekete geçebilme anlayışını güncelleştirmek, olağanlaştırmak, süreklileştirmektir. Kültür devrimi esprisi budur. Burada öncü kadroların kitlelere sunacağı fedakarlık ve yaratıcılık örneklerinin kitleler için, her şeyden fazla çekici olacağı unutulmamalıdır. Kitleler öncü kadroların seviyesine böyle bir etkileşim içinde çıkarılabilir ve sosyalizm sağlam ideolojik-politik bir temele oturur.

Bütün bu örnekler, sosyalizmin kapitalizmden temelden farkını ortaya koymak için önemli kriterlerdir. Sos-

yalizmden sınıfsız topluma ilerleme ve insanları sosyaleştirerek üretimdeki yaratıcılığını yükseltme yöntemlerini, kapitalizmden miras kalan yöntemlerde, maddi teşvikte değil, sosyalizm için halk kitlelerini daha çok harekete geçirecek manevi özendirmelerde ve yöntemlerde aramak gerekiyor. Che'nin çok somut ifade ettiği gibi "maddi özendiricilerin kurulmakta olan yeni toplumda yerleri olmayacaktır; biz terledikçe onlar da çürüyecektir. Bugün yürürlükte olan yönlendiricinin gitgide önemini yitirdiği, bunların yerini görev duygusu ve yeni bir devrimci düşünce tarzı gibi maddi olmayan özendiricilerin alacağı koşulları oluşturmamız." (7)

POLONYA, MACARİSTAN VE SOSYALİZMDE GERİYE DÖNÜŞ SORUNU

Bugün sosyalist dünyada sosyalist ilke ve değerlerin aşındırıldığı, ideoloji ve politikanın burjuvazinin kabul edebileceği bir noktaya çekildiği Macaristan ve Polonya'da yaşanan toplumsal sürece bakarak, restorasyon sorunu tartışmaları güncellik kazandı.

Gorbaçov'un SBKP'nin başına gelişinden sonra, Macaristan ve Polonya'da, 1968 öncesi Çekoslovakya'sından farklı olarak çok daha açıkta kapitalist restorasyon süreci yaşanıyor. Çekoslovakya'da emperyalizmle karşı-devrim içten içe, kademe kademe parti ve devletin kurumlarını ele geçirerek; "demokrasiyi işletiyoruz", "demokratikleşiyoruz", "sosyalizmi daha insancıllaştırıyoruz" diyerek; işçi konseyleriyle Yugoslavya özyönetimi benzen bir geriye dönüş planını uygulamaya koymuştu. Sosyalist dünyanın o zamanki gücü, ideolojik-politik etkinliği, böyle bir karşı-devrime izin vermiyordu. Sosyalist dünyanın sorunla- n bugünkü kadar değildi ve sorunları çözmek için kapitalist reçetelere başvurma bu düzeyde yaygınlaşmamıştı. Sosyalist dünya, bir geriye dönüşü göz göre göre kabullenemezdi.

Ama bugün, sosyalist dünyanın iki büyük gücünde ekonomik ve siyasi düzlemde kapitalizmi çağırıştıran reformlara gidilmesi, emperyalistlerle işbirliğine gidilecek kadar sınıfsal bakıştan yoksunlaşma, Macaristan ve Polonya'da geri dönüş sürecinin çok açık yaşanması gibi gelişmeler, sosyalist dünyada çok önemli tepkiler ortaya çıkarmıyor. Polonya'da, Macaristan'da da sosyalizmin hemen tüm değer ve ilkelerinin terk edilmesinde, Gorbaçov'un (ve tabii ki SBKP'nin) önemli bir rol oynadığı açıktır.

Gorbaçov'un, geçmişteki Macaristan ve Çekoslovak-

ya müdahalesini dolaylı olarak yadsırcasına "devrim ve karşı-devrim ihracından vazgeçmelidir" deyişi doğru- dan bu anlayışların sonucudur. Macaristan'da bizzat parti kademelerinin kilit noktalarını ele geçiren sosyal demokratlar, reformistler; Polonya'da ise iktidara ortak olan Dayanışma, sosyalist dünyada kapitalist ilişkilerin

Gorbaçov'un SBKP'nin başına gelişinden sonra, Macaristan ve Polonya'da 1968 öncesi Çekoslovakya'sından farklı olarak çok daha açıkta kapitalist restorasyon süreci yaşanıyor.

geliştirilmesine müdahale etme olanaklarının azaldığını hissettikçe, daha ileri gidiyorlar. Bu konuda güvenceleri bu süreçte Gorbaçov ve politikalarıdır.

Restorasyon sorunu geçmişte de çok tartışıldı. Bir gecede sosyalizmi kapitalizme dönüştüren kaba, ilkel ve restorasyonu karikatürize eden anlayışların bu konu ile ilgili tartışmalarını bir yana bırakırsak, restorasyon sorunu sosyalist çevrelerde ciddi olarak Yugoslavya örneğinde tartışıldı. Yugoslavya'nın henüz sosyalist inşanın başındayken rekabet ve kâr dürtüsüyle kapitalist ilişkilere yol açıcı özyönetimleri gündeme getirmesi, ister istemez geriye dönüş tartışmalarını hararetlendirdi.

Özyönetimle Yugoslavya, birbirinden bağımsız işletmelerin kârının sosyalist yöntemlerle dağıtılmasına karşın, birbiriyle rekabet halinde kapitalizme dönük bir sistem oluşturmuştu. Bu girişimlerinde arz-talep, fiyat-kalite üzerinde amansız bir rekabet olması, kapitalist ilişkilerin, alışkanlık ve düşüncelerin gelişmesinin ortamını hazırlıyordu. Yugoslavya'nın daha çok kapitalist ilişkilerin bir ifadesi olan özyönetimi, ekonomik politikasında temel birim olarak kabul etmesi ve bu uygulamaya geçme öncesinde Kominform'dan ve sosyalist dünyadan kopması, emperyalist-kapitalist kampa yanaşması ve ilişkilerinin ağırlığını her yönüyle ABD ve İngiltere emperyalizmine kaydırması, o dönemde sosyalist güçler tarafından dışlanmasını gündeme getirmişti.

Sosyalist dünya içersinde bir yanını Çin'in, bir yanını Sovyetler Birliği'nin oluşturduğu ideolojik-politik ayrılıklarda, Yugoslavya'ya bakış farklılıktan da önemli bir yer tuttu. Kruşçev'in, sosyalist dünyanın dışladığı Yugoslavya ile yeniden ilişki kurması Çin'in tepkisini çekti. Bir noktada Yugoslavya'ya bakış konusunda ideolojik-politik ayrılık, Sovyetler Birliği'nin tersine, Çin ve onunla birlikte hareket eden Arnavutluk'un, Yugoslavya'yı sosyalist dünyaya dahil etmemesi noktasındaydı. Bu gelişmeler sonucunda Yugoslavya örneği, sosyalist güçler içerisinde, kapitalist ilişkileri geliştirmenin ilk örneği olarak tartışmaların başlangıcı oldu.

Sosyalist toplumda, bir geçiş toplumu olarak sınıfsal

topluma kadar, sınıf mücadelesinin değişik görünüm-
de sürdüğü gerçeğini sözde ne derlerse desinler, pra-
tikte reddeden revizyonist-reformistler, proletarya bir
kez iktidarı aldıktan sonra, artık geriye dönüş sürecinin
yaşanmayacağı ve geriye dönüşün olmayacağını hep
savunageldiler. Yugoslavya örneğini saymazsak, bu-

*Emperyalizm çöküşünü geciktirmek için her
türlü yöntemle başvurarak sosyalizmi
boğmaya, kapitalizme geri dönüşü
sağlamaya çalışıyor. Darbeler düzenliyor,
açık işgallere başvuruyor, sosyalizme karşı
her türlü yalan ve demagojiye dayalı yoğun
saldırı kampanyaları açıyor.*

gün Macaristan ve Polonya'da yaşanan süreç nasıl
açıklanabilir? Bugün Polonya ve Macaristan'da piyasa
ekonomisi uygulanırken, çok partili sisteme geçişin ha-
zırlıkları yapılırken, sosyalizmin mi yoksa kapitalizmin
mi kazanacağını kestirmek oldukça güçtür. Polonya ve
Macaristan'da sosyalizm ileri gitmiyor, kapitalizmi geri
getirmeye çalışan anti-sosyalist güçler karşısında gerili-
yor. Açıkça, burjuva ilişkilerinin hızlı gelişme ve güçlen-
me sürecinin bu ülkelerde yaşanmakta olduğunu gör-
memek için, ancak iflah olmaz reformist-revizyonist ol-
mak gerekiyor. Ayrıca reformist ve revizyonistlerin "sos-
yalizmden geriye dönüş olmaz" tezleri karşısında Le-
nin'in, Sovyet iktidarının ilk yıllarında söyledikleri çok
açıktır.

Rusya gibi geri kapitalist bir ülkede küçük burjuvazi-
nin muazzam çoğunluğu ve savaşın ortaya çıkardığı
ekonomik-sosyal yıkımın halk üzerindeki sarsıntı ve sı-
kıntıları, özellikle küçük burjuva ve yarı proleter kitlelerin
ruh halinde yalpalamalara yol açıyordu. Lenin, "bu yal-
palamalar bazen bu kitlelerin proletarya ile ittifakını güç-
lendirme yönünde, bazen de burjuva restorasyonu doğ-
rultusunda gelişir. Ve 18., 19. ve 20. yüzyılların bütün
devrimlerinin tüm deneyi proletaryanın devrimci öncü-
sünün birliği, gücü, etkisi çok az da olsa zayıflatıldığın-
da, bu yalpalamalardan, kapitalistlerin iktidarının ve mül-
kiyetinin restorasyonundan (yeniden inşasından) başka
bir şey doğmayacağını mutlak açıklık ve ikna gücü ile
göstermektedir." (18) der.

Restorasyon konusunda diğer bir yanlış anlayış da,
revizyonizmi burjuva ideolojisiyle aynılaştırıp revizyonist-
lerin proletarya partilerinde etkinlik sağlamasıyla burju-
vazinin iktidara geldiğini ve karşı-devrimin gerçekleştiği-
ni söyleyenlerin anlayışıdır. Bunlara göre sosyalist top-
lumda herşey politikadır. Politikaları üreten ve uygula-
yan da partidir. Böyle olunca restorasyon onlara göre
bir gecelik saray darbeleri gibi gerçekleştirilen sinsice
bir iş, bir eylem olup çıkmaktadır. Bu tezin (!) sahipleri
partinin revizyonistlerce ele geçirildiği noktada; sosya-
list ideolojinin kitleler içerisinde ne kadar kök saldığına,

sosyalist üretim ilişkilerinin ve sosyalist ekonominin dü-
zeyine hiç bakmadan, sosyalist ülkelerde restorasyonu
bir gecede tamamlatıveriyorlardı.

Onlar olaylara diyalektik bir mantıkla değil, mekanik-
çe yaklaşıyorlar ve gerçekleri ak-kara mantığına hapse-
derek değerlendiriyorlar. Gerçekleri kendi subjektivizm-
lerine kurban ediyorlar. Onlara göre iktidardakiler ya
burjuvazidir ya da proletarya, bunun ortası yoktur! Le-
nin'in tanımladığı gibi revizyonizmin sınıf temeli işçi aris-
tokrasisi ve küçük burjuvazidir. Revizyonizm küçük bur-
juva ideolojisi ve son tahlilde burjuva ideolojisine dö-
nüşür. Sosyalist bir ülkede revizyonizmin iktidarı sağ
ekonomist sapmaya tekabül eder. Devrimi bir gecede
karşı-devrime dönüştürenlerin elinde revizyonizm kavra-
mı da bozuluyor ve özünden kopararak burjuva ideo-
lojisine dönüştürülüp, olur olmaz her yerde küçük bir
yanlışlık yapıldığında kullanılıyor. Revizyonizm, sosyal
emperyalizm, sosyal faşizm teorilerini daha mantıklı hale
getirmek için, bu teori sahiplerinin SSCB'de politikayı
elde tutan yeni burjuvaların (hatta "yeni çarların") 15 yıl-
da üretim tarzını da sosyalist olmaktan çı-
kardıklarını söylemeleri
özünde fazla bir şey
değiştirmiyor. Çünkü
bu 15 yılda, sosyalist
üretim ilişkilerinin
kapitalist üretim
ilişkilerine nasıl
dönüştüğünü, resto-
rasyonun altyapıda
nasıl gerçekleştiğini
açıklayabilmiş değiller.
Zaten sonuçta ba-
zılarının, Gorba-
çov'un reformlarına
sarılarak bu ütöpik
tezlerden kaçmaya
çalışmaları ve "restorasyona altyapıda mantıklı ve
sistemli bir açıklamayı bir türlü getirememiş oldukları"nı
itiraf etmeleri de bunu gösteriyor.

Kapitalist restorasyonun sosyalist iktidarı zorlayan,
dışardan baskı oluşturan önemli bir gücü, uluslararası
emperyalizmdir. Stratejik planda çöküşe ilerleyen em-
peryalizm bilimsel ve teknik devrimle birlikte, taktik plan-
da önemli bir gücü hala elinde tutuyor. Emperyalizm
çöküşünü geciktirmek için her türlü yöntemle başvura-
rak sosyalizmi boğmaya, kapitalizme geri dönüşü sağ-
lamaya çalışıyor. Darbeler düzenliyor, açık işgallere baş-
vuruyor, sosyalizme karşı her türlü yalan ve demagoji-
ye dayalı yoğun saldırı kampanyaları açıyor. Sosyaliz-
min hata ve zaaflarından yararlanarak terör ve katliamları
nı unutturmak ve sosyalizmin saygınlığını yıpratmak
için insan hakları, özgürlük, demokrasi havariliği yapı-
yor. Kendi ülkelerindeki ekonomik-politik sorunlar büyü-
dükçe gözlerini kendi içlerine çeviren sosyalist ülkele-
rin, restorasyon sürecini yaşayan ülkelere çok fazla yar-
dımı olmayacağı gibi, reform dalgalarından etkilenme-

ÇÖZÜM SOSYALİZMDİ:

nin sonucu ideolojik olarak da restorasyona karşı etkin bir tavır alamıyorlar. "Barış", "demokrasi", uluslararası gerginlikleri giderecek yeni politikalar, yeni ekonomik bağlar vb. oluşturulması rüzgarlarının estiği bu momenti çok iyi değerlendiren emperyalizm, tüm araçları kullanarak restorasyona en yakın ülkelerden başlayıp "av"-ına yaklaşmakta ve çelişkileri körüklemektedir.

Emperyalizmin kendi yanına çekebilmek için sosyalist dünyada göz, koyduğu ülke Polonya idi. Emperyalizmin CIA'sıyla, IMP'siyle, Hür Avrupa Radyosu'yla, Papa'sıyla Polonya'ya karşı son yıllarda Dayanışma'yı destekleyerek nasıl bir "kutsal savaş" açtığı biliniyor. Kitleler üzerinde tarihsel ve geleneksel etkisi olan katolik kilisesine taze kan vermek için, Papalığa bir Polonyalının seçilmesini tesadüf olarak görmemek gerekiyor. Papa'nın Polonya'yı ziyaretinden sonra kilisenin toplum üzerinde ideolojik etkinliğini giderek artırmış olması başka türlü açıklanamaz. Ama burada kilisenin ideolojik olarak toplum üzerindeki etkisinin, giderek azalacağı yerde güçlenmesine yol açan şey, partinin ve Polonya'da sosyalizmin kuruluşunda düşülen yanlışlıklardır. Kitlelerin sistemli bir ideolojik eğitirmeden geçirilerek Marksizm-Leninizmi tam anlamıyla sindirememeleri ve gerici ideolojilere açık bırakılmalarıdır.

Çekoslovakya üzerine oynayan emperyalizm, restorasyonun son aşamalarında önlenmesinden sonra Polonya'yı gözüne kestirmişti. Bütün ideolojik-politik-ekonomik saldırı araçlarını bu ülke üzerinde toplamıştı. Gelen noktada çabalarının hiç de boşa gitmediği görülüyor. Polonya'yı ve Macaristan'ı ziyaret eden G. Bush'un kendini evinde gibi hissetmesi, restorasyonun tamamlanması için reformlara açık çek vermesi, başarısının ölçüsünü ortaya koyuyor. Zaten Dayanışma liderleri de Polonya'daki son seçimlere bağlı dönüşümü açıkça ifade ediyorlar: "45 yıl boyunca süren komünist iktidarla bir hesaplaşma"!

Sosyalizmin inşa sürecinin düz bir hat izlemeyeceği, inişli-çıkışlı, gerilemeli ve ileri atılmalı karmaşık bir süreç olduğu gibi, geri dönüş süreci de düz bir hat izlemeyecektir ve izlemiyor da. Parti politikasının sağa sapmasıyla sosyalizmin bir gecede kaybettiğini ve kapitalizmin kazandığını söyleyenler, geriye dönüş süreci ve kapitalist restorasyonu düz bir çizgi olarak görenlerdir. Bu, nesnel bir gerçek yerine kendi subjektivizmini ve kendi ütopyalarını koymaktır.

Evet, bugün ne yazık ki, Polonya'da ve Macaristan'da sosyalizmden kapitalizme doğru bir süreç yaşanıyor. Kapitalizm yeniden inşa edilmeye çalışılıyor. Bu sürecin neresinde bulunduğunu kestirmek zor. Ama şu açık ki, çok partiliğe ve burjuva parlamentarizmine geçilmesi bu ülkeler hakkında bir belirleme yapmak için dönüm noktaları olacaktır. Genel seçimler aşamasına gelindiğinde ve anti-sosyalist güçler, partiler seçimleri kazanıp iktidarı istediklerinde, bir devrim karşı-devrim hesaplaşmasının olup olmayacağını bugünden kestiremeyiz. Ya da bu süreçte sosyalist güçlerin müdahalesiyle, daha önce bir hesaplaşmanın gündeme gelmesi

ÇÖZÜM 46

de hesaba katılmalıdır. Ancak yine de bugünden genel hatlarıyla birşey söylemek gerekiyorsa, Gorbaçov'un bu ülkelerde çok partiliğe ve seçimlere yeşil ışık yakmasından ve ortaya çıkan sonuçları saygıyla karşılayacağını bir çok kez açıklamasından sonra, iç direnme dinamikleri giderek zayıflayan, kitlese desteklerini hızla yitiren sosyalist güçlerin, reformlar yoluyla tamamlanmaya çalışılan bu süreçte bir müdahalede bulunmaları tartışmalı, hatta zayıf bir olasılıktır. Fakat iplerin tamamen elden kaçırılması aşamasına gelindiğinde ülke içi ve dış dinamiklerin yarattığı olgular çerçevesinde yeni gelişmelerin ortaya çıkması da olasıdır. Fakat bu durum mutlak silah; bir çatışma veya yeni bir savaşla noktalanacaktır denemez.

Sonuç olarak, biz Marksist-Leninistler, sosyalist dünyada, sınıfsız topluma ulaşma hedefini bulandıran ve burjuva reçetelerin uygulanmasına yol açan tüm sorunları, sosyalizmin sorunları olarak görüyoruz. Tarihin tekerleğini geriye çevirmek mümkün olmadığına göre sosyalizm sorunlarını aşarak hedefine ilerleyecektir diyoruz.

Ülkemiz açısından ise, ne "komünist" ismi altında sosyal demokratlaşmanın varlığı, ne sosyalist dünyada ki olumsuzlukları karamsarlığa ve umutsuzluğa dönüştürerek, Marksizm-Leninizmi iflas ettirme çabaları, ne de sosyalist dünyadaki suni düşmanlıkları körükleme politikaları, Marksist-Leninistlerin sosyalizm bayrağın yükseğe kaldırmalarını engelleyemeyecektir.

Sosyalizm bayrağı başka sosyalist güçlere bel bağlayan, kendi özgücüne güvenmeyen, kendi kafasıyla hareket etmeyen şabloncu çizgilerin elinde değil, kenet devriminin yolunu kendi çizen, özgücüne, halklarını! devrimci potansiyeline güvenen Marksist-Leninistlerin elinde yükselecektir, yükseliyor. •

DİPNOTLAR:

15- Marks ve Engels devrimin Rusya'da başlayabileceği tartışmasını gündeme sokmuşlardı. Marks-Engels'in Rusya'da devrimin gerçekleşmesi ve sosyalizme geçişte temel olabileceğini söyledikleri "ilkel bir ortak toprak sahipliği biçimi olan Rus Opşına'sı" ayrı bir tartışma konusudur.

Burada

sorun Marks ve Engels'in devrimci insiyatfin Doğu'da, gene kapitalist Rusya'da da kendini gösterebileceği tespiti yapması ve sonuçta kendilerini ileri kapitalist ülkelerde devrimin başlamasıyla sınırlandırmamalarıdır. Ama onların başat olarak devrim için gözlerini diktikleri Batı'nın ileri kapitalist ülkeleriydi.

16- Komünist Enternasyonal Programı'ndan aktaran Stalin, Komünist Enternasyonal Programı, syf.129, Aydınlık Yayınları

17- "Parti Militanlığı", Aktaran Michael Lowy, Che'nin Düşüncesi, Köz Yayınları, syf.73

18- Örgütlenme Üzerine, Lenin/Stalin, syf.122, inter Yayınları

GERÇEKLER

EMEK YAZARININ

HAYALLERİNDEN GÜÇLÜDÜR

THKP-C'nin yenilgisinden bu yana yaklaşık 20 yıl geçmesine rağmen, onun ideolojik-siyasi çizgisine ve bu çizgiyi savunanlara karşı oportünizmin yönelttiği saldırılar hala bitmedi ve bu gidişle -aynı şeylerin tekrarlanması pahasına-biteceğe de benzemiyor. Kuşkusuz bunun temel nedeni, THKP-C'nin ideolojik çizgisi ve siyasi pratiği ile Türkiye sol hareketinde bir dönüm noktasını oluşturması ve reformizmin 50 yıllık egemenliğine son vermesidir. THKP-C ile birlikte devrimci düşünce ve inanç, Türkiye toprağına derinlemesine kök salmış, reformizmin gelişmesi ve bir güç olmasının maddi zemini büyük ölçüde zayıflamıştır. Bu yüzden ki, 20 yıldan bu yana, tüm reformistler, inkarcı ve yalgın unsurlar baş hedef olarak THKP-C ve onun çizgisini savunan ML'leri seçmişlerdir.

Emek Dergisi'nin 9. sayısında Teslim Töre imzasıyla yayınlanan bir yazıda da aynı şeyler tekrarlanıyor. Söz konusu yazıda Emek yazarı, sözde Mahir'e duyduğu "saygı"-dan söz ettikten sonra, eskimiş bir oportünist taktiğe başvurarak, Yeni Çözüm nezdinde Mahir'i ve THKP-C'yi mahkum etmek (!) istiyor. Ve bunu yaparken, yer yer Mahir'in arkasına sığınma cüretini bile gösteriyor.

Emek yazarının münecimliği soyunması bir yana, söyledikleri şeyler bize hiç de yabancı gelmi-

yor. 71 yenilgisi ardından ortaya çıkan bir dizi yalgın ve inkarcı da benzer şeyler söylüyorlardı. Ölenler yitirdi, mertti ama çizgileri yanlıştı, bu yüzden geçmiş aşılmalıydı, dogmatik olmamak gerekirdi vb. 74-75'lerin kaba inkarcılığının bu söylemi, yerini daha incelmış, daha diplomatik bir oportünizme bırakarak Emek yazarı tarafından yenileniyor:

"Mahir Çayan'a saygımız büyüktür. O, Türkiye devrimci mücadelesinin yüce bir şehidi, değerli beyinlerinden biridir.(...) Devrimci hareketimizin bu önemli değeri, bizim için de yüce bir değerdir." (Syf.8)

Emek yazarı Mahir Çayan için, "saygımız büyük", "değerli beyin", "yüce bir değer" gibi ifadeler kullanıyor ama ardından onun ve THKP-C'nin ideolojik-politik çizgisini savunanlara -Mahir Çayan adına da konuşarak- saldırıya geçiyor; ML'leri şabioncu olmakla, dogmatik olmakla, geçmişte taklit etmekle, geçmişten bir şey öğrenmemekle suçluyor.

Bugün artık hiç kimse -en koyu reformistler bile- 71'in devrimci önderlerine doğrudan saldırıma yolunu seçmiyor. Sağlıklarında Mahir'le, Deniz'le demediklerini bırakmayanların bile bugün, "saygı"dan, "değer"den söz ediyor olmaları kuşkusuz bir anlam taşıyor. Kimsenin devrimci önderleri doğrudan hedef yaparak kitleler nezdinde puan kazanma olanağı kalmadı. O halde ya-

pılacak olan açıktır: Onlara hem sahip çıkıyor gibi görünecek, hem de savundukları görüşler mahkum edilmeye çalışılacak! 71 çizgisinin yaşatılması ve onun tayin ediciliğinde geçen 20 yıla yakın mücadele süreci sonucunda, doğrusu oportünizmin yapabileceği başka bir şey de yok. Emek yazarı da bu yolu deniyor. Ama belirtelim ki, benzer şeyler başkaları tarafından da çokça tekrar edildi. Bugün dostun da düşmanın da kabul etmek zorunda kaldığı bir gerçek, THKP-C geleneğinin ülkemiz soluna damgasını vurduğu gerçeği orta yerde durmasına rağmen, aynı şeyleri tekrar ediyor olması, Emek yazarı için belki bir "yenilik" gibi görülebilir ama bizim için kulağı tırmalayan, çok bilinen bir "nakarat" olmaktan öteye gitmiyor, gidemiyor.

Emek'in İdeoloji Üretim Yöntemi Aktarmacılıktır

Emek yazarına göre Yeni Çözüm, ideolojik-teorik üretimde "yaratıcı, kendini yenileyici ve doğurgan değildir." Teorik içerikli hemen tüm yazıları Mahir Çayan'ın "20 yıl önce yazdıklarının tekrarıyla" doludur. Oysa değişen koşullar dikkate alınmalıdır. Yapılması gereken "Mahirin üretici, yaratıcı yöntemini kavrayarak, o yöntemi izleyerek yeni şeyler üretmek, Mahir'in görüşlerini aşmaktır.

Emek yazarının yaratıcılıktan, kendini yenilemeden anladığı aslin-

Türkiye solunda genel bir alışkanlık haline gelen bir yaklaşım var. Hemen her yenilgi sonrası öncelikle savunulan çizgi yargılanır. Madem yenilgi alındı, o halde "teorimiz yanlış" mantığı solun büyük kısmına hakim olan anlayıştır. Bu durum ister istemez pek çok grubu, yenilgisi sonrası süreçte, hızla yeni teorik arayışlar içerisine itiyor. Pratiğin geliştirilmesi unutuluyor ya da teorik tartışmalar içerisinde pratikten kopuluyor.

da inkararıktır. Ona göre eğer geçmiş reddetmiyorsan, Emek vb. gibi bir sağ oportünist çizgiyi benimsemiyorsan ne kadar geçmişin ideolojik-politik hattını savunarak yeni koşulları dikkate alan bir örgütlenme ve mücadele çizgisini izleyeceğini söylersen söylet/dogmatik olmaya, aynı şeyleri tekrarlamaya, "kısırlığa", "darlaşmaya" ve dahası "sol tutuculuğa" mahkumsun!

Türkiye solunda genel bir alışkanlık haline gelen bir yaklaşım var. Hemen her yenilgi sonrası öncelikle savunulan çizgi yargılanır. Madem yenilgi alındı, o halde "teorimiz yanlış" mantığı solun büyük kısmına hakim olan anlayıştır. Bu durum ister istemez pek çok grubu, yenilgisi sonrası süreçte, hızla yeni teorik arayışlar içerisine itiyor. Pratiğin ge-

leştirilmesi unutuluyor ya da teorik tartışmalar içerisinde pratikten kopuluyor. Ama nedense bunu yapanlar, yüksek perdeden konuşmaya, bilgiçlik taslamaya devam ediyor, ML'liklerinden, komünistliklerinden en ufak bir taviz vermiyor.

Buraya kadar olan herşey normal görülebilir, bütün bunlar yenilginin sol saflarda yarattığı etkilere bağlanabilir. Ama sorun burada bitmiyor. Kendi çizgisini yargılamaya kalkanlar, başkalarının da kendisi gibi hareket etmesini istiyor; bu olmayınca başlıyor damga vurmaya: Dogmatik, şabloncu, geçmişte tekrar ediyor, yaratıcı değil vb.vb.

Emek yazarının yaptığı da budur. '71 yenilgisi ardından birileri kalkıp 71'in silahlı mücadele çizgisini savundu ve güçleri oranında hayata geçirmeye çalıştı. 12 Eylülle birlikte yeni bir yenilgi yaşandı ve yine birileri aynı çizgiyi savunmakta

ısrarlı oldu. İşte bu olmazdı! Herkes Emek yazarı gibi düşünmeli, geçmişini bir an önce mahkum etmeliydi! Bunu yapmıyorsun; o halde kısır-sın, yaratıcı değilsin, akla gelebilecek her türlü sıfatlarla damgalanmaya mahkumsun!

12 Eylül sonrası ML çizgiye yönelik bu türden suçlamalar o denli yoğunlaşmaya başladı ki, hemen herkes benzer sıfatlarla ML'lere saldırı yolunu seçti. Emek'in bu suçlamalarının ardında yatan aslında kopkoyu bir oportünizmdir. O da diğer oportünistlerin yolunu seçmiştir.

Kuşkusuz Marksizm yaratıcı bir teoridir. Bir dogma değil eylem kılavuzudur. Onu koşullara bağlı olarak geliştirmek, yaratıcı bir tarzda uygulamak gerekir. Ama bundan koşullarda temel bir değişiklik olmaması-

nâ rağmen teoriyi yeniden revizyona tabi tutmak anlaşılırsa, bunun adı kendini aşmak değil, kendini inkar olur ki, Emek yazarı daha önce kendilerinin yaptığı gibi Marksist-Leninistlere aynı şeyi öneriyor: (1)

"Hepimiz şu ya da bu ölçüde aynı yöntemi izledik. İdeolojik-teorik üretimde ve tartışmalarda Lenin'in eserlerinden, onun yaklaşım tarzını değil, herhangi bir konu ya da döneme ilişkin varmış olduğu sentezleri aldık. Marksizm-Leninizmin özünü kavramak, onun sorunlara yaklaşım ve çözümleme yöntemini öğrenmek yerine, lafızlarını ezberledik. Bu yüzden bazen Lenin'i bile kendi eserlerinde birbiri ile çelişir hale düşürdük. Bu yöntemi ne yazık ki devam ettiriyoruz." (syf.9-10)

Aktardığımız bu pasajda Emek yazarı, bir öğretmen tarzıyla genelde solun yaklaşımını ele alıp değerlendiyor. Ama aslında anlattığı ken-

di izledikleri yöntemdir. Biz böyle yaptık diyemediği için de herkesi kendisi gibi gösterme yolunu seçiyor. Teori üretiminin "yaratıcı, kendini yenileyici ve doğurgan" olman gerektiğini vaaz eden Emek yazarı kendi adına bu noktaya erişebilmişse bundan sevinç duymak gerekir. Ne yazık ki, yazdıkları hiç de böyle olmadığını gösteriyor. Emek, Marksizmi ülkemiz koşullarına yarattığı bir tarzda uygulamaktan çok uzaklarda bulunuyor. Başkalarını "yaratıcı" olmamakla suçlarken kendisi 70 yıl önce yazılanları tekrar etmekten öteye gitmiyor. Teori üretimi adına Marksizmin klasiklerinden yapılan alıntılarla dolu sayfalarca yazı yazmak, ama somuta ilişkin açık ve net hiçbir şey söylememek Emek'in ve birçok oportünist çevrenin "teori üretim yöntemi" olmuştur. Bu yöntemin esası aktarmacılıktır. Emek yazarın tüm sola yönelik şu eleştiri yapıırken, aslında söylediklerinin en çok kendisini anlattığının farkında mıdır bilemeyiz:

"...biz(...) değişen koşullara uygun örgüt ve eylemler geliştirmek yerine onların söylemiş olduklarını ezberleyip tekrarlayarak, onları taklit etmekle uğraştık." (syf.9)

Emek bağımsız düşünme ve yaratma yeteneğini geliştirememiştir. 70 yıl önce yazılanları tekrar etmek-te, ülkemiz koşullarına uygun bir devrim, örgüt ve çalışma anlayışı geliştirmekten uzak şabloncu bir çizginin izleyicisidir. Bu yüzden ki, yığınların özelemlerinin, talepleri-nin hep gerisinde kalmış, kendisini "Leninist bir parti" olarak tanımlasa da yığınlara öncülük edecek ciddiye alınır bir güç olmaktan uzak olmuştur. Teoriyi pratiğin ihtiyaçlarına göre değil kafadaki şablonlara göre üreten bir anlayış kitleler içerisinde yankı bulamaz! Klasik reformizm yöntemlerini aşan bir eylem çizgisi bir pratik sergileyemeyen Emek bu yüzden kitlesel bir hareket hüviyet de kazanamamıştır. ML'lere saldırıların temelinde bu tür sancılar vardır. Emek, kitleselleşememesinin ne-denini, şablonları aşamayan ve ülke-miz pratiğinde yaşam şansı olma-yan reformist çizgisinde arayacağı-

na çareyi, 20 yıldan bu yana Türkiye sol hareketine damgasını vuran ve tayin edici kitlesel gücünü oluşturan THKP-C geleneğine ve bu geleneği bugün temsil etmekte olan ML'lere saldırmakta buluyor.

Yeni Çözüm Mahir'i ve THKP-C'nin ideolojik-siyasi çizgisini savunuyor. Buna karşılık Emek yazarının iddia ettiği gibi kendini hiçbir zaman belirli kalıplara bağlı kılmamıştır. ML'ler teori üretimini soyut bir çalışma olarak değil, pratiğe ışık tutacak, pratiğin sorunlarına çözümler üretecek bir çaba olarak görürler ve öyle davranırlar. Kalıplaşmış, yaratıcılıktan uzak ve klasiklerden alıntılarla doldurulmuş yazıları Emek yazarı "teori üretimi" olarak görebilir ama Yeni Çözüm görmüyor ve böyle yazmaya da özenmiyor. Marksist-Leninistlerin teorisi, değişen koşulları dikkate alan, ona uygun örgüt ve mücadele biçimleri geliştiren, pratiğin içinde şekillenen ve pratiğe yön veren canlı ve yaratıcı bir teoridir. Örneğin biz 74-80 döneminde nasıl 71 sürecinin kaba bir tekrarı değil idiysek bugün de aynı şekilde 74-80 sürecinin tekrarı olmayacağız. İçinde bulunduğumuz devrim aşaması ve devrimin yoluna ilişkin temel stratejik görüşlerimizi muhafaza etmekle birlikte, değişen koşullara uygun örgütlenme ve mücadele biçimleri geliştirmek durumunda olduk, olacağız. Somut bir örnek olması açısından belirtelim: 74-80 sürecinde, faşist saldırıların ulaşmış olduğu boyut nedeniyle "anti-faşist çatışma" tayin edici önem kazanmıştı. Devrimciler faşist saldırılara karşı PASS perspektifinden hareketle devrimci şiddet temelinde caydırıcı bir eylem hattı izlemek ve buna uygun örgüt biçimleri yaratmak zorundaydılar. Kiteselleşmek buradan geçiyordu. Nitekim bunu başardıkları ölçüde kitlesel bir güç haline geldiler. (Örgütlülüklerinin gelişmesi ve siyasi koşulların değişmesiyle birlikte de giderek doğru-dan devleti hedefleyen eylemlere yöneldiler.) Elbette böyle yaptılar diye THKP-C çizgisini reddetmiş olmadılar, aksine o çizgiyi yeni koşulların doğru tahlili temelinde yaratıcı

biçimde pratiğe geçirmeye çalıştılar. (Sübjektif yetersizlikleri elbette ayrı bir tartışma konusudur.) Bugün de koşullar 74-80 döneminin koşullarından farklıdır ve izlenecek taktikler de aynı şekilde farklı olacaktır.

Peki Emek yazarı, kendi çizgileri için aynı şeyleri söyleyebilir mi? Yıllardır kendini tekrar etmekten, reformizmle kolkola yürümekten başka ne yapmıştır? Nerede kaldı "yaratıcılık", "kendini yenileyici", "üretken" teorisi?

Emek yazarı, bizi 20 yıl önce söylenenleri tekrar etmekle ve yeni koşulları dikkate almamakla eleştirirken bu koşulların ne olduğunu ortaya koymuyor. Koşullarda kimi farklılıklar olduğu doğrudur ama bu farklılıklar, stratejik çizgimizi değiştirmemizi gerekli kılacak durumda mı?

Biz '74-80 döneminde nasıl '71 sürecinin kaba bir tekrarı değil idiysek bugün de aynı şekilde 74-80 sürecinin tekrarı olmayacağız. İçinde bulunduğumuz devrim aşaması ve devrimin yoluna ilişkin temel stratejik görüşlerimizi muhafaza etmekle birlikte, değişen koşullara uygun örgütlenme ve mücadele biçimleri geliştirmek durumunda olduk, olacağız.

Son 20 yıl içinde Türkiye'nin sosyo-ekonomik yapısı mı değişti? Siyasal rejimi mi değişti? Evet, değişen nedir? İçinde bulunduğumuz devrim aşamasının ve izlenecek stratejinin değişmesi için bu türden değişiklikler gerekmez mi? Emek yazarına göre hiç de öyle değil. Bakın ne diyor:

"Yapılması gereken, Mahir'in üretici, yaratıcı yöntemini kavrayarak, c yöntemi izleyerek yeni şeyler üretmek, Mahir'in görüşlerini aşmaktır. Mahir Çayan sağ olsaydı, belki de 20 yıl önce yazmış olduklarını, bugünün Türkiye'si için savunmamacaktı. Lenin'in İki Taktik" eserinde yazdığı bazı formülasyonları hala geçerli göstermenin yanlış olacağını vurguladığı gibi, bugün de Mahir de Kesintisiz Devrim adlı eserinde yazdıklarını savunmanın yanlış olduğunu söyleyebilirdi"(syf.10)

Emek yazarı, "siz Mahir'i ne bilir-

siniz, tanıımıyorsunuz bile!" demeye getiriyor ve Mahir adına konuşmakta sakınca görmüyor. Kendi düşüncesini Mahir'e de onaylatarak hem daha güçlendirmek istiyor, hem de Mahir'e düpedüz saygısızlık ediyor. Eğer Emek yazarı, Mahir'in 71'lerde ortaya koyduğu düşüncelerin o yılların Türkiye'si için doğru olduğunu savunsaydı, Mahir için, "20 yıl önce yazmış olduklarını, bugünün Türkiye'si için savunmayacaktı" deyişini devrimci bir öndere yapılmış saygısızlık olarak görmez, en nihayet bunlar Emek yazarının değerlendirmeleridir der geçerdik. Ama Emek yazarı da bilir ki, Mahir'ler kendi yaşamlarını, o değiştirilmeside çok istenen görüşler için vermişlerdir. O görüşleri 71 koşulları için bile yanlış göreceksin, sonra da bu-

gün Mahir yaşasaydı zaten değiştirirdi diyeceksin! Bu Mahirlerin bir hiç uğruna öldüğünü söylemekten başka ne anlama geliyor? Emek yazarı, çok bilmiş öğretmen pozlarını bırakmalı, başkasının adına fikir yürütmekten vazgeçmelidir. Ve bilmeli ki, ML'ler "yaşasaydı şöyle yapardı, böyle yapardı" türünden falcılara özgü düşünceleri ciddiye almazlar.

Emek yazarı bizim görüşlerimizi değiştirmemiz gerektiğine kendini o kadar inandırmış ki, kendini haklı kılmak için olsa gerek, aktardığımız alıntıda Lenin'den de bir örnek vererek analogi yapıyor. Lenin'in örnek gösterilmesi, aktarmacılık alışkanlığının sürdüğünün bir göstergesi sayılabilir ama bu fazla önem taşıyor. Üzerinde durulması gereken konu, verilen örneğin Emek yazarını haklı kılmadığıdır.

Birincisi; Türkiye'de devrim süreci yeni bir devrim aşamasına ulaş-

madı ki, Mahir'in 71. koşullarında savunduğu görüşler bugün (tıpkı Lenin'in 1906'da 'İki Taktik' eserinde yazdığı bazı formülasyonları 1917'de Nisan Tezleri'nde değiştirmesi gibi) değişsin. Emek yazarı, İki Taktik ile Nisan Tezleri arasında yer alan koskoca bir 1917 Şubat Burjuva Demokratik Devrimini atlıyor ya da görmezden geliyor.

İkincisi; Lenin Nisan Tezleri'ni yazdığında İki Taktik'te ortaya konulan ve 1905 devrim süreci için geçerli olan bazı tezleri eskimiş bula-

Emek yazarının psikolojik bir bo-
yuta varan derin(!) tahlilleri ile uğraş-
mak gerekmiyor. Ancak Yeni Çö-
züm'ün dışındaki sol güçlere karşı
"saldırgan" bir tutum içinde olduğu
suçlaması üzerinde durmak gereki-
yor. Yeni Çözüm, kime karşı, nere-
de, nasıl saldırgan oldu? Bu ortaya
konmalıdır. Kastedilen ideolojik po-
lemiklerdeki dil ve üslupsa, bunu
"saldırganlık" diye nitelemek, akli ba-
şında hiçbir devrimcinin yapacağı iş
değildir. Biz ML literatürde kalmak
koşuluyla siyasi muarızlarımıza, on-

men her konuda ittifak yaptığı sol
grupların geçmişlerine eğilmeli, on-
ları sorgulamalı, dahası, bugün kim
ne yapıyor, kime karşı, nerede ve ni-
çin birleşiyor sorularına cevap ara-
malıdır.

Emek yazarı "oportünist" deyiş-
mizden bile çok rahatsız olmuşa
benziyor ve şunları söylüyor:

"Yeni Çözüm, bir siyasi partinin, örgütün ya da çevrenin oportünist olduğunu iddia ve ispat etmek istiyorsa, o siyasetin varsa programını, yoksa temel perspektifleri ve örgüt anlayışını, sınıfsal temellerini ve politikalarını ele alıp, onun oportünistliğini o temelde ispatlamak durumundadır. Yeni Çözüm bunu yapmadığı için, söz konusu yazılarında "oportünizm" kavramı, bir söv-gü, bir suçlama ve bir iftiradan öteye bir anlam taşıyor." (syf. 14)

Bunları yazan birinin, Türkiye'de yaşamıyor olması gerekiyor. Gerekiyor diyoruz çünkü yıllardır yazılan çizilenlerden habersiz olan biri ancak bu türden sözler sarfedebilir. Türkiye'de -istisnalar hariç- hiçbir siyasi grup ve yapı yeni değildir. Emek'in sağ oportünist, kendiliğindenci çizgisi de siyasi mücadele içinde olanlar için bir sır değildir. Ama Emek yazarı Türkiye solunda var olan bellek kaybı hastalığına tutulmuş olsa gerek, herşeyi adeta yeniden başlatıyor. Emek yazarı yazısında, "bugüne kadar neyi eleştirdiniz de eşyayı adıyla çağırmak anlamında ona 'oportünist' diyorsunuz" demeye getiriyor. Peki biz soruyoruz Emek yazarına: Neyi eleştirmedik? (Kaldı ki, sağ oportünizmin eleştirisi için illa da Emek'in genellemelerle dolu soyut yazılarını eleştirmek gerekmiyor. Bunun anlamlı bir çaba olduğuna da inanmıyoruz. Emek'i etkilemeye ve onun çizgisini eleştirmeye özel olarak ilgi duymak, Emek için, aynı düşünce platformunda yer alanlar için söz konusu olabilir, ama bizim için değil.)

Yıllardır revizyonizme ve sağ oportünizme, onların ideolojik-siyasi çizgilerine ve eylem pratiğine ilişkin yazdıklarımız, söylediklerimiz bir çırpıda nasıl yok sayılıyor? Kaldı ki, Yeni Çözüm oportünizm kavra-

Biz ML literatürde kalmak koşuluyla siyasi muanzlalarımıza, onların ideolojik çizgileri ve pratiklerine yönelik eleştirilerimizi, kendimizi diplomasi kurallarına bağlı kılmaksızın en açık dille ifade ederiz, ediyoruz. Bu bizim için yeni bir yöntem değildir. Bu yüzden saldırgan olarak tanımlanıyorsak, evet "saldırgan" olmaya devam edeceğiz.

rak değiştiriyor. Ama bundan o tezlerin 1905 koşullarında yanlış olduğu anlamı çıkmaz ki. Oysa Emek, Mahir'in 71 koşullarında yazdıklarını, bugün için olduğu gibi o gün için de yanlış buluyor. O zaman Lenin örneği hangi amaçla veriliyor? Aradaki benzerlik ne? Emek yazarının kendini inandırıcı bulmaya o kadar ihtiyacı var ki, bunun için Mahir adına da konuşabilir, Lenin'den gelişigüzel örnekler de verebilir, iyi ama aktarmacıktan, kendini tekrar etmeden, teoriyi dogmalaştırmaktan, kısırlaştırmadan o kadar yakından sonra aynı şeyi yapmak (ki bu aslında Emek'in genel yöntemi-dir) ne kadar inandırıcı oluyor? Sınırız buna en iyi cevabı yine Emek yazarı verebilir.

Emek'in Esas Sıkıntısı Kitleselleşememektir

"Yeni Çözüm(...) üretilmiş olana bağnazca tutunarak onunla yetinmek istiyor. Bu da(...) onu sol tutuculuğa itiyor. Değişmeye, yenilenmeye karşı içgüdüsel bir tepkiye geçiyor. Bu tepkisellik onu, dışındaki sol güçlere karşı saldırganlaştırıyor." (syf.11)

ların ideolojik çizgileri ve pratikleri-ne yönelik eleştirilerimizi, kendimizi diplomasi kurallarına bağlı kılmaksızın en açık dille ifade ederiz, ediyoruz. Bu bizim için yeni bir yöntem de değildir. Bu yüzden saldırgan olarak tanımlanıyorsak, evet "saldırgan" olmaya devam edeceğiz. Birlik adına ideolojik mücadeleden vazgeçmek, birbirine karşı açık ve samimi olmamak bizim yöntemimiz olmadı, olmayacaktır. Devrimcilerin, kendi aralarındaki polemiklerde (ML literatür içinde kalmak koşuluyla) kullandıkları dil ve üslup, pratik eylemde birlik olmaları önünde engel görülmemelidir.

Ama saldırganlık suçlaması, sol gruplar arası ilişkilerde izlenen pratik yöntemlerle ilgili ileri sürülüyorsa bunu şiddetle reddederiz. Aksine saldırgan olan biz değil oportünizmdir. Pratik yaşam bunun sayısız örneklerle doludur. Sol içinde şiddeti yöntem derekesine çıkaranlar, onlarca devrimciyi katledenler henüz daha unutulmadı. Bizim pratiğimiz ve tarihimiz lekelerle dolu değildir. Emek yazarı, sol içi saldırganlıktan söz edecekse öncelikle geçmişin üzerine sünger çekip bize karşı he-

mini yeni kullanmıyor. Emek yazarının aklına bu kavramı "sövgü, suçlama ve iftira" olarak kullandığı şimdi mi geldi? Emek yazarı yanılıyor. Bizim mücadele tarihimizi bilenler kızgınlıkla olsa bile siyasi muarızlarımıza karşı "sövgü" anlamına gelecek sözler etmediğimizi çok iyi bilirler. Bize küfür edildiğinde bile, buna olgunlukla cevap verdiğimiz belki Emek yazarı hatırlamıyor olabilir, ama biz hiç unutmadık.

Emek yazarının oportünizm kavramını kullanmamıza (o da genel bir ifade içinde) bu kadar çok içerlemesine hiç gerek yoktu. Eğer öğrenmek isteseydi, bu kavramı kimler için, ne amaçla kullandığımızı anlayabilirdi. (Biz TBKP vb. gibi oportünizm ve revizyonizmi literatürümüzden çıkaranlar değiliz.) Yine "polisle ağız birliği" edenlerin kimler olduğunu da göürdü. Kimseyi şaibe altında da bırakıyor değiliz. Biz her zaman açık ve somut konuşuyoruz. Spekülasyon ve dedikodu temeline siyaset yapmak bizim tavrımız değildir. Yeni Çözüm'deki yazımızda genelde devrimcilere, sola bir mesaj vermek istedik, devrimci saflarda duyarlılık oluşturmak istedik. Nitekim bu yazıdan kısa bir süre sonra, Emek'in de içinde olduğu sol gruplarca Esenler Halkevi'nde bir provokasyon ve saldırının hedefi imamımız bile, tek başına, bu uyarımızda da ne denli haklı olduğumuzu göstermiştir.(2) Evet, "oportünizmin yapamayacağı şey yoktur" derken hiç de haksız değildik. Emek yazarına göre, Yeni Çözüm'ün tutumu ve politikası saldırgan olmak yanında, "sol sektör, bencil, toparlayıcı birleştirici değil, itici ve dışlayıcı bir politikadır".

Aslında bu eleştiri sadece Emek'e özgü değildir. Oportünizmin hemen tüm kesimleri bizi benzer biçimde eleştirir. Sol güçler arasındaki birliğe önem vermediğimiz, ruççu davrandığımız öne sürülür, ierçek böyle midir?

Biz sol güçler arasındaki güç ve ylem birliklerinin daima kararlı savunucuları olduk. Bundan her türden ilkesiz birliğe "evet" diyeceğimiz anlamı çıkmıyor. Biz ilkelerin de

en kararlı savunucularıyız. Zaten bütün sorun da burada başlıyor. Kendi ilkesiz birliklerine bizi ortak edemeyenler aynı ağızdan yaygaraya başlıyorlar: Birlik bozucusu, sol sektör vb.vb. Ama nedense kendi anlayışlarını sorgulama ihtiyacı duymuyorlar. İhbarcı Aydınlik karşı-devrimcileriyle bile birlik yapabilenlerle, onları bize karşı tercih edebilenlerle nasıl birlik oluşturacağız? Oligarşiye karşı değil bize karşı birleşmeyi düşünenlerle nasıl birlik yapacağız? Kitle örgütlerinde kendi grup çıkarları için herkesle bize karşı birleşebilenlerle niçin birlik yapacağız? Sorun bizden kaynaklanmıyor; 12 Eylül yenilgisi sonrası bir türlü toparlanamayan ve ciddi bir güç olamayan oportünizmin, pragmatist, günübirlik, ilkesiz politikasından kaynaklanıyor. Sol güçlerin birliği önündeki esas engel budur.

Emek yazarı istiyorsa son dönemde yaşanmış kimi örneklerle şöyle bir göz atalım. Kim nasıl ilkel(!) davranmış görelim. Örneğin; kitle örgütlerinde herkesin devrimci sol güçlere karşı birleşmesi hangi siyasetin ürünüdür? Birbirine ideolojik olarak en uzakta olanlar bir çırpıda nasıl bir araya gelebiliyorlar?

İhbarcı Aydınlik karşı-devrimcileriyle bile birlik yapabilenlerle, onları bize karşı tercih edebilenlerle nasıl birlik oluşturacağız? Oligarşiye karşı değil bize karşı birleşmeyi düşünenlerle nasıl birlik yapacağız? Kitle örgütlerinde kendi grup çıkarları için herkesle bize karşı birleşebilenlerle nasıl birlik yapacağız?

Yoksa onları devrimci sol güçler mi birleştiriyor? TDKP'nin ortak eylem içinde kuşlama vb. şeyler yapması, bildiri dağıtması ve provokasyona açık bir zemin yaratması Emek tarafından eleştirilmiş midir? Ortak eylemin disiplinini bozanlara müdahale ettiler diye, bunu yapanlar sektör, birlik bozucu mu oluyor? Aydın Erol olayında kimler, hangi tavrı almıştır? Herşey çok açıkken, hemen herkesin birleşerek devrimci sol güçler üzerinde şaibe yaratmaya

kalkmasının anlamı ve amacı neydi? Kendi suçlarını başkasının üzerine atmaya kalkanlara kimler destek verdi? Migros işçilerinin bağlı bulunduğu sendikada sarı Türk-İş yanlısı merkezin desteklediği bir sahtekara kim sahip çıkmaya kalktı? Emek, hangi anlayışla bir sahtekara destek oldu?

Daha sayısız örnek verilebilir ama gereksiz bir çaba olur bu. Birlik bozucusu, sol sektör vb. eleştirileri yapmadan önce, herkes kendi tutumunu sorgulamalıdır. Bugün birliğin önündeki engel, devrimci ilkeleri ve değerleri kolaylıkla çiğneyebilen, grup çıkarları için herşeyi yapmayı meşru gören bir pragmatizmin sola egemen olmasıdır. Sorgulanması gereken budur.

Bizi birlik yanlısı bir tutum ve politika içinde olmamakla eleştiren Emek yazarı, "özellikle kitle örgütlerinde(..) kitle örgütü ruhuna uygun birliktelikler sağlamak" gerektiğine işaret ederek, "bir siyasetin kurumu haline getirilmiş dar kitle örgütleri yaratmanın sorunları çözmeyeceğini, eskinin fraksiyoncu kitle örgütleri yaklaşımıyla, yığınların birleşik hareketi ve örgütlenmesinin sağlanamayacağını söylüyor. Emek'e göre

devrimci sol güçler kitle örgütlerini dar fraksiyon örgütleri olarak yaratıyor, bu yanlıştır. İyi ama kitlelerin günlük taleplerine sahip çıkacak ve onları sosyalizm mücadelesine katmak için çaba gösterecek örgütleri yaratmak için Emek taraftarlarının da örgütlenmesini mi beklemek gerekiyor? Emek taraftarları henüz örgütlenemediler diye kitlelerin günlük talepler uğruna mücadelesi örgütsüz mü bırakılacak? Ayrıca Emek taraftarları, devrimci sol güçle-

rin kurduğu hangi kitle örgütüne geldi de, onlara burada çalışamazsınız dendi? Aksine Emek, "yokoluruz", "varlık gösteremeyiz" kaygıları ile hareket ettiğinden bu örgütlere gelip çalışmamıştır. O halde yanlış olan ne? Fraksiyoncu kitle örgütü yaratılmak isteniyor yargısı Emek yazarının gerçeği yansıtmaktan uzak, önyargılı bakışını ortaya koyuyor. Devrimci sol güçler, kitle mücadelesinin geliştirilmesine sıcak bakan, bu mücadeleye düzenin koyduğu sınırları zorlayarak kendi meşruiyet zemininde ilerletmeyi amaçlayan tüm güçlerle aynı kitle örgütü içinde olmaya, birlikte çalışmaya her zaman hazır oldu. Ve bunun olanağını bulduğu her yerde de farklı birtutum içine girmedi. Kitle örgütlerini fraksiyon örgütleri gibi kavrayan oportünizmdir. Bu örgütlerde demokratik işleyişi yokeden, yönetimi kaybedince çalışmalardan çekilen, tepeden inme yöntemlerle demokratik yönetimleri fesheden kimlerdir? Emek yazarı Halkevleri'ne bir baksın örneğin.(3) Gerçeği görecektir. Bugün başkaları örgütlü değil diye devrimci sol güçler kitlelerin mücadelesini örgütsüz bırakmak anlayışında değildir. Ve böyle bir sorumsuzluk örneği sergilemekten de uzak olacaktır.

Yeni Çözüm'e yöneltilen saldırganlık ve sekterlik suçlamaları altında aslında başka bir sıkıntı yatıyor. Bu sıkıntı açıkça itiraf edilemiyor. Ama Emek yazarının kaleme aldığı yazının hemen her satırından bunu anlamak mümkün. Bu sıkıntı, 12 Eylül yenilgisi ardından, oportünizmin bir türlü kiteselleşememesinin yarattığı sıkıntıdır. Bu durum Emek gibi genelde tüm oportünizmi mevcut durumu kabullenememeye, hazmedememeye ve bu yüzden kendi aralarında ilkesiz birlikler yapmaya, Yeni Çözüm'e ve Mahir'e karşı yoğun bir saldırıya yöneltiliyor. Bazıları bunu "olgun" bir havada, bazıları ise öfkesini dışarı vuracak biçimde yapıyor. Aradaki fark sadece budur.

Peki nedir oportünizmi bunca telaşa düşüren ve aynı cepheden hücumla geçiren gerçek?

Bilindiği gibi oportünizmin büyük

kesimi, 12 Eylül öncesi siyasi arena- da etkin bir güç durumunda değildi. Yaygın olan diğer bir kesimi ise 12 Eylül'le birlikte kitleselliğini yitirdi ve örgütsüzleşti. Oysa 12 Eylül sonrası iddialar çok büyüktü. Herkes yok olmuştu, parçalanmıştı, artık kimsenin gelişme şansı kalmamıştı. İşçi sınıfına dayanan "komünistler" gelişebilir ve güçlenebilirdi. Küçük burjuva tabana, orta sınıflara dayanan devrimci sol güçler parçalanmak, yok olmak zorundaydılar. Kimileri onlar için "atomlarına kadar parçalanacaklar" kehanetinde bile bulundu. Emek de farklı düşünmüyordu. "Birlik yapıp sol sekterleri kaderleriyle başbaşa bırakalım" derken, oportünizmin diğer kesimleriyle aynı noktada birleşiyordu.

Gelişme hiç de hayal edilen gibi olmadı. Her nasılsa "küçük burjuva

sınıfı içinde geliştikçe durumu kurtarmak daha da zorlaştı.(5)

İşte oportünizmin saldırganlığının temelinde yatan bu gerçektir. Gerçeği olduğu gibi kabullenemeyenler durumu izah etmekte zorlandıkça, kendi kadro ve sempatanları nezdinde de hergün inandırıcılıklarını yitiriyor, ikna ediciliklerini kaybediyorlar.

Oportünizm, sonunda istese de istemese de nesnel gerçeği olduğu gibi kabullenmek zorunda kalacaktır. Devrimci sol güçler bugünlere 12 Eylül'ün baskı ve terörünün en yoğun olduğu dönemde bile örgütlülüğünü ve direniş çizgisini hayatın her alanında koruyarak geldiler. Her geçen gün gelişti ve güçlendiler. Marksist-Leninistler güçlerine güç katarak yürürlerken, oportünizm kendi kısırlığını, politika üret-

Yeni Çözüm'e yöneltilen saldırganlık ve sekterlik suçlamaları altında aslında başka bir sıkıntı yatıyor. Bu sıkıntı açıkça itiraf edilemiyor. Bu sıkıntı 12 Eylül yenilgisi ardından, oportünizmin bir türlü kiteselleşememesinin yarattığı sıkıntıdır.

radikalleri" öngörülenin aksine, 12 Eylül sürecinden en az kayıpla ve en kısa sürede toparlanarak çıktılar ve hızla kiteselleşmeye başladılar. Bu nasıl olurdu? Yapılan tahliller mi yanlış? Kendi kadro ve sempatanları nezdinde ikna ediciliklerini yitirmeyecekler miydi? "Komünistler" olarak her zaman doğru düşünen kendileri değil miydi? (4)

Hemen tüm sağ oportünistler ve geleneksel reformistler bu duruma kısa sürede bir çözüm buldu! Ülkemiz küçük burjuvazinin ve orta sınıfların yaygın olarak bulunduğu bir ülkedydi. Küçük burjuva radikalizminin her dönemde kitle tabanı bulması normaldi. Ama işçi sınıfı içinde etkin olamazlardı!

Çok geçmeden bu tahlillerin de içi boş, kendisini ve tabanını kandırmaktan öteye gitmeyen sözler olduğu anlaşıldı. Marksist-Leninistler işçi

mekten yoksunluğu yaşıyor, gerekli moral ve coşkuya da sahip olamayınca kaçınılmaz olarak sürekli küçülüp parçalanıyordu. Bugün soldaki gruplara şöyle bir bakılsın. Kendine "parti" diyenler de dahil (bunlar en az bir düzinedir) ne halledirler, hemen görülecektir. Tüm böbürlenmeleri, kibirlilikleri boşunadır; ortada ciddiye alınabilecek bir güçleri bile yoktur.

İşte çarpıcı bir örnek: İçinde Emek'in de bulunduğu 9 siyasi derginin 26 Mart seçimlerinde bağımsız belediye başkanlığı için yürüttükleri ortak kampanya... Bu kampanya sırasında oportünizmin gücü ye kitleselliği açık biçimde ortaya çıkmıştır. Yapılan 400-500 kişilik miting ve alınan 2500 oy...

İşte sorun tam da bundan kaynaklanıyor. Oportünizmin koro halinde devrimci sol güçleri hedef alma-

Marksist-Leninistlerin bugün en temel sorunları "Leninist tipte bir parti" yaratmaktır. Bunu yeni söylüyor da değiller. Partileşme süreci tespitlerine bağlı olarak, mücadelelerini bu temel amaca göre sürdürüyorlar.

sının nedeni gelişmemek, bunalımdan çıkamamak ve kitleselleşememek sıkıntısıdır. "Küçük burjuva radikalleri" kitlesel olarak sürekli büyürken "komünistler" nasıl olur da gelişemez? Bunu bir türlü içlerine sindiremiyorlar. Oportünizm, kitlesizlik hastalığından fena halde rahatsızdır. Çünkü yıllardır, Marksist-Leninistleri hep kitlesel olmamakla suçlamış, bir avuç insan olarak değerlendirmiş ama kendi kitleselliği hiç olmamıştır. Artık oportünizmin Marksist-Leninistleri bir avuç maceracı olarak suçlamasının nesnel hiçbir dayanağı ve inandırıcılığı kalmamış-

Emek, Parti Konusunda Yeni Çözüm'e Ders Veremez

Yeni Çözüm'ü dışa karşı "saldırkan" olarak ilan eden Emek yazarı, hemen ardından, bu "saldırganlığın" nedenlerini "tahlil'e yönelmekte ve kendince sıkıntının kaynaklarını çözümlenmektedir. Ve büyük bir keşif yapmışçasına, partinin yaratılması konusunun Yeni Çözüm'ün "en temel sorunlarından biri" olduğu sonucuna varmaktadır Bugün her devrimci hareket gibi ülkemiz Marksist-Leninist hareketi-nin de önünde çözmesi gereken sorunlar olduğu doğrudur. Ancak bu sorunlar, Emek yazarının ifade ettiği türden, onları "bunaltan" ve "sıkıntıya sokan" sorunlar değildir. Marksist-Leninistlerin sorunları," devrimci hareketin bugünkü seviyesinden daha ileri bir noktaya sıçrama yapması sağlayacak pratik adımları atma noktasında düşünülüyor. Ortada, yerine çakılıp kalmış ya da gerile-

yen bir hareket yok ki, "bunalımdan", "sıkıntıdan" söz edilsin. Emek, soruna kendisi açısından yaklaşıyorsa o başka. Ama kendi sıkıntılarını başkalarının da aynı şekilde yaşayacağına sanmak ve onlara akıl vermeye kalkmak boş bir kuruntudan öteye gitmiyor.

Evet, Marksist-Leninistlerin bugün en temel sorunları "Leninist tipte bir parti" yaratmaktır. Bunu yeni söylüyor da değiller. Partileşme süreci tespitlerine bağlı olarak, mücadelelerini bu temel amaca göre sürdürüyorlar. Emek yazarı, yeni bir

şey keşfetmiş gibi boş yere böbürlenmesin ve kendince bu durumdan olmadık sonuçlar çıkarmaya, ayakları yere basmayan tahliller yapmaya kalkmasın. Emek yazarının siyasi olgunluktan ve ciddiyetten uzak bir şekilde, "ortada bir parti var, niye yeni bir parti kurmak için uğraşıyorsunuz" derken, parti konusunda kendileriyle hemen her konuda aynı görüşleri savunanları birliğe çağıracağına "narodnik", "küçük burjuva", "sekte" diye nitelediklerini partilerine çağırması, ciddiyetsizliği bir yana ilkesizliğin varlığı boyutu göstermesi bakımından ilginçtir.

Yıllardır kerameti kendinden menkul "partiler" adına konuşanlar, bizleri parti konusunda hemen hemen aynı şeyleri tekrarlayarak eleştirmişler, kendi durumlarına bakmaksızın "akıl" vermeye kalkmışlardır. Bazen üçü-beşi bir araya gelmiş ama yine de ciddi bir güç olma durumuna erişememişlerdir.

Nasıl partidir bunlar? Ne biçim parti anlayışdır savunulan?

Türkiye solunda parti konusuna

yaklaşımda bir sıklık, bir basitlik olduğu kesindir. 3-5 insanın bir araya gelmesi, sağdan soldan aktarılmış bir tüzük ve bir program metninin hazırlanmasıyla parti olunabileceğini düşünenler, bunu yapmışlardır da... Ama ne yazık ki, bu partiler, kendilerinin iddialarının aksine, emekçi sınıf ve tabakalara öncülük edebilmekten uzak birer tartışma kulübü ya da dar bir grup yapısı olmaktan öteye gidememiştir. Nispeten kitlesel bir nitelik kazananlar da, kitlelere öncülük edememiş, izlediği çizgi itibarıyla kitle kuyrukçusu bir konumda kalmıştır. Bunlardan biri de Emek yazarı Teslim Töre'nin sözünü ettiği ve çok övdüğü "leninist parti"dir. Ona göre "parti proletaryanın öncü, örgütlü müfrezesidir ve bu parti kendisine, 'öncü' ismini takarak değil, sınıf mücadelesi içinde kanıtlayarak elde eder." Peki ama sözü edilen leninist parti nerededir, ne iş yapar, sınıf mücadelesi içindeki varlığı nedir? Bunu kimse bilmez. Öncülük, tıpkı kendisinin eleştirdiği gibi kendi kendine yakıştırılan bir sıfat olmaktan öteye gitmez.

Bu tür partiler Türkiye solunda hayli yaygındır. İsimleri ve rumuzları ayrı olmasa, kimse bunların farklı olduğunu anlayamaz. İzledikleri çizgi bakımından olsun, sınıf mücadelesi içindeki rolleri bakımından olsun aralarında fark bulmak çok güçtür. Kelimenin gerçek anlamıyla dar grup yapıları "parti" maskesi ile örtülmekte, kitleler açıkça aldatılmaktadır. Kitleler içinde dal budak salmayan, iktidar mücadelesine önderlik edebilecek anlayışa, nitelik ve güce sahip olmayan bu "partiler" hiçbir dönem Marksist-Leninistlerin anladığı anlamda bir leninist parti niteliği kazanmamışlardır. Kendilerini "komünist", "sosyalist", "Marksist-Leninist", "devrimci" vb. olarak adlandırsalar da.

Bizi partisizliği savunmakla, fraksiyonculukla suçlayan Emek yazarı, parti konusunda bize ders veremez, aksine bizden öğrenmesi gereken çok şey var. Çünkü o, leninist yeni tipte parti anlayışını özümsemiş olmadığı gibi, bizim parti konusunda yıllardır söylediklerimizden

de habersiz gibidir. Biz, Emek yazarının anladığı türden parti olmaya kalksaydık, bunu bugüne kadar defalarca gerçekleştirdik. Biz kitlelere öncülük edecek ve onları devrim mücadelesine seferber edecek partinin daha farklı niteliklere sahip olmak zorunda olduğuna inanıyoruz. Öncülük öyle lafızda yinelenen bir olgu değil, sınıf mücadelesi pratiği içinde kazanılan bir nitelik olmalıdır. Emek yazarı öyle şeyler söylüyor ki, bilmeyen biri, kendileri dışında herkesin fraksiyon olmayı aşamamış dar grup yapıları, kendilerininse partileşmeyi başarmış, sınıf savaşına önderlik eden ve iktidara yürüyen bir örgüt olduğunu sanır. Gerçeğin böyle olmadığı biliniyor. Parti diye lanse edilen yapının, aslında ciddi bir grup niteliği bile taşımadığı, bir avuç insanın kendi arasında

ruz. Biz savaşın partisinden söz ediyoruz. Biz emekçi sınıfların mücadelesine hayatın her alanında önderlik edebilecek, Marksist-Leninist ideolojiyle donanmış bir partiden söz ediyoruz. Bizim partimiz her yenilgi ya da darbe sonrası ideolojik tespitlerini değiştiren ya da aradan uzun yıllar geçti diye, ülke koşullarında önemli bir değişiklik olmamasına rağmen, temel tezlerini değiştiren bir parti olmayacaktır. Bizim partimiz dün Brejnev'e, bugün Gorbaçov'a alkış tutan, pusulasını revizyonizme göre ayarlayan bir parti de olmayacak; kendi yönünü kendi tayin edecek, kendi gövdesi üzerinde kendi kafasını taşıyacaktır. Marksist-Leninistlerin partisi, proletaryanın ideolojisiyle donanmış, Türkiye halklarının kurtuluş mücadelesine önderlik edebilecek niteliklere sa-

sarma çabası içindedirler ve mutlaka başaracaklardır. Biz, leninist partiye ulaşmak için "partileşme süreci" dediğimiz ve temel olarak ideolojik birliğin, kadrolaşmanın ve bğna bağlı olarak organlaşmanın adım adım sağlandığı zorunlu bir sürecin yaşanmasının şart ve gerekli olduğunu söylüyoruz. Bu sürecin kendi içinde uzamasının nedeni, 12 Eylül yenilgisiyle alınan darbelerin yarattığı örgütsel gerilemedir.

Biz leninist partinin yaratılmasını fetişleştirmiyoruz ama onu Emek ve benzerlerinin yaptığı gibi leninist partinin karikatürü bile olamayacak bürokratik bir kulüp olarak da görmüyoruz. Bu anlamda Emek'le aramızdaki fark, parti olup olmamada değil, nasıl bir parti anlayışına sahip olduğumuzdadır.

Bizim Marksist-Leninist bir parti yaratma konusundaki çabamız, belirsiz ki, Emek yazarına göre boş kürek çekmektir. Çünkü o hükmünü vermiştir. Artık bundan böyle istense de kimse partileşemez! Çünkü partileşme momenti kaçırılmıştır! Ona göre parti her ülkede belli nesnel koşulların var olması halinde kurulabilir. Bu koşullar yoksa parti kurulamaz. Bakın ne diyor Emek yazarı:

"Biz, 'yeni tip leninist örgüt' (partii) yaratmanın momentini 1970'li yıllarda en olgun noktasında bulduğumuz, (...) ama Yeni Çözüm ve bazı başka devrimci güçlerin o momentini yakalayamadığını düşünüyoruz. Aynı koşullar bugün bulmak mümkün değildir, bundan ötürü yeniden? öyle bir moment yakalamak son derece zordur." (syf. 18) Bu sözlerin sağlıklı ve Ciddi olduğundan şüphe etmek gerekir sanıyoruz. Hangi ruh hali insana bu türden bir tahlil yaptırabilir, gerçekten incelemeye değer. Aktardığımız sözleriyle Emek yazarı, Marksizm-Leninizm yeni bir katkıda(!) bulunduğunun farkında mıdır bilemeyiz ama ülkemiz devrimine adına bir tehlikeyi atlatmış olmamıza sevinmemiz gerekmiyor. Çünkü Emek yazarı her ülkenin devrimci sürecinde belli tarihi momentler yakalandığında parti kurulabileceğini buyuruyor. O moment ka-

Biz partiden masa başında oluşturulan, sınıf savaşımından kopuk bürokrat bir örgütlenmeyi anlamıyoruz. Biz savaşın partisinden söz ediyoruz. Biz emekçi sınıfların mücadelesine hayatın her alanında önderlik edebilecek, Marksist-Leninist ideolojiyle donanmış bir partiden söz ediyoruz.

oluşturduğu şematik bir örgütlenmeden ibaret olduğu kimse için sır değildir. Emek yazarına, halka ve devrime önderlik etmek isteyenlerin daha ciddi ve sorumlu davranmak zorunda olduğunu hatırlatmak gereğini duyuyoruz.

Emek yazarı yine, Marksist-Leninistleri fraksiyon olarak nitelerken, onların herhangi bir grup değil, bir örgüt olduklarını yadsıyor. Ve açıkça saygısızlık ediyor. Evet, Marksist-Leninistler bugün bir parti kurmuş değiller ama devrimci bir örgüt durumundadırlar.

Emek yazarı hiç endişelenmesin! Marksist-Leninistler kendi partilerini de kuracaklardır; leninist karakterde gerçek bir devrimci partiyi...

Biz partiden masa başında oluşturulan, sınıf savaşımından kopuk bürokrat bir örgütlenmeyi anlamıyo-

hip, PASS'yi hayata geçirebilecek bir örgütlenme olacaktır. O aynı zamanda kendi içinde düşünce üretimini sürekli kılan, demokratik bir işlerliğe sahip ama çelik bir disiplinle hareket eden, her konferans veya kongrede bölünmeyen, gizliliği esas almış, profesyonel devrimcilerden oluşan ve leninist parti anlayışının evrensel ilkelerini kendine rehber edinmiş bir parti olacaktır.(6)

Tabii ki, böyle bir parti, çoklarının yaptığı gibi masa başında, "kurduk" demekle kurulmaz, halkın kurtuluş mücadelesine öncülük edecek bir parti, ülkemiz sınıf mücadelesinin kızgın pratiğinde yetişmiş, Marksist-Leninist niteliklere sahip kadrolarla oluşabilir. Kitlelerin içinde saygınlığı olan böyle bir partiyi oluşturmanın elbette güçlükleri var ama Marksist-Leninistler bunu ba-

çırıldı mıydı, vay parti kuracakların haline, vay proletaryanın haline! Yeni Çözüm ve başka devrimci güçler bu momenti kaçırmışlar ama bereket versin Emek erken davranıp momentini yakalamış ve "leninist" partiyi kuruvermiş! Yoksa kimbilir RTE olurdu halimiz! Emek sayesinde hem proletarya öncüsüz kalmaktan kurtulmuş, hem de devrimciler müzmin partisizlik sorununu çözme olanağına sahip olmuşlar. Ne hoş! Emek yazarının partinin belli tarihi momentlerde kurulabileceği türünden anti-leninist iddiaları üzerinde durmaya elbette gerek yok. Devrimcilerin en olumsuz koşullarda bile, proletaryanın iktidar mücadelesine önderlik edecek "öncü"yü yaratmak görevi ile yüz yüze olduğu, devrimci bir öncü yaratılmadan iktidara yürünemeyeceği ve bunun esas olarak devrimcilerin iradesi ile ilgili bir olay olduğu Marksizm-Leninizmin en genel doğrularındandır. Kaldı ki, dünya devrimci deneyleri bunun pek çok başarılı örneğine tanıktır. Emek, istediği kadar anti-leninist tahliller yapıp kendisine pay çıkarmaya çalışsın, bu hiçbir şey ifade etmez.

Emek yazarı kendini öylesine inandırmış ki, ya söylediklerinin ne anlama geldiğinin farkında değil, ya da kendini beğenmişlikte sınır tanımıyor.

"Ve deneylerimizden hareketle, grup ruhundan kurtulmuş devrimcilere, leninist normları temel alarak kurulmuş proletarya partisi mevcuttur, bu yürünmüş aynı yolu yeniden yürüyüp enerjinin büyük bölümünü yararsızlaştırma yerine, var olandan daha ilerisini yaratma olanağı bulunmadığına göre, var olan bu yapıyla birlikte gereken düzeyde yeniden üretim diyoruz." (syf.19)

Bu sözlerle yanıt vermek gibi boş bir çabaya girmek yerine, Emek yazarını karşısındakilere daha saygılı davranmaya davet ediyoruz. Emek, teorilerinin illa, bir yerlere katılmasını bozuluyorsa, ona tavsiyemiz, yıllarca "birlik" adına kolkola yürüdüğü reformistlere gidip iltihak etmesidir.

Çünkü aralarında ayrı olmalarını gerektirecek hiçbir ciddi neden yoktur.

Ayrıca kendi gibi en az bir dizi parti vardır, onları da unutmamalı, kardeş partiler olarak birleşme yolunu seçmelidir. Tabii ki, bu, geçmişte olduğu gibi, "birlik yapıyoruz", "birleşiyoruz", "birleştik" derken son anda birbirine küfrederek ayrılmaya ve herkesin kendi tekkesinin şeyhi olmaya karar vermesiyle sonuçlanmalıdır.

Evrims-Devrim Aşamaları Ve Devrimci Durum Konusunda Emek Reformizminin Yıllardır Söylediklerini Tekrarlıyor

Emek yazarın, evrim-devrim aşamaları ve devrimci durum konusunda THKP-C'ye yöneltilen bilinen genel eleştirileri tekrarlamaktan öteye gitmiyor. Ülkemizi gelişmiş bir kapitalist ülke gibi görerek, klasiklerde yer alan tanımları ülkemiz özgülü

laşımı reddedebilmek için, gelişmiş ya da bağımlı kapitalist ülkeler arasındaki farkı bir çırpıda yok sayan bir sonuca varıyor. Ona göre, evrim-devrim aşamaları ve devrimci durum Çarlık Rusyası'nda da, bugünün ABD'sinde de, ülkemizde de aynı biçimde karakterize olur. Ama ülkemizde olgun olmasa da milli kriz varmış, Emek yazarı için ne gam!

Bizim yeni-sömürge, yarı-sömürge ülkelerde devrimci durumun sürekli olarak varolduğunu savunmamıza karşı çıkan Emek yazarı, bunu "bir kadının doğurganlık yeteneğinin onun 'sürekli gebe' olduğu biçiminde yorumlanmasına benzetiyor.

Statüsü ne olursa olsun kapitalist ülkelerin hepsinde evrim ve devrim aşamalarının birbirinden ayrırt

Bugün için, milli bir kriz içinde olmayan metropol ülkeler için doğurganlıktan söz edilemez. Ama dünya devriminin merkezinin metropollerden dünyanın kırlarına kaymasından sonra bağımlı ülkeler tam anlamıyla doğurgan bir karakter kazanmıştır.

için de aynı şekilde geçerli sayarak, o tanımların ruhunu değil lafzını öne çıkarıyor. Bu konuda bugüne kadar o kadar çok şey yazıldı, söylendi ki, aynı şeyleri yinelemeyi gereksiz görüyoruz. Zira Emek yazarının kalıplaşmış düşünce sistematığının bunları anlayabileceğini sanmıyoruz.(7)

Emek'e göre "ülkenin statüsü ne olursa olsun, bütün kapitalist ülkelerde 'evrim ve devrim aşamaları' birbirinden ayrırt edilebilir. Bu, fiili olarak" olduğu gibi, bilimsel olarak da böyledir." Niçin böyledir, bu konuda tek bir satır bile belirtilmiyor. Madem Emek yazarın böyle buyurmuş, bize düşen söyleneni olduğu gibi kabul etmektir!

Emek, Mahir Çayan'ın ülkemiz özgülüğü tahlil ederek evrim ve devrim aşamalarına ilişkin getirdiği yak-

edilebileceğini söyleyen Emek yazarı 'doğurganlık yeteneği' ile neyi kastediyor? Bir devrimin olabilmesinin koşulları ise, bunun anlamı ezileni de ezeni de etkileyen bir milli krizin varlığıdır. Bugün için, milli bir kriz içinde olmayan metropol ülkeler için doğurganlıktan söz edilemez. Elbette bundan bu ülkelerde devrim hiç olmaz diye bir sonuca varılamaz; bu, o ülkelerin "kısırlaştırmış" olduğunu iddia etmek anlamına gelir ki, bu doğru değildir. Ama dünya devriminin merkezinin metropollerden dünyanın kırlarına kaymasından sonra bağımlı ülkeler tam anlamıyla doğurgan bir karakter kazanmıştır. Bu ülkeler içinde bulundukları sürekli kriz nedeniyle sadece doğurgan olmakla kalmamış, aynı zamanda her an gerçekleşebilecek bir devrime gebe hale gelmiş-

lerdir. Bu anlamda bu ülkeleri "sürekli gebe" olarak tanımlamak hiç de yanlış değildir. Zaten biz, silaha başvurmanın objektif koşulları vardır derken, gebe olmasına rağmen doğum yapması bazı nedenlerle zorlaşan bir kadının bir kısım müdahalelerle doğum yapmasını kolaylaştırmak olarak anlıyoruz. Yani doğum için gerekli koşulları olgunlaştırmayı anlıyoruz.

Emek yazarının bir türlü anlamadığı ya da anlamak istemediği bu-

lerle özdeşleştiriyor. Oysa reformistlerle aynı anlayışa sahip olan biz değil, bizzat Emek'tir. Emek de, gelecekte reformistler gibi bugünkü süreci uzun bir evrim dönemi olarak tanımlamakta ve evrimci çalışmayı esas almaktadır. Onlardan farkı, bu dönemi devrim döneminin izleyeceği ve sosyalizme barışçıl biçimde geçişin sözkonusu olamayacağı noktasıdır. Zaten bugün silahlı eylemin koşullarının varolduğunu reddeden (buna başvurmasından söz et-

ederse devrim gerçekleşecektir. Devrimin hangi mücadele biçimi temel alınarak gerçekleştirileceği soru-nuna önceden yanıt verilemez. Bu taşla mı olur, silahla mı olur belli değildir. Emek yazarı bunu şöyle ifade ediyor:

"Bizim ülkemizin nesnel gerçekleri ve yığınların devrimci yaratıcılığı da kendi devrim modelini yaratacaktır. Onu daha şimdiden illa da şu ya da bu modele benzetmek için çabalamak boş bir uğraş-ıdır."(syf33)

Kısaca Emek, belirsizliği teori düzeyine yükseltiyor. Emek yazarına göre yeter ki sosyalizm hedeflensin, gerisi kolaydır. Herşey kendiliğinden gerçekleşecektir. Onun bir tek amacı vardır: Türkiye'de halk savaşının geçersizliğini ispatlamak(!) Bu nun için Filistin halkının taşlı ayaklanmasını örnek göstererek, bakın başka türlü de olabiliyor diyor. Ama verdiği örnek, çeşitli ülkelerin devrim sürecinde mücadele biçimlerinin taşıdığı zenginliği göstermek amacı taşıyor. O, silahlı mücadele, lenin, dolayısıyla PASS'nin yanlış olduğunu gösterebilmek için kendine tutunacak bir dal arıyor. Ve gördüğü farklı bir örneğe sarılıyor. Silahlı mücadele, Emek yazarında öyle bir fobi haline gelmiş ki, TBKP yöneticileriyle yaptığı sözde polemiklerde bile onların barışçıl mücadelede temel yöntem kabul etmelerini eleştirmesine rağmen, bir kez olsun silahlı mücadeleden söz etmiyor. Aslında Emek'in TBKP'ye itirazı, onların barışçıl mücadele dışındaki mücadele biçimlerine baştan kapalı olmalarıdır. Emek özünde reformistlerin söylediklerini yinelenmekte başka bir şey yapmıyor; farkı, mücadelenin "taşlı" da verilebileceğini kabul etmesidir. Bu noktada görüşleri TSİP gibi reformistlerle aynıyet için dedir. Onlar da devrimcileri, yaptıkları eylemlerden dolayı provokasyon yaratmakla suçlarken, tıpkı Emek yazarı gibi İran ve Filistin halkının mücadelesini örnek göstermişlerdir. Görüş Dergisi⁹ nde Veli Gürcan şunları söylüyordu:

"İran ve Filistin halkının verdiği mücadeleyi hiç dikkate almamak,

Emek yazarı, reformistlerle temelde hiçbir farkı olmadığını bildiği için araya bir fark koymak zorunluluğunu hissediyor. Aksi takdirde kendi varlık koşulunu nasıl açıklayacak? Ve bunun için rahatlıkla Marksist-Leninistlerle reformistleri aynı anlayışın savunucudan olarak ilan ediveriyor.

dur. Ülkemiz oportünistleri ve revizyonistlerinin yıllardır söylediklerini tekrar etmekten öteye gitmeyen Emek yazarına, bu konuda uzun uzadıya yanıt vermek gereksiz. Okuduklarını daha iyi anlamasını tavsiye ederek son bir noktaya daha değinmek istiyoruz.

Emek yazarına göre Yeni Çözüm, "evrim aşamasının nerede bittiği, devrim aşamasının nerede başladığını tespit edebilmek fiilen imkansızdır" diyerek reformistlerin işine gelen tespitler yapmaktadır. Reformistler de bu türden tezler ileri sürerek "devrimi devrimci gelişmenin içinde eritiyor, köklü nitel değişliğe, yani devrime gerek kalmadan adım adım ilerlemeyi savunuyor."

Emek yazarı, bizim, yan-sömürge, yeni-sömürge ülkelerde evrim ve devrim aşamalarının iç içe geçmesinden, toplumsal sürecin esas olarak bir devrim süreci olarak belirlenmesi gerektiğini ama milli krizin olgunlaşmamış niteliğinden ötürü bunun toplumsal altüst oluş şeklindeki bir devrim dönemine denk düşmediğini ifade ettiğimizi anlamamazlıktan geliyor ve bizi kaba bir benzetmeyle, geleneksel reformist-

miyoruz) bir anlayışın, kendisini geleneksel reformizmden ayırmasının inandırıcılığı yoktur.

Emek yazarı, reformistlerle temelde hiçbir farkı olmadığını bildiği için araya bir fark koymak zorunluluğunu hissediyor. Aksi halde kendi varlık koşulunu nasıl açıklayacak? Ve bunun için rahatlıkla Marksist-Leninistlerle reformistleri aynı anlayışın savunucuları olarak ilan ediveriyor. Bununla kalsa yine iyi. Bir kez bellemiş ya, sol sektizm kolaylıkla karıştına dönüşebilir; Yeni Çözüm de zaman zaman öyle oluyor! Örneğin 26 Mart yerel seçimlerindeki tutumuyla rahatlıkla reformistlerin yanında yer alıyor! Emek yazarına pes! demek gerekiyor. Çarpıtmak, olanı tersine çevirmek bu kadar yapılabilir gerçekten.(5)

Emek Kendiliğindenciliğe Tapıyor

Emek yazarı, PASS'yi eleştirirken, alternatif olarak aslında hiçbir şey söylemiyor. Bütün reformistler gibi kendiliğindenciliğe tapıyor. Ona göre devrimin stratejisini önceden belirlemek olanaksızdır. Kitle hareketleri kendiliğinden gelişir ve proletarya partisi de buna öncülük

onların savaşından hiçbir şey öğrenmemek, televizyon ekranına 'öküzün trene baktığı gibi bakmak' demektir." (Haziran 1988)

Bir de Emek yazarının dedikleri ne bakalım:

"Yüksek askeri teknolojiye sahip militarist bir devlet yapısı karşısında taşla da savaşılabilceğini, iki yıla yaklaşan zamandır sürdürdükleri 'taşlı halk ayaklanması' göstermişlerdir. Yiğınların harekete geçip mücadeleye katılması durumunda, yüksek askeri teknolojilerin fazla etkili olmayacağını önce İran ve Filistin halkları göstermişlerdir. Ve dahası 'taşlı halk ayaklanması' silahlı eylem biçimlerinden daha az etkili olmadığını da göstermişlerdir." (syf.34-35)

Kuşkusuz Marksist-Leninistler İran ve Filistin halkının mücadele deneyinden ders çıkarmak durumundadır. Ancak dünyada başka devrim deneyleri de vardır ve nedense kimileri bu deneylerden dersler çıkarılması gerektiğini -sözde reddetmeseler de pratikte tersi olmakta- hatırlamazlar. Marksist-Leninistler hiçbir devrim deneyini yadsımadıkları gibi, birini diğerinin karşısına çıkarmazlar. Hepsinden alınacak dersler olduğunu düşünür ve ona göre hareket ederler. Ama Emek yazarı, ülkemiz için silahlı mücadelenin geçersiz olduğunu ispatlamak çabasıyla olsa gerek, "taşlı ayaklanmayı" silahlı mücadelenin karşıtı gibi gösterme çabasına girmekte ve buradan her devrim deneyinden dersler çıkarma adına, devrimin "öyle de, böyle de olabileceği" turun den bir anlayışa varmakta, devrimin stratejisi sorununu tamamen belirsizliğe iterek bu durumu teorileştirmektedir. Aslında Emek'in devrimin stratejisi konusunda reformistlerden farklı bir şey söylediği de yoktur; her geçen gün onlardan biraz daha etkilenen ve belli bir çizgisi olmayan Emek, başkalarını eleştirme hakkını kendinde görmemelidir. Ayrıca Emek yazarının PASS hakkında ileri geri sözler etmesinin öte fazla bir anlam taşımadığını, özünde, diğer konularda olduğu gibi bu konuda da 20 yıldan bu yana

tekrar edilenleri yinelemekten öteye gidemediğini belirtmemiz gerekiyor*

Emek yazarı ve çeşitli reformist güçler, THKP-C'yi ve devrimci sol güçleri "foko"ya indirgemekte, herşeye askeri eylem mantığıyla baktıkları yargısını oluşturmaya çalışmaktadırlar. Oportünizmin ve revizyonizmin yıllardır görmek istediği THKP-C aslında budur. Bu yüzden PASS'yi de, devrimci sol güçlerin mücadelesini de anlamaktan hep uzak kalmışlardır.

PASS, öncü savaş, mücadele biçimleri konularında Mahir Cayan çok açık ve net görüşler ortaya koymuştur. Bu görüşlerin yani THKP-C'nin ideolojik-politik çizgisinin savunucusu olan devrimci sol güçler de çok şey yazdılar, söylediler. Bunları Emek'e yeniden anlatmayı gereksiz görüyoruz. Yalnız Emek yazan şunları bilmelidir ki, biz hiçbir zaman, oportünistlerin göstermeye çalıştıkları türden "foko" olmayacağız. Tüm oportünistler gibi, anlaşılan Emek yazarı da bundan rahatsızlık duyuyor. Devrimci sol güçlerin "işçiler içinde kendilerine taraftar bulduğunu" söylemek zorunluluğu hissedilen, kitle örgütlenmesine ağırlık verdiği tespiti yapan Emek yazan bu

Emek yazarı bir yandan bunu söylüyor ama diğer yandan, siz Mahir gibi, özü ve sözü bir değilsiniz demekten kendini alamıyor. Açık biçimde olmasa da, bizi gizli inkarcılar olarak göstermeye çalışarak kendince kitlelere teşhir etmektedir. Şöyle diyor Emek yazarı:

"Mahir'de teori ile pratik uyum içindedir. Yanlış ya da doğru. Halbuki Yeni Çözüm bu yöntemden çok uzaktadır. Yeni Çözüm 'ün teorik olarak yazdı klan başkadır, pratikte yaptıkları çok başka." (syf. 31)

Oportünizmin, alanlarda, fabrikalarda, radikal kitle hareketleri içinde olmamızdan duyduğu rahatsızlık hemen her yerde artık kendini dışa vuruyor. Devrimci sol güçlerin kitleleşmesini bir türlü içine sindiremiyorlar. İçinde bulunan aşamanın partileşme süreci olduğunu, bu süreçte öncü savaşının yürütülmediğini, PASS'nin tam şekliyle hayata geçirilmediğini bile bile, Marksist-Leninistleri Mahir Cayan gibi davranmamakla, söyledikleri ile yaptıklarının farklı şeyler olduğunu ileri sürmekle, kitleleri aldatmakla suçlamak için iflah olmaz bir oportünist olmak gerekiyor. Emek yazarı, illa da "foko"cu olun diyor, adeta öyle olma-

Oportünizmin alanlarda, fabrikalarda, radikal kitle hareketleri içinde olmamızdan duyduğu rahatsızlık hemen her yerde artık kendini dışa vuruyor. Devrimci sol güçlerin kitleleşmesini bir türlü içine sindiremiyorlar.

işe akıl sır erdiremiyor olsa gerek ki bir açıklama getirme çabasına girişiyor. Öyle ya, hem PASS'yi savunduğunu söyle, hem de kitleler içinde destek bul! "Pratik deneyler tarafından" yanlışlığı ortaya çıkarılan bir stratejiyi savununlar nasıl olur da kitle tabanı bulabilir? Bunda bir terslik olmalıdır. Açıklama basittir: Yeni Çözüm, teoride yazdıklarını pratiğe uygulamamaktadır, o "pratikte daha olumlu perspektiflere yönelmiştir.

mızı arzuluyor.

Bugün Marksist-Leninistler, içinde bulundukları örgütsel durum nedeniyle teorik olarak ifade ettiklerini bütünüyle pratiğe geçirebilecek durumda değildirler. Ama yaşama ve mücadeleye o perspektifle bakıyor ve örgütleniyorlar. Emek yazarının hiç şüphesi olmasın ki, Marksist-Leninistler özü ve sözü bir olan insanlardır. Neyi savunuyorlarsa onu hayata geçireceklerdir. Bugünkü pra-

tikleri yarının güvencesidir. Kitlelerle bütünleşmiş devrimci şiddet temel şartları olmaya devam edecektir.

Gerçekler Emek yazarının hayallerinden daha güçlüdür. Şu unutulmamalıdır: Bize sekte diyenlerin, bize karşı ilkesiz birlikler yapanların yüzü hep reformizme dönüktür, Ve onlar kısırlıktan, gelişmemişlikten, bunalımdan kurtulamayacaklardır. •

Dipnotlar:

1- Yeri gelmişken belirtelim. Emek yazarı kendini aşmak adına bugün THKO'nun ihtilalci geleneğinden tamamen kopmuş durumdadır. Ona göre, "THKO 'sol' olumsuz yanlarından ayıkla narak devrimci değerlerinin (...) bir üst düzeyde bilinçli bir yeniden üretim süzgecinden geçirilerek aşılmalıdır." (Emek s.5., syf.44) Ve bugün THKO'dan geriye Emek'in savunduğu hiçbir şey kalmamıştır. Emek, geçmişin inkarı temelinde yeni bir arayışa girmiş, bu arayış onu, sonunda reformist cepheye iltihaka kadar götürmüştür.

2- Esenler Halkevi'nde devrimci sol güçlere karşı düzenlenen provokasyon ve saldırı, cezaevleri ile ilgili olarak açlık grevi başlatan çeşitli gruplardan insanların, yönetiminde oldukları dernekleri, Halkevlerini, dergi büroları vs, atlayarak, doğrudan Esenler Halkevi'ne gelmesi ve yönetimden izin bile alma gereği duymadan açlık grevini burada sürdüreceklerini ilan etmeleri ardından gelmişti. Provokasyon ortamını hazırlayan bu insanların bir kısmı da Emek Dergisi taraftarlarıydı. Bu nedenle, Esenler Halkevi'ndeki provokasyon ve saldırılarından, Halkevi'ndeki açlık grevini yönetimden izinsiz başlatan türün gruplar gibi EMEK de sorumludur.

3- Zeytinburnu Halkevi seçimlerin de, devrimci sol güçlere karşı tüm sol grupların çıkardığı ortak liste (bu ortak listede EMEK taraftarları da yer alıyordu.) seçimleri kaybetti. Seçimlere katılarak seçimlerin meşruluğunu kabul edenler, devrimci sol güçler seçimleri kazanınca, yeni yönetimi tanımayacaklarını ilan ettiler. Bu tavrın başını EMEK taraftarları çekiyordu. Görüldüğü gibi, kitle örgütlerini fraksiyon örgütü olarak kavramak tam da (işbirliği yaptıkları tüm gruplar gibi) EMEK taraftarlarının anlayışıdır.

4- Oportünizm, devrimci sol güçlerin gelişme zemini bulamayacağına kendini o kadar inandırmıştı ki, yakın zamana kadar bu konuda ısrarla aynı şeyleri söyleyip durdular. Örneğin Emek yazarı, Emek'in 5. sayısında yer alan bir yazısında bu inancını şu şekilde ortaya koyuyor;

"Kitlelerin devrimci fikirlerle henüz tanışmadığı, özlemini duyduğu sistemi bütün yasa ve değerleriyle bilince çıkarmadığı, devrimci coşku ve kahramanlıkların yeterli olduğu dönemlerde, sol sekteizm kendisine belli zeminler yaratır(...) Ama artık bu süreç geride kaldı, "(abç. syf.51)

Benzer değerlendirmeleri başkaları da yaptılar, bunları burada tek tek aktarmaya gerek yok. Hemen hepsi birbirine benzeyen bu değerlendirmelerin ortak yanı, oportünizmin, "küçük burjuva radikalleri", "sol sekte" dedikleri Marksist-Leninistlerin gelişmesinin artık mümkün olmadığı noktasıydı. Ama kısa sürede yanlışlıklarını anladılar.

5- Son dönemde bu durumu kabul etmeyen ve kendince nedenlerini açıklama ya (!) kalkınlar yok değil. Emek yazarı da gerçeği bir parça kabullenmiş görünüyor. Ve şunları söylüyor: "... bu tip akımlar, işçiler içinde kendilerine taraf bulsalar da düşünsel planda ve bilinç olarak henüz küçük burjuva radikallizmini aşamamışlardır." (syf. 30)

Marksist-Leninistlerin daha da gelişmesi karşısında, küçük burjuvalar devrim de yapabilir, ama bu sosyalist bir devrim olmaz derlerse kimse buna şaşmamalıdır.

6- Emek yazan, bizi "fraksiyon" olarak niteledikten sonra, fraksiyon yapılarını, "şeffiğe dayanan, tüzükse işleyişlerine keyfiliğin egemen olduğu, demokratik merkezileşmenin yerine mutlak merkezileşmenin" uygulandığı yapılar olarak tanımlayarak bu özellikleri bize izafe ediyor.

Emek yazarının çabası boşunadır. Türkiye solunda kimlerin gerçek şeffikler yarattığı bir sır değil. Parti maskesi ardına gizlenerek, yukarıda tanımlanan türden bir işleyişe sahip yapılanmaların oluşturulduğu bir gerçek. Herhalde Emek kendi geçmişlerinde böylesi bir işleyişe sahip olacak ki, başkalarına, kendi deneylerine dayanarak bu türden mekanizmaların yarattığı güçlükleri an-

latmak ihtiyacı duyuyor. Kuşkusuz tecrübelerin anlatılmasında bir sakınca yok ama Emek yazarı herkesi kendileri gibi sanarak yanıltıyor.

7- Böyle söylediğimiz için Emek yazarı bize de kızabilir. Haydar Kutlu'yu "bu ideolojik düzeye bizim programımız anlaşılabilir" dediği için "ukalalıkla" suçlayan (s.7, syf.38) Emek yazarının, benzer şeyleri kendi söylediğinde, karşısındakinin de kendisini aynı biçimde, suçlayabileceğini düşünmüş olması gerekir. Örneğin Yeni Çözüm için; "Bu kadar somut olan bir olgu bile tespit etme yeteneğinden yoksun olan bir siyasi yapının, en karmaşık bilimlerden biri olan devrim bilimini kavraması zordur" (syf. 26) deyşi, H. Kutlu'yu "ukalalıkla" suçlamasına sebep olan sözlerden özüde hiç de farklı değil. Ama biz Emek yazarını -her ne kadar olgunluk üzerine sayfalarca ders vermeye kalksa da- kendisinin başkasına yakıştırdığı türden basit nitelermelerle suçlamayı kendi mize yakışık görmeyiz.

S- Emek yazarı da, bir kısım oportünist yinelemekten bıkmadığı şeyleri diline dolamış görünüyor. 26 Mart seçimlerinde Yeni Çözüm'ün SHP'yi desteklediği yalanı ısrarla söylenmeye devam ediliyor. Yeni Çözüm SHP'yi değil onun içindeki tek tek demokrat insanları desteklemiştir ve bugün de bunun doğru olduğuna inanmaktadır. Ama Emek yazarı 9 dergi olarak bir araya gelmelerine rağmen bir varlık gösterememiş olmalarını hazmedememiş olsa gerek ki, kendilerini desteklememiş olmamıza duydukları kızgınlığı, "SHP'yi desteklediniz" diye dışa vurma yolunu seçiyor. Emek yazarı Yeni Çözüm'ü eleştirmeden önce sergiledikleri karamizah tablodan ders çıkarmaya çalışsa daha iyi ederdi. Emek, Yeni Çözüm'ün oligarşinin partilerine oy vermek çağrısına da bulunduğunu yalanına başvurarak ah-laki boyutta bir örnek sergiliyor. "Bağımsız sosyalist adaylara" değil, "demokrat adaylara" oy vermemizi hala hazmedemiyor. Çünkü kendi yarattıkları karamizah tablo karşısında gerçekten ezilmişlerdir. Tüm güçlülük havalalarının prole-taryanın öncüsü olma iddialarının (bi-zim nezdimizde her zaman açık olan da) herkes nezdinde boş bir övünç-den ibaret olduğu görülmüştür. Emek yazarının kızgınlığı bundandır.

"SOSYALİST" BİREYLERİN BİRLİK ÇAĞRILARI ve AÇMAZLARI

Türkiye sol hareketi birlik girişimlerine, birlik tartışmalarına sıkça tanık olmuştur. Bu amaçla platformlar oluşur, platformlar dağılır. Daha bunlar eriyip unutulmaya yüz tutarken sonuçları, muhasebesi verilmeden yenileri devreye girer, yeni çağrılar, birlik üzerine al baştan yeni iddialı çıkışlar tekrar boy göstermeye başlar. Ama hepsi de ileriye tek bir somut adım bırakmadan sönür, yok olur. Sel gider, geriye olumsuz anılar kalır. Tek bir nedeni vardır: İşe değil lafa dayanır, mücadeleci yanlarına değil, birbirinin zaafına tutunma üzerine inşa edilir. Sonuçta da devrimci, mücadeleci deneyler değil, zaafılar kümelenir. Sol saflarda yarattığı güvensizlikten başka geride bıraktığı tek şey bu olur.

Aydınlık ve TBKP çevresi yeni döneme eski konularını "birlik" tutacağı ile oturtmaya çalışırken, bir süre önce 18 sosyalist birey tarafından başlatılan başka bir birlik girişimi gündeme geldi. 18 kişilik girişimciler kurulunca kamuoyunda "Sosyalistlere" diye yapılan çağrıda sosyalizm ve sosyalist mücadelenin tarifi yedi maddede açıklanarak, bu tarifi içine giren girmeyen -Aydınlık'ın eksik kaldığı, feminist, reformist, "birey sosyalist"- sosyalistim diyen herkes birlik tartışmasına ve oluşumuna davet ediliyordu. Ancak genel olarak birliğe, özel olarak da böylesi bir birliğe ilişkin yaklaşımımızı aşağıdaki metine bırakarak, bu oluşumun daha başta açmazlarını sergilediğini, açıklanan amacına ulaşmaya yetenekli olmadığını, içinde yer alanların bir çoğunun samimiyetsizliklerini ele verdiklerini açıklamamız gerekir.

Sosyalist hareketin birliğini zamanı gelmiş de gecikmiş bir iş olarak görüp, "bütün sosyalistleri kapsamalı" diye ciddi olunması gereken iddialı bir girişime soyunan girişimciler kurulu birey aydınlara, entellektüellere, sivil toplumcu, troçkist unsura, reformistlere kadar geniş bir davetiye listesi çıkarırken Y.Çözüm'ü sosyalistliğin tarif genişliğine sığdıramamış olacak ki, Y. Çözüm'e çağrı yapılmadı. Elbette, sizi sosyalistten saymıyoruz denemediği için ortaya çıkan ayıbın izahı 'onlar anti-birliktir, jargonları itici' özel yaklaşımının herkeste değilse de genel olarak belirlediği şeklinde yapılmıyordu. Ne var ki başlangıçta 'herkese kucak açan' amaca ters düştüğü de açık olduğundan geçmiş olarak bir davetiye çıkarılmıyordu. Sosyalist hareketin diğer sorunları gibi birlik meselesinin

de ciddiye alınması gerekir. Bu konudaki her tek tek girişimin ciddi olup olmamasından bağımsız olarak salt bu konunun kendisinin hassas oluşundan dolayı her birlik girişimini ciddiye ele alırız. Yaklaşımımız budur. "Birlik" kurulunun hem baştan ön yargıları zımnen dışta tuttuğunu ilan edip, hem de pratikte önyargıları dolayısıyla Y.Çözüm'e mesafe koyması işin içine baştan bir samimiyetsizliğin yerleştiğini gösteriyor. Basit bir protokol kuralı bile 'önce sor, sonra hakkında yargı belirt' şeklinde işler. Anlaşılan o ki bu platforma katılan herkes kendisi bakımından farklı farklı olan beklentilerine bir an önce ulaşmak istiyor.

Elbette, üzerinde durduğumuz, Y.Çözüm'ün bu platformda yer almayışı değil. Tarafımızdan böyle bir davet isteği belirtilmedi.

Y.Çözüm bu platforma -birliğe muhtevada ve araçlarda farklı yaklaştığı için - katılmadı. Değişik çevrelerce öne sürülen, varsa yeni görüşler ve tartışmalardan haberdar olmak, el-verdiği ölçüde bu tartışmalarda devrimci bir etki oluşturmak amacıyla sadece gözlemci olarak yer aldı. Burada belirtmek istediğimiz platformun haksız önyargısı ve bu önyargılı tutumun, zaten yanlış olan oluşumunu daha da sakatlamış olmasıdır.

Gelişmelerin sonraki bölümü bu "birlik" platformu hakkındaki, belirttiğimiz kanıyan doğrular niteliktedir. Yani birlik konusundaki politik tutum yanlışlığından aynı olarak, bu politik tutum yanlışlığını örtmeye çalışan ayıplan da içeriyor. Çağrı sonrası ilk katılışımızda, bu arkadaşlar, onları saatlerce dinlediğimiz halde bizi dinlemeye yirmi dakika tahammül edemediler.

Yedi dakika içinde ikide bir söz kesip görüşlerimizin özetlenmesinin istenmesi, tek tek bireylerin konuşmalarının alt alta toplansa saatler-belki günler alan bir sahada bir siyasi oluşumun görüşlerini dinleme olgunluğunun gösterilememesi baştan ele alınan işin ciddiyetsizliğini ve davranış kuralları açısından saygısızlığı ifade eder. Daha sonra, bu oluşum içinde yer alan bazı arkadaşlarca o talihsiz durumun özleştirilmesinin yapıldığını ve özür dilendiğini burada kaydedelim. Ancak her "birliğe" davul tokmağıyla koşanların yer edinebildiği böyle bir kurulda bu olay genel bir düzeltme isteği görmeden kaldı.

Aşağıda 'birlikçi' arkadaşlara sunulan ve orada yarım kalan görüşlerimizin tam metnini yayınlıyoruz. •

BİRLİK GİRİŞİMLERİ

ARKADAŞLAR

Biz buraya birlik sorununu, Türkiye devrimci hareketinin bugünkü aşamada gerçekleştirebileceği birlik sorununu tartışmaya geldik. Bu konuda bu zamana kadar ne düşündüğümüz, yazdıklarımız, söylediklerimiz sol çevrelerce biliniyor sanıyoruz. Biz, subjektivizme düşülmedikten, önyargılarla hareket edilmedikten ve küçük hesaplar peşinde koşulmadıktan sonra, solda birliğin her koşul altında, her zaman yapılabileceğini savunduk. Hâlâ da aynı düşüncedeyiz. Ve biz, birliğin, solun ve sola umut bağlayan halk kitlelerinin somut bir talebi olduğunu 15 yıldır sürekli söylüyoruz. Birlik hepimize gerekli. Bunu görmemek için kör olmak gerekir. Ama bu konuda hiçbir zaman hayalci olmadık. Birliğin, yaşanan somut koşullara uygun düşmesi ve devrimci mücadeleyi ilerletici bir işlevde olması gerektiğini de her seferinde ortaya koyduk.

Birlik sorununun, çağrıcılar tarafından bugün bu biçimde gündeme sokulmaya çalışılması, onun gerçekte dünden çok daha elzem olduğundan kaynaklanmıyor. Bu sorun geçmişte de, dün de sol ve sola umut bağlayan emekçi halkımız için yakıcı bir sorundur. Bu sorun, tek tek sol güçlerin subjektif yapılarının dünkünden (kendilerine göre) daha umut verici olduğu için de gündeme girmemiştir. Aksine, bu platform tam da böylesine bir zaafın doğrudan ürünüdür. Ama olumsuzluk, tek tek sol güçlerin zaafı nedeniyle bir birliğin amaçlanmasında değil, tek tek sol güçlerin subjektif yapılarının tartışılır olduğu dönemlerde birlikçi kesilmesidir. Gariptir ki, buna karşın birlik istekleri, durumlarının az çok iyi olduğu dönemlerde birlik çağrılarına kulak tıkayanlarca gündeme sokulmaktadır. Çünkü bu çabalarda gizli olan pragmatik, grupçu anlayış temelinde değişmemiştir. Birlik birlik diye çağrılar çıkaranlara önce bu gerçeği hatırlatmak istiyoruz. Çünkü çağrıcıların platformunun ölü doğmasının ilk işaretlerini burada görüyoruz. Çağrıcıların bugün birliğe sarılmalarının, tek tek sol grupların örgütlülüklerini dahi koruyamadığı, ancak dergi çıkararak zar zor ayakta durmaya çalıştığı koşullarda gündeme geliyor olması bu yöndeki işaretimizi doğrulamaktadır. Çağrıcıların subjektif durumları ve pratikteki yerleri ortadadır.

Burada uzun uzadıya birliğin gerekliliğinden, ne kadar önemli olduğundan söz etmeye gerek duymuyoruz. Zaten her birlik tartışmasında birliğin yararlılığı ve zorunluluğu tartışılmalıdır. Bir kez daha belirtmek ihtiyacı duyuyoruz, biz somut ve açık konuşacağız:

Buraya, bugünkü koşullarda, solda nereye kadar, kimlerle ve nasıl bir birlik yapılabilir, onu tartışmaya geldik. Bugün gerçekten birlik yapmakta samimi, ciddi ve ısrarlı olanlar, mücadeleyi yükseltmek isteyen ve kitleler içerisinde şu ya da bu ölçüde örgütlü olanlardır. Masa başında, dergi sayfalarında, gösterişli sözlerle ve kendilerine göre ideal formüllerle birlik üzerine halisane rol üstlenenler, solda birliğin pratikten kopuk sağlanacağını sanıyorlar. Bunlar bir kez daha hayal kırıklığına uğramaya mahkumdurlar. Sol'da birlik konusunda ortaya çıkan bu tür birlik anlayışlarının nasıl iflas ettiği az çok herkesin malumudur. Haydar Kutlu'nun yıllar sonra, bir zamanlar büyük bir gürültüyle gündeme getirilen UDC ile ilgili yaptığı açık-

lamalar, birlik konusuna nasıl yaklaşmak gerektiğine ilişkin buradakilere de biraz olsun yol gösterir sanıyoruz. H. Kutlu, o dönem toz kondurmadıkları ve solda birliğin tek alternatif biçimi olarak sundukları UDC için, bugün "oysa ortada cephe falan yoktu, buna hazır güçler yoktu. Kim neyi destekleyecek, nereye katılacaktı?" diyebiliyor.

Türkiye sınıf mücadelesi yakın tarihi, iskambil kağıtlarından kurulan ve yıkılan olumsuz birlik örneklerine tanık olmuştur. Öyle görünüyor ki, hiç ders almadan bu tür olumsuz birlik örneklerini tekrar etmek isteyenler var. Bu tür olumsuz örnekleri hepimiz birlikte yaşadık. Hatta bu birlik oluşumlarında ye alanlardan bazılarının burada olduğunu da görüyoruz. Çok uzağa gitmeye gerek yok. Burada, bu birliklere ne olduğunu onlara soralım!

Yurtdışında büyük iddialarla kurulan ve devrim programı bile çıkaracak kadar, sözde birlik sağlayanların oluşturduğu Faşizme Karşı Birleşik Direniş Cephesi'ne (FKBDC) ne oldu, hepimizce biliniyor. Bu cephenin ülkemizdeki mücadeleye ne katkısı oldu? Bunu merak ediyoruz. Bunu bizim kadar herkes de merak ediyordu. Biz Türkiye solunda birlik geleneğinin masa başlarında büyük iddialarla kurulup ve kitlelere boş umutlar vaadedilen birlik çabalarının yerleştirilmesini istemiyoruz. Gerçekten ciddi, somut olarak mücadeleye bir şeyler veren, ivme kazandıran birlikler olsun istiyoruz. Çok büyük iddialara gerek yok! Ağaçlıkları, korulukları görüp yaşamadan, orman tartışması yıllardır yapılıyor. Ama yıllar sonra bu tartışmalardan geriye bir çalılık bile değil, sadece koskoca bir laf ormanı kaldığını görüyoruz. Birliği idealleştirmeyelim. Bu konuda kafaları karıştırmayalım. **Bugün her türden ciddi birlik girişimleri önce sokaktaki eylem ve güç birliklerinden geçmek zorundadır. Hatta düşmanın sola yaşam hakkı tanımadığı alanlarda bile birlik oluşturmayı bilebilmeliyiz. Gelin gerçekçi olalım, daha bunlar bile gerçekleştirilmemişken sol güçlerin bu alanlarda birbirine tahammülü sorunu aşı-lamamışken, bu platformda, parti veya cephe birliği ara-mak gibi hoş ama gerçekçi olmayan düşler kurmayalım. İş yapmak için somut adımlar atalım.** Daha işin başında, Türki-ye devriminin sorunlarını çözecek işlevsellikleri bu platformla-ra yüklemeyelim. Ayaklarımız yere bassın! Bu nedenle birlik oyunlarıyla kendimizi ve halkı, işçi sınıfını ve emekçileri daha fazla aldatmayalım. Hayata geçmeyecek birlik tartışmalarıyla kendimizi oyalamayalım. Enerjimizi laf üretmekte değil, büyük birliklerin sağlıklı zeminini oluşturacak olan küçük, asgari ama çok gerçekçi ve somut birlikteliklerde, bunun için pratik adımlarda kullanalım. Ama sol adına üzücü olan ve hâlâ görü-nen o ki, çağrıcılar birer uyumlu topluluk bile oluşturamadan orkestra olmayı tartışalım diyorlar. Buradan bir mücadele ör-gütü değil, Türkiye solunun büyük çoğunlukla 20 yıldır yaptı-ğı gibi, kendi sesini bile alamayan bir topluluğun anlamsız gü-rültücüleri çıkabilir. Biz başımız bulutlarda, ayaklarımız yerde olamayız.

Biz ülkenin nesnel durumuna ve solun subjektif durumuna göre tartışıp, somut, ileriye dönük, mücadele için adımlar atalım diyoruz. Burada bizce belirleyici olan kıstas, mücadeleye katkı ve birlik için bekleyen kitlelere bir umut kıvılcımı çakabilmek ve bunu pratikte gösterebilmektir.

ÇÖZÜM 60

Arkadaşlar,

FKBDC'nin akıbetini hepimiz biliyoruz. Kurulmasıyla dağılması arasında fazla bir zaman geçmedi. Ama öyle bir birlik ki, uzun uzun kuruluş amaçlarını ve programını ortaya koyarken, sonuçta neleri başarıp neleri başaramadığını bile açıklamadı. Neden dağıldığını bile ortaya koyamadı. Birlikler yaz boz tahtası değildir, olmamalıdır.

Bir başka olumsuz birlik deneyi **Sol Birlik** deneyidir. Sol Birlik de yurt dışında, politik göçmenler içerisinde bildiriler çıkarmak, toplantılar, geceler düzenlemekten başka ne yapabildi? Üstelik Sol Birlik'i oluşturanlar ideolojik olarak birbirlerine çok yakın güçlerdi. Sol Birlik de ülkemiz toprağına ayak basmadan, çıkardığı sözde devrim programıyla birlikte göçüp gitti. Bugün Sol Birlik üzerine burada konuşabilecek olanlar vardır. Sol Birlik'in neleri başarmak için kurulduğunu ve önüne koyduğu hedeflerden hangilerini başardığını ve sonuçta nasıl-neden dağıldığını ortaya koymalıdır. Ve açıklamalıdır ki, bu olumsuz örnekler tekrar edilmesin. Bugün aynı kısır döngü içinde hapsolup sonuçsuz kalacak olan birlik anlayışlarının, solda birliğe hiçbir yararının olmayacağı artık görülmelidir diyoruz. Her şey açık ve net. Ama bu geçmiş olumsuz deneylerden ders almasını bilenler için böyle.

Çağrıcılar, geçmişteki bu tür birlik anlayışlarının daha çokcukça, ilkesiz ve şekilsiz bir örneğini sergiliyorlar. Bu birlik platformu da çok sürmeyecek, geçmişte olanlar gibi somut bir şey ortaya koymadan, mücadeleye katkıda bulunmadan sönüp gidecektir. Bu birlik platformu da bu amacıyla, bu biçimiyle yok olmaktan kurtulamayacaktır. Solda birliğin bu aşamada nasıl olması gerektiğinin değil, nasıl olmamasının bir örneği olacaktır. Eğer bu çabaların böyle sonuçlanması istenmiyorsa, çağrıcıların hayalci ve ilke yerine fayda üzerine kurulu tutumları çağrıcılarla birlikte ortadan kaldırılmalı, birlik platformu, sınıf mücadelesi talebine uygun olarak GÜÇ VE EYLEM BİRLİĞİ PLATFORMUNA DÖNÜŞTÜRÜLMELİDİR.

Ne için, nereye kadar ve kimlerle birlikte?

Dostlarımız!

Bu platformdaki birlik tartışmalarından, kayda değer bir sonuç çıkmayacağını, her çevre kendi dergilerinde yazdıklarıyla ortaya koyuyor. Daha önce burada tartışmalara katılanların önemli bir kısmı, haklı olarak bu platformdan çoktan umudunu kesmiş gözüküyor. Çağrıcıların platformu üzerinde yapılan tartışmalarda, platformun ilkesizliği ve şekilsizliğinden dolayı da, tam anlamıyla genelde bir keşmekeş sürüp gidiyor. Bu nedenle de toplantıya katılanlar çağrıcıların anladığı ya da hedeflediği biçimiyle, bir birlik için ortak noktaları öne çıkarmak yerine, her biri kendi birlik anlayışını ortaya koymakla yetiniyorlar. Toplantıya katılan grupların, siyasi bir birlik hedefli tartışmada, böyle birbirinden uzaklara düşmeleri doğal sonuç oluyor. Çünkü burası bir siyasal birlik tartışmasının zemini değildir ve olamaz.

Ama solun ortak paydaları konusunda hiçbir grup, çevre ve dergi somut bir şeyler getirmiyor. Somut konuşmalar var-sa da soyut ayrıntılarda kaybolup gidiyor. Sanki birbirlerinin parti ve örgüt anlayışlarını bilmiyorlarmış gibi, herkes parti ve örgütten ne anladığını açıyor, sonra da birlik arayışına giriyor, Bunlar birlik adına olmayacak duaya amin demekten başka

bir şey değildir. Subjektivizm, soyutçuluk ve her görüşü tartışırız, meşru görürüz gibi tutarsız demokrasi taraftarlığı, ilkesizlik ve şekilsizlik kimseyi bir yere götürmeyecektir.

Bu birlik platformu hangi ölçülere göre oluşturulmuştur?

Sosyalizmi, devrim anlayışını, örgütlenmeyi sivil toplumcularla, yaşadığı fetişleştirenlerle nasıl tartışıp bir birliğe varılacaktır?

Bu birlik platformunun ölçülerini anlayamıyoruz. Mücadele içinden çıkmayan, tepelerde birilerinin tamamen kendi niyetlerine bağlı olarak gündeme getirdikleri bu birlik platformu, hayatın her alanında sürdürülen devrimci mücadeleye bu şekilde hizmet edemez. **Mücadelenin içerisinde şekillenmediği için çağrıcıların platformu daha çok Babiali'de sıkışık kalmış dergilerin, daha kötüsü bireylerin platformundan oluşuyor. Herşeyden öte biz devrimci mücadeleye hizmet edecek birliklerden yanayız. Birlik en somut ifadesiyle kitlelere mücadelede elle tutulur, gözle görülür bir şeyler kazandırmalıdır. Mücadeleye hizmet etmekten uzak olan böyle bir birlik çağrılarıyla, solu ve halkı daha fazla oyalamaya kimlerin hakkı yoktur.**

Troçkistlerden, sivil toplumculardan TBKP'ye kadar çok farklı kamplarda yer alanlar, birlik platformunda, hem de sonuçta partinin hedeflediği bir birlik platformunda, nasıl bir araya gelecektir? Aziz Nesin'den Korkut Boratav'a kadar bu platform için çağrı yapılmıştır. Bu tavır çağrıcıların birlik konusunda hâlâ kimlerden medet umduklarını gösteriyor. Aziz Nesin gibiler defalarca hiçbir partiye (örgüte) girmeyeceklerini açıkladıkları halde, böyle sözde de olsa, ciddi bir birlik için yola çıktığını söyleyenlerin toplantısında, bu şahıslara neden bu tür payeler veriliyor? Örgütlü güçlerin oluşturacağı birlik platformunda anti-örgütçülere bu ölçüde önem verilmesi çağrıcıların açmazıdır. Ve kimlerden ne beklediklerinin bir ifadesidir. Kendilerine sosyalistim diyen çağrıcılar, kendilerine ne ölçüde güveniyorlar? Esas olarak emekçi halka ne ölçüde güveniyorlar? Hâlâ küçük burjuva aydınlardan birlik ve örgüt adına medet umanlardan ne beklenebilir? Çağrıcılara sormak gereğini duyuyoruz: Kime ve nasıl güvenerek yola çıktınız? İşçi ve emekçi sınıflara mı, demokrat sayılan ve birey kalmakta direnen aydınlara mı?

Türkiye solu pratikten ve kitleleri örgütlemekten uzak durduğu veya tüm enerjisiyle kitleler için politika üretmek, onlar içinde erimek ve kitlelere güven vermek anlayışıyla hareket etmedikçe ve bu konuda cüretli bir politikayı hayata geçirmedikçe, kendi gücüne güven duyamayacaktır. Burjuva ve küçük burjuva aydınlardan kopuşma sağlamadıkça, hep bu ve başka yerlerden güç alma anlayışını sürdürecektir. Böyle bir birlik anlayışıyla bir yere varılmaz. Çağrıcılar önce kendilerine güvenmelidirler. Kendi güçlerine güvenemeyenler, birlik konusunda olsun, devrimin diğer sorunlarında olsun emekçi halka güven veremezler.

Çağrıcıların, küçük burjuva aydınlardan birlik için destek beklerken, bizi, mücadele ve birliği samimi şekilde savunan güçleri çağırma gereği duymamalarının altında hangi nedenler yatıyor? Bunu çok açık ve net ortaya koymalıdır. Biz herşeye rağmen birlik ama mücadelede birlik diyoruz. Biz en genelde ifade edersek, faşizme ve emperyalizme karşı mücadeleyi imvelendirecek her türlü güç ve eylem birliklerinden yana-

BİRLİK GİRİŞİMLERİ

yız. Açılıp okunursa ki okunmuştur, ÇÖZÜM'ün ve geçmiş yayınlarımızın birçok sayısında tekrarladığımız güç ve eylem birliklerine bakışımız ve böyle birlikler oluşturmak için yaptığımız çağrılar görülecektir. Bu birlik platformu önyargılarla hareket etmiştir. Subjektivizmin katı kalıpları kırılmamıştır. Mücadelede birlik yapmaya her zaman hazır olanları dışlamaya çalışmıştır. Mücadelede birlik konusunda olgunlaşmayanlar, küçük hesaplarla siyaset yapmaktan kurtulamayanlar, birliği devrimci mücadelenin ilerletici bir aracı olarak göremeyenler, devrimci sol güçlerin böyle bir platformda yer almasından çekinmişlerdir. Bu tavrı basitlik ve birlik oluşturma çabasında samimi ve ciddi olmamak olarak değerlendiriyoruz.

Biz birlik için somut önerilerle geliyoruz. Bugünkü somutla, sol saflarda gördüğümüz her örgütle, güçle, eylem ve güç birlikleri oluşturarak ilkeli, belli talepler içeren, belirli hedefleri olan ve kitleleri örgütlemeye yönelik birlikler yaratabiliriz diyoruz. Eğer burada toplananlar gerçekten birlik oluşturmakta samimi iseler, daha ileri birliklerin ilk adımını bugünden, burada atmak istiyorlarsa, bizim birlik için gerekliliğine inandığımız babalara sırt çevirmemelidirler, Gelin, solda birlik oluşturmaya idealleştirmeden, ideal birlik sürecine hizmet edecek güç ve eylem birliğinin ilk adımlarını atalım. Biz böylesine somut ve hemen pratiğe yansıtılarak sonuç alınabilecek birlikler oluşturmaktan yanayız. Önce bu somut adımı atalım, sonrası gelecektir diyoruz.

Çağrılar ise, daha nasıl bir birlik istediklerini bile bilmiyorlar. Birlik sorunu tamamen kendiliğinden gelişecek bir sürece bırakılmıştır.

Çağrılar nasıl bir birlik istiyorlar? Parti birliği mi? Yoksa sınırlanmış bir güç ve eylem birliği mi? Çağrılarının hedeflediği parti birliği konusunda da, toplantıya katılanlar başka başka şeyler anlıyorlar. Tam bir karmaşıklık sürüyor. Parti birliği denildiğinde de, yasal mı, yasadışı mı, kanatlı mı, kanatsız mı herkes bir şeyler söylüyor. Bir tarafta parti olduklarını söyleyip solun kendisine katılmasını bekleyenler, yine bir tarafta kendisinin proletaryanın komünist partisi olduğunu ısrarla söylenler, ilginçtir, bugün bu oluşumun çevresinde yine parti arayışlarını sürdürüyorlar.

Birlik platformunda yapılan tartışma toplantılarından şu gerçeği çıkarabiliyoruz: Sonuçta, yasal bir parti hedefleniyor. İçinde bulunulan siyasi koşullar, faşizmin baskı ve terörü hiç hesaba katılmıyor. Ve yanlış değerlendirmeler yapılıyor. Böylesi koşullarda oluşturulacak olan bir yasal parti, burjuvazinin icazetini gerekli kıldığı gibi, düzenin soldaki uzantısı olmaktan başka bir amaca da hizmet etmeyecektir. Belki çağrılarının çoğu faşizmin varlığını kabul ediyor ama buna karşı nasıl bir mücadele verilmesi gerektiğini ve bunun için nasıl örgütlenmek gerektiğini anlamıyor. Ya da böyle bir örgütlenme ve mücadelenin gereklerini yerine getirecek cüret ve kararlılığa sahip değillerdir. Yasallığa teslim olacak bir parti, solda birliğin ve devrimci mücadelenin yönlendirilmesinin ifadesi olmaz. Oligarşi yasallığa teslim olmuş örgütlenmeleri rahatlıkla yok ediyor ve bunları da yok edecektir.

Herşeyi bir yana bırakalım, bir yasal parti kurmak bile ilkeli davranmayı gerektirir. Böyle bir parti de, Marksist- Leninist ilkelere asgari düzeyde de olsa birlik olunmadan kurulmaz.

TBKP deneyi ortadadır. TBKP oligarşi karşısında onca eği-

lip bükümesine karşın hâlâ yasallığı elde edememiştir. Oligarşi TBKP'den daha fazla taviz istiyor.

SP deneyimini farklı değerlendirmek gerekiyor. Burjuva milliyetçiliği ve solu burjuvaziye ihbar etmesiyle tanınan SP'nin geçmişten bugüne gelen geleneksel çizgisi oligarşi için hiç de rahatsız edici değildir.

Türkiye solu kim ne derse desin, her dönem ne ölçüde birlikçi kesilirse kesilsin, gerçekleşmeyecek şeyleri tartışma gündemine soktuğu için, hep hayal kırıklığına uğramıştır. Geçmişte olduğu gibi bugün de, Türkiye solu açısından gerçek anlamda ne parti, ne de cephe birliğinin nesnel bir zemini yoktur. Çağrılar gerçekleşiremeyecekleri bir şey üzerine boş çaba harcıyorlar. Çevrelerine ve sınırlı da olsa kendilerine inanmış olanlar boş umutlar yayıyorlar. Açıkça söylüyoruz: Bu birlik platformu fazla ileri gitmeyecektir. Bugün yarın birilerinin kopmasıyla küçülecek, üç-beş grup ya da çevre olarak kalacak ve bu noktaya gelindiğinde, onlar da varlık şartlarını yitireceklerdir. Daha işin başındayken diyoruz ki, kimseyi, ne kendimizi, ne de halkı aldatmayalım. Gerçeklere gözümüzü kapamayalım. Bunu öğrenmek ve görmek için ille de ayların, yılların geçmesini mi beklemek gerekiyor? Çağrılarının birlik platformu soida birlik oluşturabilecek, mücadeleyi, ilerletebilecek kitleleri daha fazla mücadeleye katacak ve kitlelerin istemlerini yansıtan, devrimci anlamda yansıtan bir birlik platformu değildir.

Bugün soida nasıl bir birlik sağlanabilir?

Güç ve eylem birliği içinde görmek istediğimiz dostlarımız!

Buraya soyut konuşmaya, genel geçer şeyler söylemeye gelmedik. Çağrılarının gerçekleşmeyecek birlik söylemine ortak olmaya da gelmedik. Biz, gerçekten devrim için birşeyler yapmak isteyenlerle, solda birliğin asgari koşullarını tartışmaya geldik. Birliği hiçbir zaman idealleştirmedik. Bugünden yarına kurulacak ideal birlik hayalleri içinde değiliz. Somut ve açık konuşuyoruz. Burjuva milliyetçisi ve ihbarcı SP dışında her örgütlü güçle birlik yapabileceğimizi açıklamak için bura-dayız. Artık kimse için bir sır olmayan reformist çizgisi burju-va düzen sınırlarına çok yaklaşmış olsa da, henüz solun dışına çıkmamış olan, çok alt düzeyde de olsa birşeyler yapabile-ceğimize inandığımız TBKP ile de, yapabileceğimiz birşeyle-rin olduğuna inanıyoruz.

Hiçbir güç sübjektif niyetlerle, önyargılarla birlik platformunun dışına itilemez. Somuta gelirsek: Bugünkü nesnel koşullarda solun sübjektif durumuna uygun düşen birlik biçimi güç ve eylem birliğidir. Biz hedefleri belirlenmiş, sınırları çizilmiş, ilkeli güç ve eylem birliklerinin bugünden yarına oluşturulabileceğini söylüyoruz. Türkiye solunun yarattığı olumsuz gelenekler sonucu zedelenen güven de, grup ve örgütlerin bir-birlerini sübjektif olarak itmelerinin önüne geçilmeyişi de, başlangıçta böylesi bir asgari birliği dayatıyor. Olmazı değil, oluru tartışmaya geldik. Kimse art niyetli değilse ve gerçekten pratikte birlik yaratmayı önüne devrimci bir görev olarak konmuşsa, Türkiye solunun birlik yaratması ve belli sınırlar içeri-sinde ortak hareket etmesinin oluru, güç ve eylem birlikleri-dir. Gelin tarihi önemde büyük, pratik anlamda küçük adımı-la işe başlayalım. Kısaca iş yapalım, somut birşeyler üretelim.

20 yıldır Türkiye solu birlik adına laf üretiyor. Daha ileri birliklere gidebilmek için birbirimize güven duymak zorundayız. Bugün yaratacağımız güç ve eylem birlikleri içerisinde bir ve ayrı olduğumuz noktaları çok daha iyi görebileceğiz. Mücadeleye bağlı olarak oluşturulacak bu tür birlikler, ideolojik mücadeleyi de hızlandıracaktır. Bu çaba bizi solda daha kalıcı, birbirini pratikte tanıyanların daha samimi ve ciddi, daha ileri birliğine götürecektir. Parti ve cephe birliklerinin bu yoldan da sübjektif koşullarının hazırlanması, devrim yapmadaki samimi istek, bunun gereklerini yerine getirip getirmemeyle bir kez daha anlaşılacaktır. Birlik olmada ciddi ve samimi isek, en küçük birliklerden başlamalıyız. Basitten başlamadan ideal olana gidemeyiz. Böyle bir süreç solun birbirini daha iyi tanımalarını getireceği gibi solu çocukluktan kurtaracak ve olgunlaştıracaktır. Ama biz olgunluğu ilkesizlik ve şekilsizlik, ve liberalizm olarak anlamıyoruz. Biz olgunluktan devrime daha hızlı yürümeyi, cüreti, ataklığı ve kararlılığı anlıyoruz. Türkiye solunun bugün her zamankinden daha fazla olgun olmaya ihtiyacı var. Sol, birlikte mücadele etmeyi böyle bir süreç içerisinde, geçici ya da kalıcı eylem birlikleri yaparak öğrenecektir. Biz kısaca, solda birlik denilince pratik faaliyeti, birlikte iş yapabilmeyi ve mücadeleyi daha ileri götürmeyi anlıyoruz.

Siz buraya birlik konusunda ahkâm kesmeye gelmedik. Gerçekleşmeyecek hayallerin peşinde koşmuyoruz. Öyle çok iddialı çağrılar yapmıyoruz. Yapabileceğimiz şeyler üzerine konuşmaya geldik. Burada ya da bundan sonra güç ve eylem birlikleri oluşturabilmek için neler yapılabilir, onu tartışmaya çalışıyoruz.

MÜCADELEDE BİRLİK OLMAK İSTEYENLER... ARKADAŞLAR!

Tavrımız açık. Solda birlik yapılınsın ve yapılmalıdır, biz bunun için varız diyoruz. Ama çağrıcıların birlik plâformu, solu asgari de olsa birliğe götürmez diyoruz. Sonuçta çabalar ve zaman boşa harcanır diyoruz. Hemen burada güç ve eylem birlikleri oluşturmak için, vakit kaybetmeden tartışma başlata biliriz. Bu belli konular asgari düzeyde neler olabilir, neler olmalıdır?

Öncelikle güç ve eylem birliklerinin kitleler içinde ve mücadelede kurulması, mücadeleyi ilerletmesi gerektiği kabul edilmelidir. Böyle bir birliktelikte solda olumsuz bir gelenek olarak geliştirilen ve kitleler karşısında solun saygınlığını gölgeleyen, ideolojik mücadele ardına gizlenen küfretme ve karalamalar ortadan kaldırılmalıdır. Bugün bunun ilk adımlarını atabilmemiz için hiçbir engel yoktur. Her siyasi grup, yapılanma ve çevre kendi geçmiş değerlendirmesini objektif olarak açık ve net ortaya koymalıdır. Bu noktada geçmişin birlik oluşturma çabaları karşısına dikilen en önemli engellerden biri olarak, sol içi çatışma ve nedenlerini, hiçbir şey gizlemeden tartışmaya açabilmeliyiz. Süreç içerisinde herkes, sol içi çatışmalardan ne ölçüde sorumlu ise bunu ortaya koyabilmeli ve maddi nedenlerini bularak özeleştirisini samimiyetle verebilmelidir. Solda karşılıklı güven buralardan geçecektir. Böyle bir tartışma platformu sonucunda kimin kiminle, nereye kadar ve hangi taleplerle, hangi hedeflere yönelik güç ve eylem birliği yapabileceği açık ve net olarak anlaşılacaktır. Tüm bunların sonuçlanması bir çırpıda olacak değildir. Bunlar bir süre-

ci gerektiriyor. Bu süreci birlikte yaşamak gerektiğini kabul ediyoruz, önemli olan burada bulunanlar ve şu an bulunmayanlar dahil, böyle bir tartışma ve ideolojik mücadele sürecini solun yaşamaya hazır olup olmamasıdır. Tüm bunlar yapılırken boş durulsun, bunlar sonuçlanmadan ya da bu konular üzerinde önemli bir birlik çerçevesi, çizilmeden bir şey yapılmaz, bunlar halledilene kadar bekleyelim, demiyoruz. Güç ve eylem birlikleri bu sürecin odağına oturmalıdır ki, kalıcı ve pratiğe hizmet eden, ileri birlikler için sonuçlar alınabilsin. Ayrıllıklarımız, birlikteliğimiz, mücadelemiz aynı süreci yaşayarak ortaya çıkabilir.

Boş hayalleri bırakalım. Ayakları yere basmayan parti, cephe birliği oluşturma sevdasından bugünkü somut durumda vazgeçelim. Türkiye solu ne yazık ki bunları gerçekleştirebilecek olgunlukta değildir. Biz yaşanan gerçeklere bakalım. Bugün faşizm ve emperyalizm karşısında ne yapabiliriz? Birlikte nereye kadar, hangi eylemleri gerçekleştirmek için varız, ona bakalım. Bu noktada sol içinde gördüğümüz bütün gruplara soruyoruz:

Baskılara, işkencelere, idamlara, Kürt halkı üzerinde estirilen teröre karşı, somut bir program ortaya koyarak güç ve eylem birliklerine,

Her alandaki demokratik hak ve özgürlükleri kazanmak için, 12 Eylül faşizminin hukukunu, kurumlarını ortadan kaldırmak için, demokratikleşmenin yolunu açmak için güç ve eylem birliklerine, hiçbir mücadele biçimini reddetmeden mücadeleye,

Gecekondu yıkımlarına karşı gecekondu halkını desteklemeye, işçilerin grev ve direnişlerini geliştirmeye, mücadeleyi kitleler içerisine daha fazla götürmeye, bunun için güç ve eylem birliklerinde bir araya gelmeye,

Cezaevlerinde siyasi tutsakların siyasi kimlik ve onur mücadelesine her türlü desteği vermeye ve siyasi tutsaklar üzerindeki baskı ve yasakların kaldırılması için, onların özgürlüğünü sağlamak için güç ve eylem birlikleri yapmaya, 1 Ağustos Genelgesi'nin kaldırılması mücadelesinde siyasi tutsakların mücadelesini yükseltmeye,

Sosyalist basın ve yayın üzerindeki baskılara karşı güç ve eylem birlikleri yaratarak mücadele edebilecek miyiz?

Güç ve eylem birliği yapabileceğimiz hedefleri daha da çoğaltabiliriz. Yeter ki güç-eylem birliklerine varız diyebilelim. Biz birlik için herşeyi tartışmaya hazırız. Ama tekrar vurguluyoruz: Emperyalizme ve oligarşiye karşı her alanda mücadele bayrağını yükseltmek için güç ve eylem birlikleri yapalım. Sol ve halk bizden bunu bekliyor.

Arkadaşlar!

Biz DEVRİMCİ SOL GÜÇLER olarak Saçak çevresi ve SP dışında tüm sol güçleri birliğe çağırıyoruz. Herkesle faşizme ve emperyalizme karşı güç ve eylem birliği temelinde birşeyler yapabileceğimize inanıyoruz. •

y. ÇÖZÜM

Ve yerini bulduğunda bunca emeğin sonunda

zalıne karşı doğruluğun uğraşı

arada, yanbaşında, bekçilik edenler inkılabının sonucuna

önlenişin kısı

HALKLARIN ELİNDEKİ ÖZGÜRLÜK ATEŞİ: CHE